

***AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU
ASESIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL 2021/22
Cyhoeddwyd Hydref 2022***

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

YN GWNEUD GOGLEDD CYMRU YN ARDAL FWY DIOGEL I FYW YNDDI, I WEITHIO YNDDI AC I YMWELD Â HI

Croeso i adroddiad cynnydd a hunanasesiad Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru am 2021/22. Ym mis Mawrth 2021, roedd yr Awdurdod wedi cyhoeddi ei Gynllun Gwella a Llesiant ar gyfer 2021/22, a oedd yn cadarnhau ei amcanion hirdymor ac yn esbonio ei gynlluniau er mwyn cyflawni'r amcanion hyn.

Parhaodd pandemig COVID-19 i gael effaith ar yr Awdurdod yn 2021/22, gan herio cadernid y gweithlu a'r ffordd draddodiadol o ddarparu gwasanaethau cymunedol. Roedd dyfodiad amrywiolyn arall, a gosod cyfyngiadau newydd ledled y wlad, wedi arwain at oedi mewn gwahanol agweddau ar yr adferiad. Fodd bynnag, mae COVID-19 wedi rhoi'r cyfle i'r Awdurdod feddwl am ei lwybr ar gyfer y dyfodol, gyda phersbectif newydd ar gynnydd tuag at gyflawni ei amcanion llesiant hirdymor.

Gyda chyfyngiadau cyfnodau clo yn parhau yn 2021/22, mae'n ddealladwy fod y pandemig wedi effeithio ar gynnydd mewn perthynas â'n hamcanion nid yn unig yn ystod y flwyddyn flaenorol ond hefyd yn ystod 2021/22 wrth i'r Awdurdod a'r Gwasanaeth baratoi a gweithredu dulliau newydd o weithio.

Roedd y dulliau newydd o weithio yn cynnwys gwelliannau i'n technoleg gwybodaeth a chyfathrebu, ac roedd arferion gweithio mwy ystwyth i'r staff wedi galluogi cynnydd er gwaethaf parhad y cyfnodau clo yng Nghymru yn ystod y flwyddyn. Wrth i'r cyfyngiadau ddechrau llacio, a symud tuag at senario Coronafeirws-Sefydlog yn genedlaethol, ymddangosodd rhagor o heriau yn genedlaethol, yn ogystal â rhagor o gyfleoedd a dderbyniwyd wrth iddynt ddod ar gael.

Er gwaethaf amgylchiadau heriol oherwydd y pandemig, gwnaethpwyd cynnydd da wrth gwblhau camau arfaethedig, ac felly dangoswyd cynnydd mewn perthynas â'r saith Amcan Gwella a Llesiant hirdymor. Mae'r adran o'r enw 'Cynnydd mewn perthynas â'r Amcanion Gwella a Llesiant' yn nodi tystiolaeth i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r camau hyn.

Y bwriad yw bod hanes y flwyddyn yn ddifyr ac yn llawn gwybodaeth. Rhoddwyd mwy o bwyslais yn yr adroddiad y llynedd ar gynnwys enghreifftiau o gydweithredu a sut mae'r Gwasanaeth yn cymharu ag eraill, ac mae'r adroddiad eleni yn dangos parhad o hyn. Fel bob amser, rydym yn croesawu adborth ynglŷn â sut gellid gwella'r dulliau adrodd yn y dyfodol.

Gellir gwneud sylwadau neu awgrymiadau ar gyfer gwella drwy ddefnyddio'r manylion cyswllt sydd ar gael ar y dudalen olaf.

CYNNWYS

Y GOFYNION CYFREITHIOL DROS ADRODD	4
GAIR AM OGLEDD CYMRU.....	6
CYNNYDD MEWN PERTHYNAS AG AMCANION GWELLA A LLESIANT.....	10
MONITRO CYDYMFFURFIAETH Â SAFONAU'R GYMRAEG	38
Y CYNNYDD MEWN PERTHYNAS AG AMCANION CYDRADDOLDEB STRATEGOL....	45
CRYNODEB O WYBODAETH AM BERFFORMIAD.....	52
Y SIARTER YMATEB I DANAU MEWN ANHEDDAU YN 2021/22	53
BETH DDYWEDWYD GAN ERAILL AMDANOM.....	58
GEIRFA / DIFFINIADAU	61
FERSIYNAU ERAILL A SUT MAE CYSYLLTU Â NI.....	63

Y GOFYNION CYFREITHIOL DROS ADRODD

Mae'r Awdurdod yn ystyried bod atebolrwydd i'r cyhoedd a thryloywder yn hollbwysig ymhob agwedd ar ei berthynas â chymunedau lleol, partneriaid a sefydliadau, ac mae'n croesawu'r cyfle i gyhoeddi gwybodaeth am berfformiad.

Bob blwyddyn, mae'n ofynnol i'r Awdurdod gyhoeddi asesiad o'i berfformiad yn unol â'r ddeddfwriaeth isod:

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ymwneud â gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Ei nod yw gwneud i gyrff cyhoeddus feddwl fwy am y nodau hirdymor, gweithio'n well â phobl, cymunedau a'i gilydd, edrych ar atal problemau a chael dull mwy cyd-gysylltiedig¹. Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod osod a chyhoeddi amcanion llesiant. Yr amcanion hirdymor hyn yw'r gwelliannau y mae'r Awdurdod eisiau eu gweld yn digwydd yng Ngogledd Cymru, ac a fydd yn cyfrannu at wella llesiant lleol ac at symud Cymru yn nes at gyflawni ei hamcanion llesiant.

Ar ôl nodi'r amcanion hirdymor hyn, mae dyletswydd ar yr Awdurdod i gymryd pob cam rhesymol i fynd ynglŷn â nhw yn unol â'r Egwyddor Datblygu Cynaliadwy a'r pum ffordd o weithio, ac i gyhoeddi adroddiad cynnydd ar ôl diwedd pob blwyddyn ariannol.

Pum ffordd o weithio;

Cydbwyseidd rhwng anghenion byrdymor ac anghenion hirdymor

Atal problemau rhag digwydd neu waethygu

Cael dull integredig, gan gydbwysu anghenion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol

Cofio'r amrywiaeth gyfoethog o bobl yng Ngogledd Cymru a'u hannog i gymryd rhan mewn penderfyniadau sy'n effeithio arnynt

Gweithio ar y cyd i gyflawni'r amcanion llesiant.

¹ Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 – Yr Hanfodion <https://futuregenerations.wales/wp-content/uploads/2017/02/150623-guide-to-the-fg-act-en.pdf>

Mae awdurdodau tân ac achub yng Nghymru yn cael eu categorio hefyd yn 'Awdurdodau Gwella Cymreig' ac maent yn ddarostyngedig i ofynion Mesur Llywodraeth Leol 2009. Felly, rhaid iddynt ddilyn proses flynyddol o osod a chyflawni amcanion gwella lleol.

Yn ogystal â'r dyletswyddau sydd ar gyrff cyhoeddus unigol, mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ei gwneud yn ofynnol hefyd i bob ardal awdurdod lleol ffurfio Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Gyda'r ardal sydd o dan Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru, sefydlwyd pedwar Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, sef:

- Ynys Môn a Gwynedd
- Conwy a Sir Ddinbych
- Sir y Fflint
- Wrecsam.

Mae pob Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wedi cyhoeddi 'Cynllun Llesiant' i nodi ei flaenoriaethau a sut mae'n gweithio i gyflawni'r blaenoriaethau hynny yn ei ardaloedd.

Deddf Cydraddoldeb 2010

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn cynnwys dyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus sy'n ei gwneud yn ofynnol i gyrff y sector cyhoeddus, wrth arfer eu swyddogaethau, roi sylw dyledus i'r angen i wneud y canlynol:

- dileu camwahaniaethu, aflonyddu, fictimeiddio ac unrhyw ymddygiad arall Equality Act 2010 sy'n cael ei wahardd gan neu o dan y Ddeddf hon;
- hybu cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig berthnasol a phersonau nad ydynt yn ei rhannu;
- meithrin cysylltiadau da rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig berthnasol a phobl nad ydynt yn ei rhannu.

Safonau'r Gymraeg 2016

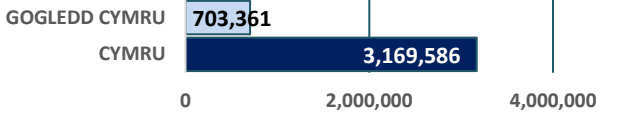

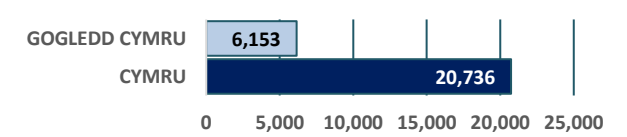

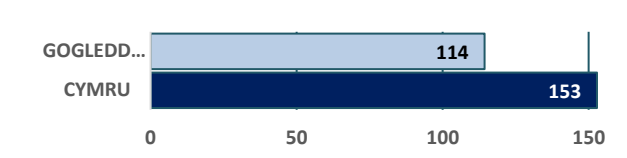

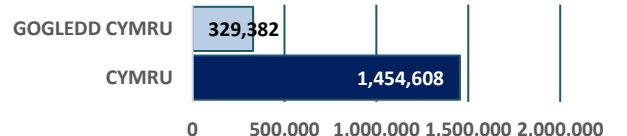

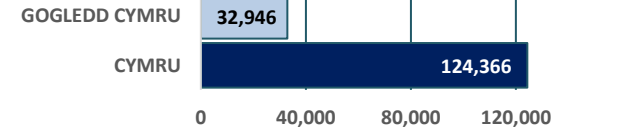

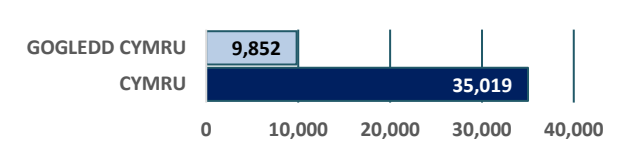

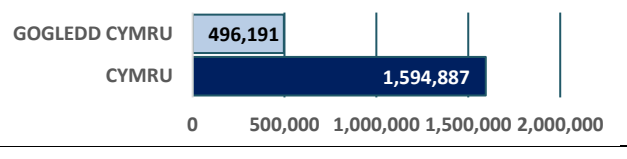

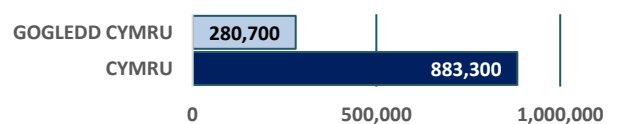
Roedd Comisiynydd y Gymraeg wedi rhoi ei Hysbysiadau Cydymffurfio i'r awdurdodau tân ac achub ar 30 Medi 2016. Mae'r ddogfen hon yn rhestru pa rai o Safonau'r Gymraeg (fel y maent wedi'u rhestru yn llawn yn Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 5) 2016) y mae'n rhaid i sefydliad gydymffurfio â nhw, ynghyd ag unrhyw eithriadau a'u dyddiad gweithredu.

Comisiynydd y
Gymraeg
Welsh Language
Commissioner

GAIR AM OGLEDD CYMRU

Mae adnabod Gogledd Cymru heddiw yn helpu'r Awdurdod i gynllunio i wneud newidiadau cadarnhaol ar gyfer y dyfodol:

Poblogaeth:			
	<p>GOGLEDD CYMRU 703,361</p> <p>CYMRU 3,169,586</p> 	22.2% o Gymru	Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru
Arwynebedd KM²:			
	<p>GOGLEDD CYMRU 6,153</p> <p>CYMRU 20,736</p> 	29.7% o Gymru	Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru
Dwysedd Poblogaeth:			
	<p>GOGLEDD... 114</p> <p>CYMRU 153</p> 	114 Cyfartaledd Cymru yw 153	Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru
Anheddau:			
	<p>GOGLEDD CYMRU 329,382</p> <p>CYMRU 1,454,608</p> 	22.6% o Gymru	Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru
Eiddo Annomestig:			
	<p>GOGLEDD CYMRU 32,946</p> <p>CYMRU 124,366</p> 	26.5% o Gymru	Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru
Hyd y Ffyrdd KM:			
	<p>GOGLEDD CYMRU 9,852</p> <p>CYMRU 35,019</p> 	28.1% o Gymru	Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru
Arwynebedd Amaethyddol KM²:			
	<p>GOGLEDD CYMRU 496,191</p> <p>CYMRU 1,594,887</p> 	31.1% o Gymru	Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru
Siaradwyr Cymraeg:			
	<p>GOGLEDD CYMRU 280,700</p> <p>CYMRU 883,300</p> 	31.8% o Gymru	Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

GAIR AM AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Isod, ceir cipolwg ar adnoddau a lefelau gweithgarwch yr Awdurdod yn ystod 2021/22.

Gorsafoedd Tân	Injanau Tân	Galwadau 999 a gafodd sylw	Staff y Gwasanaeth Tân
			
44	54	12,470	873

Digwyddiadau Brys yr aethpwyd atynt	Tanau	Galwadau Diangen	Argyfyngau nad ydynt yn danau
			
5,354	1,879	2,517	958

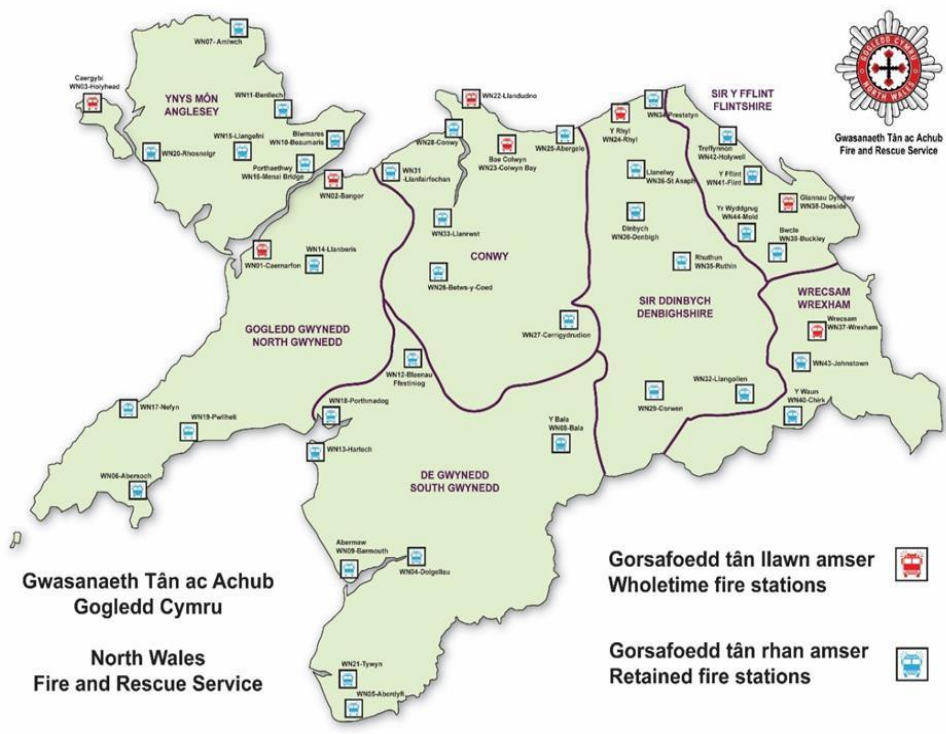
Gorsafoedd Tân

Mae'r Gwasanaeth wedi gweithredu o 44 o orsafoedd tân ledled ardal y gwasanaeth.

Gorsafoedd Tân Amser Cyflawn – Mae tair gorsaf dân yn agored bob awr o'r dydd a'r nos.

Mewn pum gorsaf, mae criw yno rhwng hanner dydd a 10:00pm, ac maent yn gweithredu fel gorsafoedd ar-aland y tu allan i'r oriau hynny.

Gorsafoedd ar-aland – Mae 36 o orsafoedd tân yn gweithredu system ar-aland. Caiff y gwaith o anfon peiriannau tân a chriwiau at ddigwyddiadau brys ei reoli'n ganolog gan staff mewn ystafell reoli, yn Llanelwy.

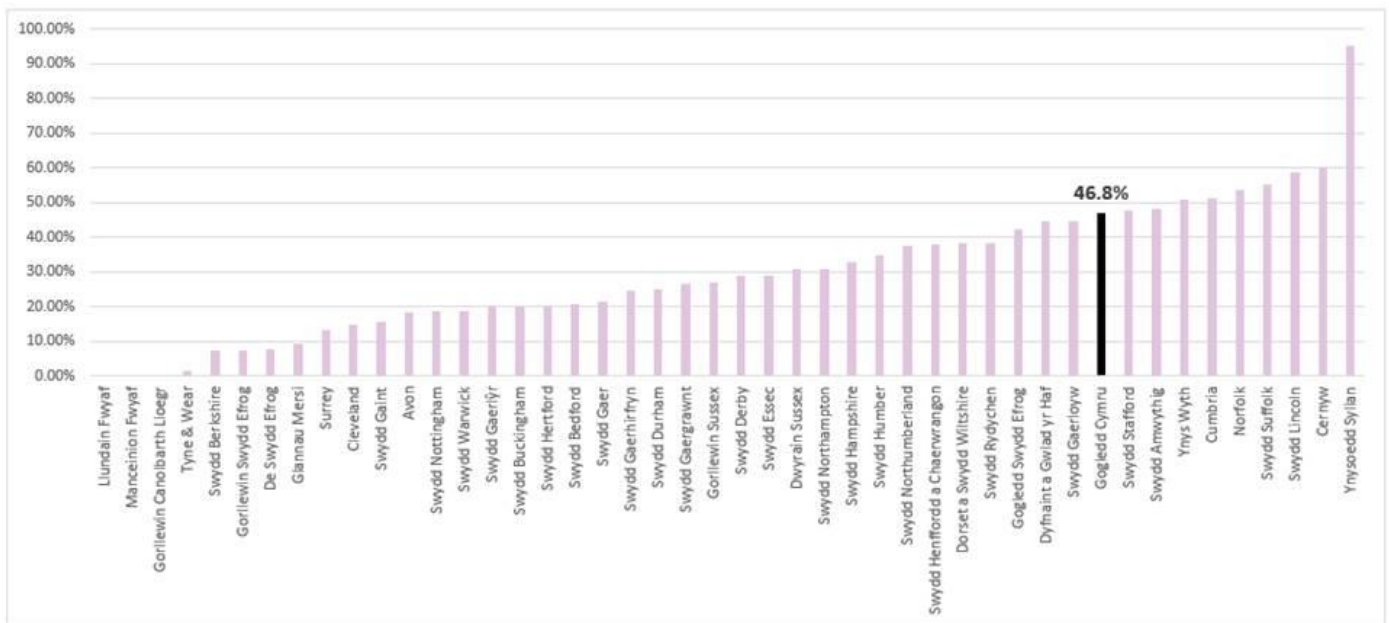

Staffio

Ar 31 Mawrth 2022	Cyferwerth â llawn amser	Nifer pennau staff unigol
Gweithredol Amser Cyflawn	278.00	278
Gweithredol Ar-alwad	352.50	429
Cefnogol ac Ataliol	129.65	136
Yr Ystafell Reoli	29.25	30
Cyfansymiau	789.40	873

Mae bron i hanner y staff a gyflogir gan yr Awdurdod wedi'u categorio'n ddiffoddwyr tân ar-alwad; mae hyn ymysg y gyfran uchaf o gymharu ag awdurdodau tân ac achub yn Lloegr.

Graff yn dangos cyfanswm y diffoddwyr tân ar-alwad (yn ôl nerth) fel canran o'r holl weithlu, yn ôl awdurdodau tân ac achub yn Lloegr a Gogledd Cymru.

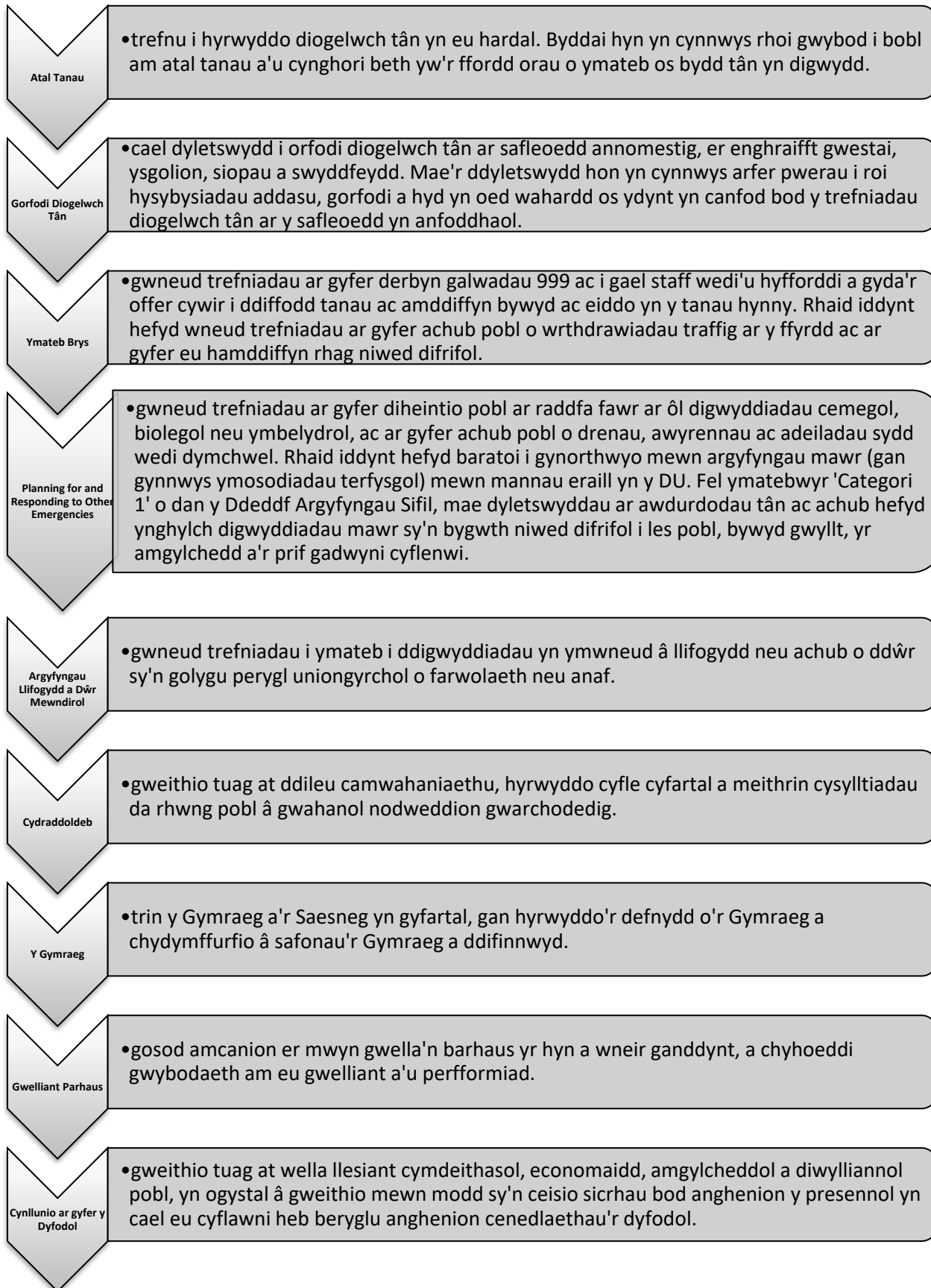

*Yn aros i wybodaeth wedi'i diweddarau am staff GTAau Lloegr gael ei rhyddhau gan y Swyddfa Gartref.

Ffynhonnell: [Tablau data ystadegau tân - GOV.UK \(www.gov.uk\)](http://www.gov.uk)

BETH SY'N DDISGWYLIEDIG GAN YR AWDURDOD TÂN AC ACHUB

Rhaid i Awdurdodau Tân ac Achub yng Nghymru wneud y canlynol:

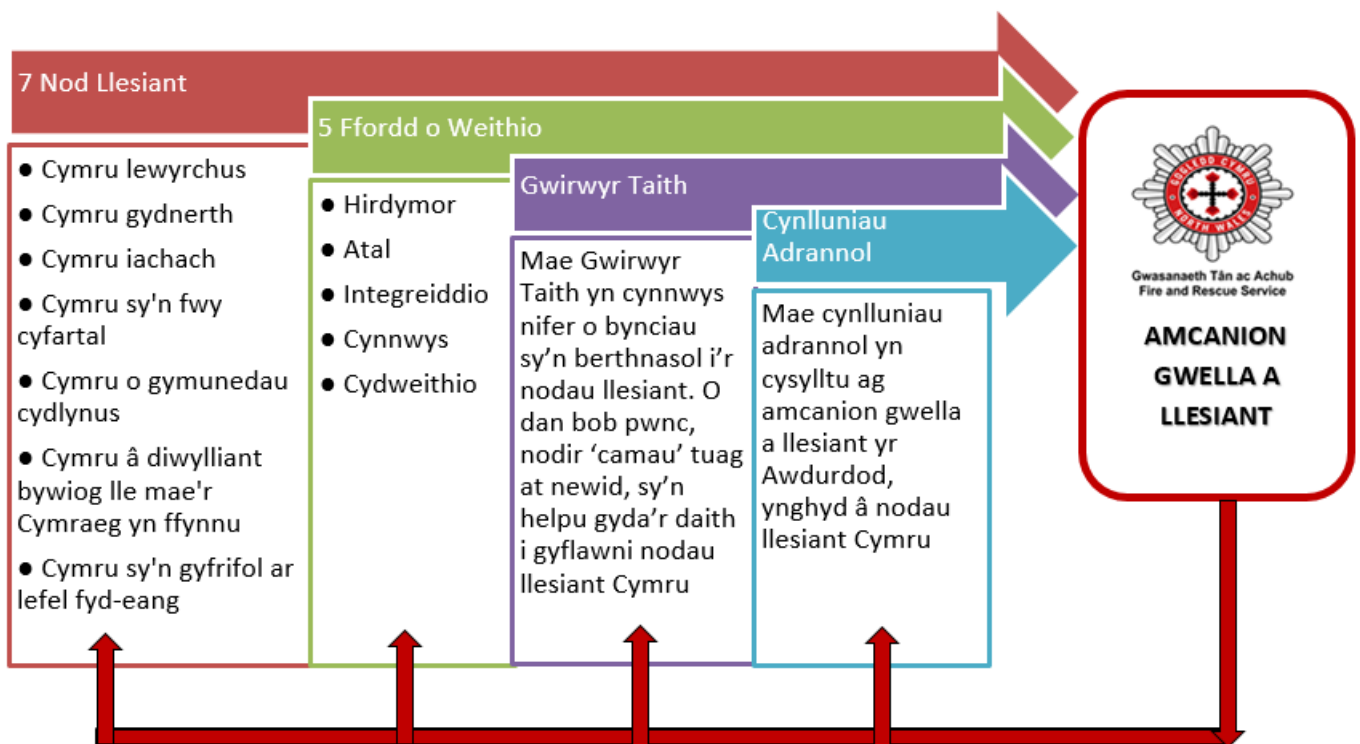

CYNNYDD MEWN PERTHYNAS AG AMCANION GWELLA A LLESIANT

Mae'r adran hon yn disgrifio'r cynnydd a wnaed gan yr Awdurdod tuag at gyflawni ei amcanion gwella a llesiant hirdymor yn ystod 2021/22. Rhaid i'r Awdurdod gyhoeddi'r asesiad hwn o'i berfformiad ei hun yn 2021/22 a'r dangosyddion perfformiad statudol ar gyfer yr un flwyddyn erbyn 31^{ain} Hydref 2022.

Yn 2018/19, fe gynyddodd yr Awdurdod nifer yr amcanion yr oedd yn mynd ynglŷn â nhw i gydymffurfio'n well ag adran 3(2) (a) o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015, sy'n datgan bod rhaid i gorff cyhoeddus osod a chyhoeddi amcanion "...sydd wedi'u dylunio i sicrhau ei gyfraniad mwyaf at gyflawni pob un o'r nodau llesiant".

Gan ddefnyddio amrywiaeth o adnoddau ar [wefan](#) y Comisiynydd fel 'gwirwyr taith', datblygwyd set newydd o amcanion yn unol â datblygu cynlladwy a oedd yn helpu i ganfod cyfleoedd i'r Awdurdod wella ei gyfraniad at nodau llesiant Cymru.

Drwy gydol yr hunanasesiad hwn, gwnaethpwyd cymariaethau â'r ddau Wasanaeth Tân ac Achub arall yng Nghymru, ynghyd â Gwasanaethau Tân ac Achub yn Lloegr sy'n debyg o ran daearyddiaeth, demograffeg a maint, megis Gwasanaethau Tân ac Achub Cumbria, Gogledd Swydd Efrog, Henffordd a Chaerwrangon, Dyfnaint a Gwlad yr Haf. Pan fo modd, gwnaethpwyd cymariaethau hefyd â chyrff cyhoeddus eraill yn y rhanbarth, megis Cyfoeth Naturiol Cymru. Nid oedd data cymharol ar gael am y flwyddyn 2021/22 ar adeg llunio'r adroddiad hwn felly defnyddiwyd data 2020/21.

Amcan 1: Gweithio tuag at wneud gwelliannau i iechyd, diogelwch a llesiant pobl yng Ngogledd Cymru

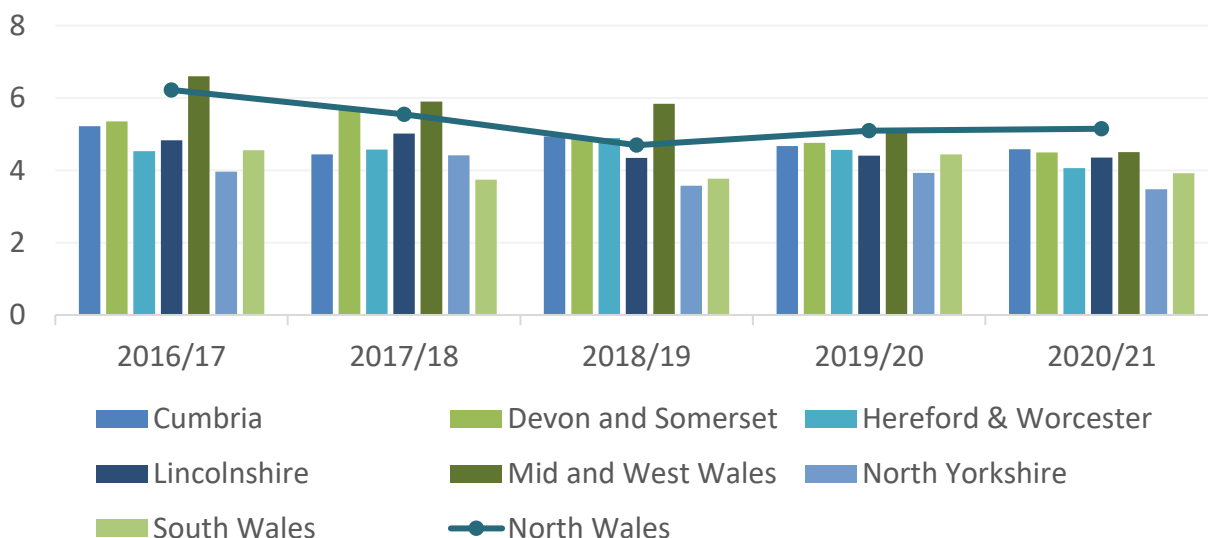
Gall amrywiaeth o ffactorau olygu risg uwch o danau damweiniol yn y cartref i bobl. Er enghraifft, eu hoedran (plant ifanc ac oedolion hŷn), anabledd neu gyflwr meddygol sy'n cyfyngu arnynt, bod ar eu pen eu hunain ar adeg y tân, ac alcohol a/neu gyffuriau yn effeithio arnynt.

Bydd unigolion a chymunedau sy'n gwybod sut i atal tanau ac aros yn ddiogel pan fydd rhai'n digwydd nid yn unig yn fwy diogel ac iach ond hefyd yn fwy cadarn yn economaidd, cymdeithasol a diwylliannol. Mae effaith llygredd tanau yn cyfrannu at amgylchedd llai iach, sydd yn ei dro yn troi pobl draw oddi wrth weithgareddau awyr agored a gall amharu'n negyddol ar lesiant corfforol a meddyliol. Drwy gydol 2021/22, parhaodd yr Awdurdod i ganolbwyntio ei ymdrechion ar helpu pobl i aros yn ddiogel, boed gartref, yn y gwaith, ar y ffyrdd neu allan yn y gymuned.

Cam gweithredu: cefnogi pobl i atal tanau damweiniol mewn cartrefi ac i aros yn ddiogel os bydd tanau o'r fath yn digwydd

Aeth y Gwasanaeth at gyfanswm o 399 o Danau Damweiniol mewn Cartrefi yn 2021/22, lle cafodd 34 o bobl fân anafiadau, pump o bobl anafiadau difrifol, a lle colodd pump o bobl eu bywydau. Roedd y rhan fwyaf o'r tanau damweiniol mewn cartrefi wedi cael eu hachosi gan ddulliau coginio, lle'r oedd pobl wedi gadael pethau i goginio heb gadw golwg arnynt. Mae'r ffactorau cyfrannol hyn wedi bod yn faes ffocws i ymgyrchoedd y Gwasanaeth a chyfathrebiadau drwy'r cyfryngau cymdeithasol, gwaith ymgysylltu â phartneriaid a gweithio mewn 'ardaloedd problemus' yn agos i le digwyddodd y tân.

Tanau damweiniol mewn cartrefi am bob 10,000 o boblogaeth

Mae'r graff uchod yn dangos y tueddiad pum mlynedd cymharol a welwyd rhwng 2016/17 a 2020/21 rhwng y pum Gwasanaeth Tân ac Achub tebyg yn Lloegr a'r ddau Wasanaeth Tân ac Achub arall yng Nghymru. Mae'n dangos yr aethpwyd at tua 5 o danau damweiniol mewn cartrefi am bob 10,000 o boblogaeth yn 2020/21, sef gostyngiad bach o'r 6 am bob 10,000 yn 2016/17. Er bod nifer y tanau o'r fath am bob 10,000 o boblogaeth yng Ngogledd Cymru wedi gostwng yn gyffredinol ers 2016/17, roedd 2019/20 wedi gweld cynnydd bach. O gymharu'n genedlaethol, roedd nifer y tanau o'r fath am bob 10,000 o boblogaeth yn 2020/21 yng Ngogledd Cymru wedi codi i fymryn yn uwch nag yn Ne Cymru, ac yn debycach i Ganolbarth a Gorllewin Cymru.

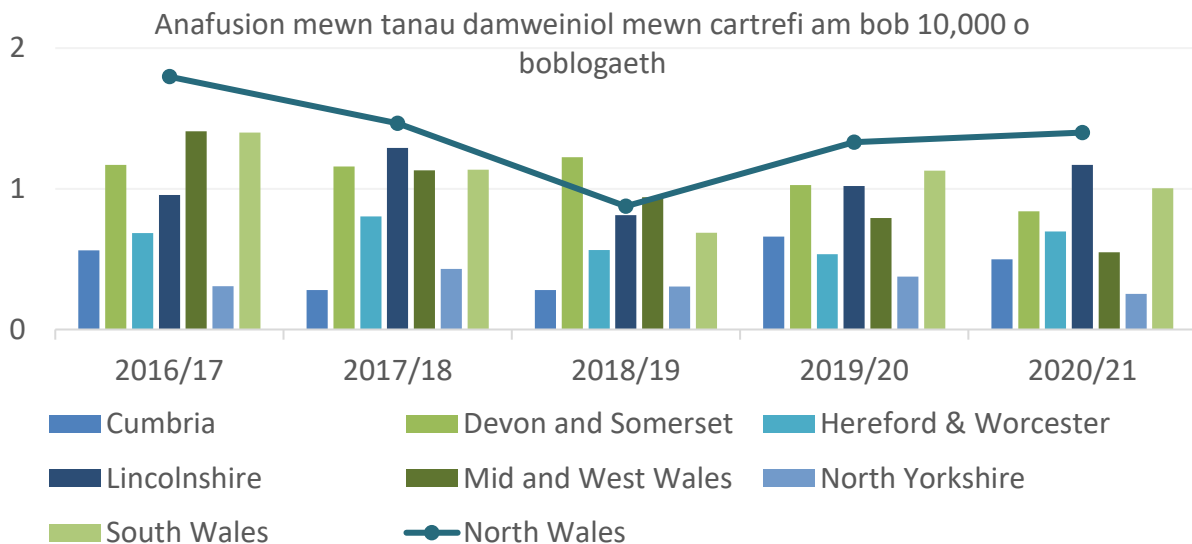

Roedd yr ymgyrch ‘Gallwch chi achub bywyd’ ym mis Mai 2021 yn annog aelodau o’r gymuned o ofalu am deulu, ffrindiau a chymdogion sy’n agored i niwed.

Fel rhan o’r ymgyrch, rhyddhaodd y Gwasanaeth Luniau o’r difrod a achoswyd gan dân mewn cartref sydd i’w weld ar y chwith ac y credir iddo gael ei gynnu gan sigarét. Roedd larymau mwg yn yr eiddo yn gysylltiedig â system larwm, a rhoddodd honno wybod i’n hystafell reoli am y tân.

Rhoddwyd rhagor o fideos gan staff a negeseuon ar dudalennau cyfryngau cymdeithasol y Gwasanaeth Tân dros yr wythnosau wedyn.

Mae’r graff isod yn dangos y gostyngiad cyffredinol yn nifer yr anafusion mewn Tanau Damweiniol mewn Cartrefi dros y pum mlynedd rhwng 2016/17 a 2020/21. Fodd bynnag, rhwng 2018/19 a 2019/20 cafwyd cynnydd yn nifer yr anafusion mewn Tanau Damweiniol mewn Cartrefi am bob 10,000 o boblogaeth a gwelwyd bod hyn wedi parhau yn 2020/21. Mae’r Gwasanaeth wrthi’n gweithio i ddeall a gwella’r camau ataliol pan fo angen.

Cam gweithredu: cynnal 20,000 o archwiliadau diogel ac iach naill ai yn Gymraeg neu yn Saesneg, gydag o leiaf 25% o’r rheini i gartrefi a atgyfeiriwyd i’r Gwasanaeth gan asiantaeth arall

Parhaodd y Gwasanaeth i gynnig Archwiliadau Diogel ac Iach i drigolion ledled Gogledd Cymru. Caiff yr archwiliadau eu cynnal gan staff sydd wedi cael hyfforddiant llawn ac mae’n golygu darparu a gosod larymau mwg (neu sicrhau bod y rhai sydd yno’n barod mewn cyflwr da), cyngor ar wneud cartrefi’n ddiogel rhag tân, cymorth i lunio cynllun dianc rhag ofn y bydd tân, ac asesu a yw rhywun â risg uchel ac y byddai offer diogelwch arbenigol o fudd iddynt.

Fel rhan o’i ymrwymiad i weithio tuag at Gymru sy’n iachach, canolbwyntiodd y Gwasanaeth ar gynnal archwiliadau amserol yn ystod 2021/22. Roedd yr Awdurdod yn wastad wedi cael targed o 20,000 o Archwiliadau bob blwyddyn, gyda 5,000 o’r rheini’n dod o atgyfeiriadau gan asiantaethau.

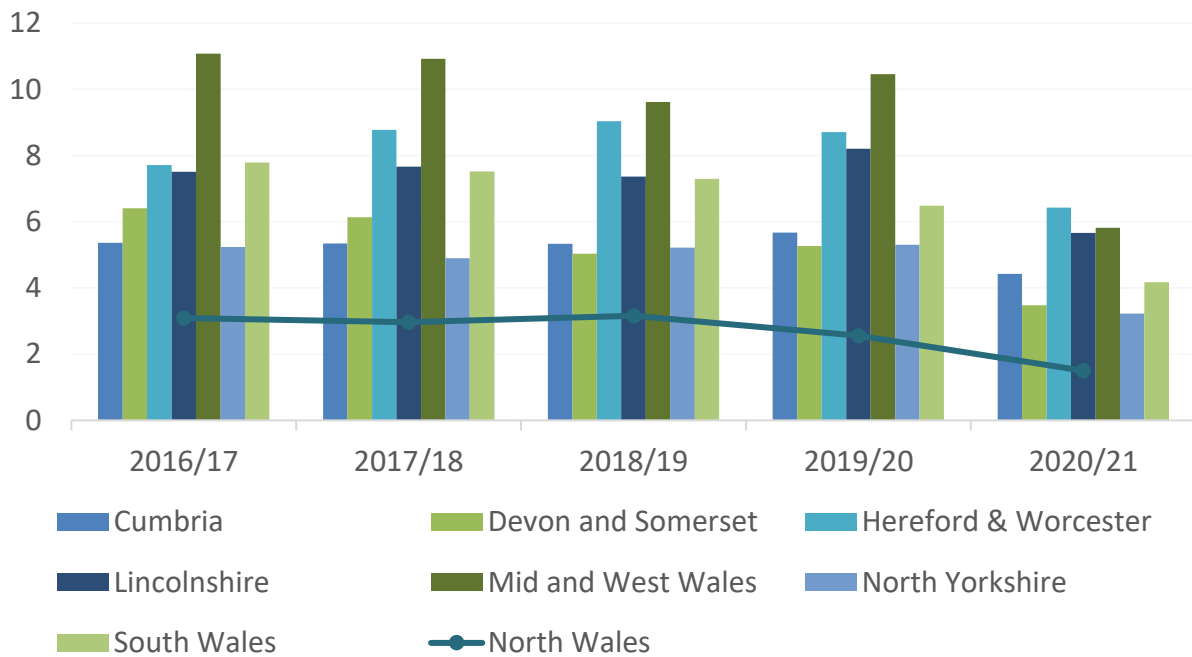
Cynhaliwyd cyfanswm o 14,062 o archwiliadau yn 2021/22, gyda 4,896 ohonynt wedi dod drwy atgyfeiriadau gan asiantaethau. O’r rheini, cynhaliwyd 12,159 yn Saesneg a 1,680 yn Gymraeg.

Cam gweithredu: cefnogi asiantaethau eraill i ostwng nifer y gwrthdrawiadau traffig ar y ffyrdd a'r marwolaethau a'r anafiadau sy'n gysylltiedig â nhw

Mae Gwasanaethau Tân ac Achub yn gyfrifol am achub pobl os bydd gwrthdrawiadau traffig ar y ffyrdd. Mae'r graff isod yn dangos bod Gogledd Cymru wedi mynd at ddau wrthdrawiad am bob 10,000 o boblogaeth ym mlwyddyn ariannol 2020/21. O'r rheini, roedd rhaid defnyddio offer i achub y rhai a oedd yn sownd; sef troi allan tua unwaith am bob 10,000 o boblogaeth.

Er bod nifer y gwrthdrawiadau traffig ar y ffyrdd yr aethpwyd atynt yng Ngogledd Cymru wedi aros yn gymharol gyson dros y cyfnod o bum mlynedd rhwng 2016/17 a 2020/21, cafwyd gostyngiad yn nifer y gwrthdrawiadau traffig ar y ffyrdd yr aethpwyd atynt ym mlwyddyn ariannol 2021/22, sef o 105 yn 2020/21, i 207. Roedd codi cyfyngiadau teithio'r pandemig wedi arwain at fwy o draffig ar y ffyrdd a chynnydd o 97.1% yn nifer y gwrthdrawiadau. Roedd Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Swydd Efrog hefyd wedi gweld gostyngiad yn nifer y gwrthdrawiadau yr aethpwyd atynt yn 2020/21 o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae'n debygol fod gwasanaethau tân ac achub eraill wedi gweld gostyngiad tebyg oherwydd cyfyngiadau'r pandemig a arweiniodd at lai o gerbydau ar y ffyrdd, ac yna cynnydd ar ôl i'r cyfyngiadau gael eu codi.

Gwrthdrawiadau traffig ar y ffyrdd am bob 10,000 o boblogaeth

Ym mis Hydref 2021 ymunodd staff â chynrychiolwyr o Outreach Rescue Medic Skills (ORMS) ar gyfer 'Exercise Hotwheels' a gynhaliwyd yng Ngorsaf Ddan Llandudno. Trefnwyd yr ymarferiad Gwrthdrawiadau Traffig ar y Ffyrdd gan un o Reolwyr Criw'r Gwasanaeth, ac roedd yn cynnwys Diffoddwyr Tân Ar-Alwad o Landudno a Chonwy, meddygon dan hyfforddiant o ORMS a meddygon o'r British Association for Immediate Care yn yr ardal. Bu staff o'r adran Safonau Proffesiynol a Gwasanaeth a'r ystafell reoli yn gysylltiedig hefyd. Roedd yr ymarferiad wedi rhoi profiad i'r criwiau o weithio ochr yn ochr â meddygon yn tynnu anafusion byw o gerbydau, gan wella'r berthynas weithio a'r ddealltwriaeth rhwng meddygon a chriwiau.

Cam gweithredu: gwreiddio arferion diogelu yn y gweithgareddau o ddydd i ddydd, a sicrhau bod y rheini'n gyson â pholisi a chanllawiau cenedlaethol

Yn 2021/22, darparwyd hyfforddiant ar Ddiogelu Lefel 1 a Lefel 2 ledled y Gwasanaeth, a chafwyd adborth cadarnhaol. Ers ei weithredu, mae nifer yr atgyfeiriadau diogelwch priodol wedi cynyddu ac mae cynnwys yr wybodaeth o fewn atgyfeiriadau wedi gwella. Hefyd, cynhaliwyd adolygiad o hyfforddiant staff i ganfod pa aelodau o'r staff oedd angen hyfforddiant ar Lefel 3 a 4 ac mae hyfforddiant wrthi'n cael ei gynllunio i'r rhai dan sylw.

Sefydlwyd cyfarfod chwarterol ar gyfer diogelu er mwyn sicrhau bod yr arferion gorau yn cael eu rhannu a bod unrhyw faterion yn cael eu datrys. Roedd yn sicrhau hefyd fod polisi a chyfarwyddyd cenedlaethol yn cyd-fynd â gweithgarwch y Gwasanaeth, a chymerwyd camau i gyflawni hyn. Cafodd Rheolwyr Partneriaethau eu cynnwys mewn cyfarfodydd amlasiantaethol ynghylch pobl fregus yn y gymuned, a sefydlwyd cytundebau i rannu data i alluogi GTAGC i gynnal Archwiliadau Diogel ac iach i'r bobl fwyaf bregus.

Cafodd yr asesiad risg Diogelu ei gwblhau gan y Gwasanaeth yn unol â chyfarwyddyd Cyngor Cenedlaethol y Prif Swyddogion Tân (NFCC). Roedd cynrychiolydd o'r Gwasanaeth yn y Grŵp Diogelu Cymru gyfan, a wnaeth yn siŵr fod yr asesiad cymheiriaid gyda'r Gwasanaethau Tân ac Achub eraill yng Nghymru yn cael ei gwblhau. Roedd Diogelu wedi'i gynnwys hefyd fel eitem sefydlog yn yr holl asesiadau risg a oedd yn gysylltiedig â gweithgareddau a gwaith ymgysylltu â phlant a phobl ifanc.

Hefyd, roedd yr Awdurdod wedi cefnogi'r Wythnos Diogelu Genedlaethol ym mis Tachwedd 2021, pan drefnodd Bwrdd Diogelu Gogledd Cymru nifer o weithdai diogelu a deunyddiau gwybodaeth am ddiogelu i'w defnyddio gan weithwyr proffesiynol a'r cyhoedd yn gyffredinol. Bu'r wythnos yn gyfle i godi ymwybyddiaeth am faterion pwysig yn ymwneud â diogelu, i hwyluso sgysiau ac i rannu enghreifftiau o'r arferion gorau. Bu'r Gwasanaeth yn gweithio'n agos hefyd â phartneriaid megis Ymddiriedolaeth y GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru, gan lansio proses atgyfeirio ddigidol newydd ar gyfer risgiau tân fel menter drwy Gymru.

Cam gweithredu: parhau i ddatblygu a darparu ymyriadau a gwaith ymgysylltu â phlant a phobl ifanc drwy weithgareddau targedol

Yn ystod 2021, daeth pobl ifanc ar gysiau'r Ffenics wyneb yn wyneb ym Mhorthaethwy a'r Fflint. Roedd y cysiau wedi'u dylunio i annog ysbryd cymunedol a sgiliau diogelwch tân drwy weithgareddau galwedigaethol. Parhaodd yr addysgwyr gyda sesiynau ar-lein i bobl ifanc drwy gydol yr haf, ac mae'r Gwasanaeth yn gobeithio lansio Staywise, sef llwyfan cyffrous ar-lein ar ôl penodi Rheolwr Prosiect.

Roedd y Gwasanaeth hefyd wedi ymrwmo i gymryd rhan yn yr ymgyrch 'BANG' (Be a Nice Guy) ar ôl apel gan Heddlu Gogledd Cymru i bobl ystyried sut roeddent yn dathlu Calan Gaeaf.

Atgoffwtd rhieni i ddiogelu eu plant rhag y peryglon o dân sy'n gysylltiedig â rhai gwisgoedd ffansi.

Cam gweithredu: gweithio gyda sefydliadau sy'n cefnogi pobl sy'n agored i niwed

Bu'r Gwasanaeth yn helpu i ddatblygu cytundeb gyda'r Groes Goch Brydeinig ynghylch ei rhaglen gymorth 'Paratoi, Ymateb, Adfer'. Mae'r cytundeb yn galluogi'r Groes Goch Brydeinig i roi cymorth ar ffurf cefnogaeth ymarferol ac emosiynol y mae digwyddiadau brys wedi effeithio arnynt. Gallai'r rhai dan sylw fod wedi profi trawma emosiynol, wedi bod angen cymorth ymarferol ar unwaith (e.e. arian, pecynnau hylendid, dillad ac ati) yn ogystal â chymorth i gael llety dros dro nad oedd modd byw yn eu cartref ar ôl tân.

Cam gweithredu: rhoi'r datblygiadau a'r uwchraddiadau technolegol diweddaraf ar waith er mwyn gwella effeithlonrwydd, cywirdeb a diogelwch

Ym mis Tachwedd 2021, mewn ymarferiad yn Hafod-Dinbych, cafodd cerbyd arbenigol sy'n gweithredu fel trosglwyddydd symudol ei brofi gan staff o'r Gwasanaeth a chydweithwyr o Heddlu Gogledd Cymru. Mae'r Cerbyd Ymateb Cyflym (RRV) ar gyfer Rhwydwaith y Gwasanaethau Brys (ESN)

yn drosglwyddydd symudol i'w ddefnyddio ar adegau megis toriad yn y pŵer neu pan fo llifogydd yn analluogi safleoedd trosglwyddyddion. Mae'r rhwydwaith yn galluogi ymatebwyr cyntaf i gael gafael ar unwaith ar ddata sy'n achub bywydau, delweddau a gwybodaeth mewn sefyllfaoedd byw ac argyfyngau ar y rheng flaen. Bydd buddsoddi yn yr ESM yn golygu gwelliannau hefyd i'r rhwydwaith 4G, sy'n galluogi galwadau 999 yn ddiogel o ffonau symudol mewn rhai o'r ardaloedd mwyaf anghysbell a gwledig o Brydain.

Cam gweithredu: rhoi canfyddiadau'r ymchwiliad a'r adolygiad o Dân Tŵr Grenfell ar waith er mwyn lleihau'r risg y bydd trychineb o'r fath yn digwydd yng Ngogledd Cymru

Parhaodd yr Awdurdod i weithio i wella diogelwch Adeiladau Preswyl Uchel. Ar lefel leol, roedd hyn yn cynnwys parhau i archwilio adeiladau preswyl a rhoi cymorth i bersonau cyfrifol er mwyn iddynt gydymffurfio â'r gofynion cyfredol o ran diogelwch tân. Yn genedlaethol, bu'r Gwasanaeth yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru i gefnogi mentrau a newidiadau i'r gyfraith a wneir ganddynt, er mwyn gwneud eiddo preswyl yn fwy diogel. Roedd hyn yn cynnwys creu Tîm Archwilio ar y Cyd, gan gynghori a goleuo'r cynllun adfer sy'n cael ei redeg gan Lywodraeth Cymru, a gweithio i sicrhau bod unrhyw ddeddfwriaeth yn y dyfodol yn addas i'r pwrpas.

Hefyd, bu'r Gwasanaeth yn adolygu'r modd y mae'n hyfforddi, paratoi, cyfathrebu rhwng ystafelloedd rheoli'r Gwasanaeth Tân ac Achub, a hefyd sut y maent (sef Canolfan Reoli'r Gwasanaeth) yn cysylltu â safle'r digwyddiad ac yn rhannu gwybodaeth risg-gritigol. Roedd cynnydd arall yn cynnwys sut mae'r Ganolfan Reoli yn delio â galwadau mewn amgylchiadau prysur; hyfforddiant a chymhwysedd yn ehangach ar orchymyn a rheoli; darpariaeth ac effeithiolrwydd cyfarpar gweithredol, a chreu a diwygio hyfforddiant gwacáu, yn seiliedig ar bolisiâu a gweithdrefnau.

Cam gweithredu: cyflwyno mwy o gerbydau trydan ecogyfeillgar er mwyn hybu ansawdd aer gwell tra'n gostwng allyriadau carbon

Ar hyn o bryd, mae gan y Gwasanaeth 146 o gerbydau o fewn ei fflyd o gerbydau ysgafn. Mae chwech o'r rhain yn gerbydau trydan a phedwar yn rhai hybrid plygio-i-mewn (PHEV). Hefyd, mae dau deg naw o geir hybrid wedi cael eu hychwanegu at fflyd y Gwasanaeth yn ddiweddar. Er bod ceir hybrid yn dal i ddefnyddio rhywfaint o betrol, maent yn storio'r egni cinetig a gânt drwy droi eu holwynion mewn batri trydan ar wahân. Mae hyn yn golygu eu bod yn opsiwn mwy cynaliadwy na cheir eraill, heb orfod cael eu gwefru. Mae'r cerbydau hyn wedi helpu gyda'r trawsnewid i fflyd fwy ecogyfeillgar.

Yn 2021/22, gwnaeth y Gwasanaeth gais am arian grant gan Lywodraeth Cymru ar gyfer Mannau Gwefru Cerbydau Trydan, a fyddai'n gwella'r gallu i wefru nifer gynyddol o gerbydau trydan.

Amcan 2: parhau i weithio ar y cyd i helpu cymunedau i wella eu cadernid

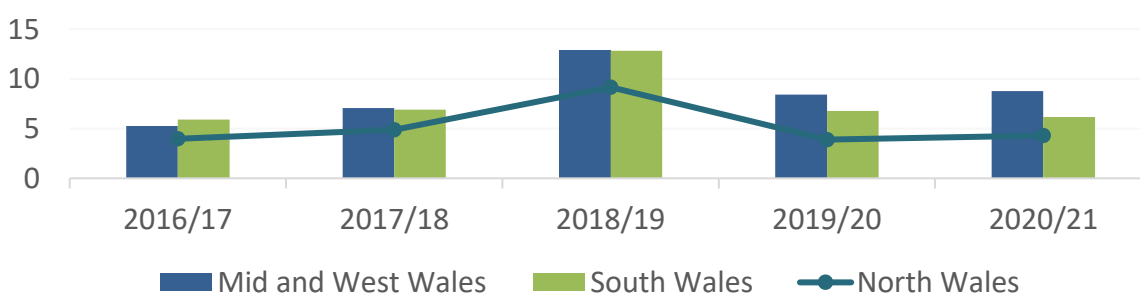
Mae gweithio gyda chymunedau lleol yn hynod o bwysig er mwyn gwella diogelwch a helpu cymunedau i fod yn fwy cadarn. Mae'r Awdurdod wedi gweithio'n agos gydag asiantaethau partneriaethol drwy gydol 2021/22 mewn ardaloedd targedol i helpu cymunedau a busnesau lleol i rag-gynllunio ac addysg, gan eu galluogi i fod yn fwy cadarn rhag argyfyngau.

Mae'r risgiau sy'n wynebu cymunedau yn parhau, ac roedd yr Awdurdod wedi parhau i ymrwymo yn 2021/22 i weithio gyda phobl, a'u cefnogi i fod yn fwy cadarn. Drwy weithio mewn cydweithrediad agos â phartneriaid, parhaodd yr Awdurdod i sicrhau bod neges gyd-gysylltiedig yn cael ei chyfathrebu, nid yn unig ynghylch diogelwch ond hefyd ynghylch amrywiaeth o fentrau eraill i geisio gwella lles yr holl gymuned.

Cam gweithredu: gweithio gyda phartneriaid a rhanddeiliaid megis Cyfoeth Naturiol Cymru a ffermwyr/porwyr, i ganfod lleoliadau yng Ngogledd Cymru sydd â mwy o risg o danau awyr agored/glaswelltir a helpu i ddatblygu cynlluniau ymateb brys

Mae'r Gwasanaeth yn delio â gwahanol fathau o danau bwriadol, yn amrywio o danau glaswelltir oherwydd ymddygiad gwrthgymdeithasol, llosgi gwastraff cartref/gardd, i ffermwyr a thirfeddianwyr yn llosgi glaswelltir, sy'n cael ei ganiatáu yn ystod misoedd y gaeaf. Aeth y Gwasanaeth at gyfanswm o 879 o danau eilaidd yn 2020/21 (46.8% o'r 1,879 o danau yr aethpwyd atynt), a 329 o'r rheini wedi'u cynnal'n fwriadol.

Yr holl danau glaswelltir, coetir a chnydau eilaidd am bob 10,000 o boblogaeth

Mae'r graff uchod yn dangos bod nifer y tanau eilaidd glaswelltir, coetir a chnydau yr aethpwyd atynt yng Ngogledd Cymru wedi aros yn weddol gyson ers 2016/17, ac eithrio'r cynnydd anarferol yn 2018/19.

Ym mis Mawrth 2022, roedd staff yng Nghanolfan Gyfathrebiadau ar y Cyd Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn brysur gyda galwadau pan fuont yn helpu cydweithwyr yng Ngwasanaeth Tân ac Achub y Canolbarth a Gorllewin Cymru a De Cymru drwy ddelio â galwadau o'u hystafelloedd rheoli nhw.

Bu ystafell reoli'r Gwasanaeth yn delio hefyd â nifer uchel iawn o alwadau'n rhoi gwybod iddynt am losgi dan reolaeth wrth i'r cyhoedd ddilyn y negeseuon i 'ffonio cyn llosgi'.

Cam gweithredu: parhau i gyfrannu at y gwaith o ddatblygu cynllun amlasiantaethol rhanbarthol ar gyfer tanau yn yr awyr agored

Parhaodd y Gwasanaeth i fod yn bartner gweithredol ym Mwrdd Prosiect Rhostiroedd Sir Ddinbych. Cafodd y bwrdd ei sefydlu i helpu i gynnal Prosiect Rheoli Rhostiroedd ac Atal Tanau yn yr Awyr Agored yn Air Ddinbych. Nodau'r bwrdd ydy rheoli risg ac effaith tanau yn yr awyr agored drwy ganfod ardaloedd sydd â risg uchel o danau o'r fath a gweithredu datrysiadau ymarferol ar gyfer rheoli tir.

Yn ystod y tân ym Mynydd Wawr, Y Fron ym mis Mawrth 2022, roedd y Gwasanaeth yn gallu gweithio mewn partneriaeth â Chyfoeth Naturiol Cymru i sicrhau'r defnydd o hofrennydd i helpu i fynd i'r afael â'r tân. Roedd hyn yn cyd-fynd â chytundeb Gwasanaethau Tân ac Achub Cymru gyfan, sy'n bodoli i ddarparu rhagor o alluedd i'r Gwasanaeth i ddelio â'r maes risg cynyddol hwn.

Cam gweithredu: meithrin perthnasoedd gyda phartneriaid fel Cyfoeth Naturiol Cymru, Fforymau Lleol Cymru Gydnerth, Cyd-Grŵp Gwasanaethau Brys (JESG) a grwpiau llifogydd mewndirol ac achub o ddŵr i wella cyd-alluedd asiantaethau i helpu'r rhai y mae llifogydd yn effeithio arnynt

Parhaodd gwaith mewn partneriaeth ar sail Cymru gyfan i hyrwyddo negeseuon am ddiogelwch dŵr ac i gefnogi ymyriadau sy'n addysgu'r cyhoedd am beryglon dŵr agored a gweithgareddau fel neidio o fannau uchel i ddŵr.

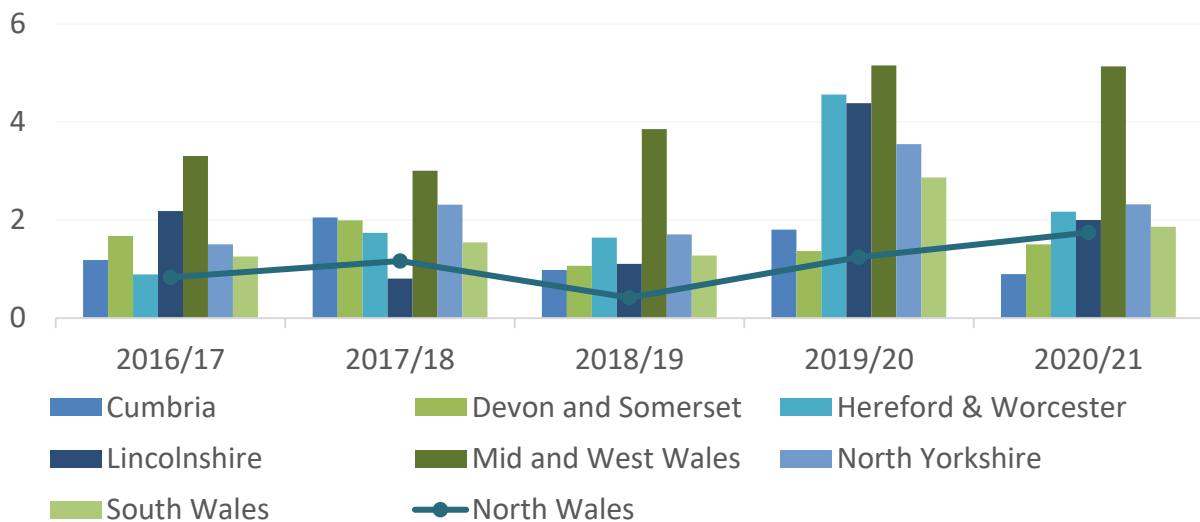

Roedd stormydd Dudley ac Eunice wedi taro'r DU ddiwedd mis Chwefror 2022, ac yna storm Franklin gyda glaw trwm a gwyntoedd cryfion. Mewn pum diwrnod, roedd y rhanbarth wedi gweld tair storm ag enwau arnynt, ac ymatebodd y Gwasanaeth iddynt.

Drwy weithio ochr yn ochr â phartneriaid o Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru, roedd y Gwasanaeth wedi gallu sicrhau ymateb amlasiantaethol i'r digwyddiadau tywydd eithriadol hyn, gyda gwybodaeth reolaidd gan

Swyddfa'r Tywydd a Chyfoeth Naturiol Cymru. Y rhagolygon oedd mai Storm Eunice fyddai'r storm waethaf mewn cenhedlaeth, ac roedd yr ymateb yn golygu pedwar cyfarfod cydlynu tactegol gyda 25 o sefydliadau partneriaethol yno yn ogystal â dau gyfarfod cydlynu strategol gydag 20 o sefydliadau partneriaethol. Sefydlwyd ardal strategol ym mhencadlys GTAGC yn Llanelwly i ddarparu cydnheredd. Roedd y storm wedi rhannu'n ddwy cyn iddi gyrraedd Cymru, ac er nad effeithiwyd ar Ogledd Cymru gymaint â Gwent, yn Ne Cymru, gwelwyd difrod mewn sawl ardal gan gynnwys Tywyn, lle bu angen ymateb amlasiantaethol i floc o fflatiau a oedd angen Tîm Chwilio ac Achub Aberdyfi, Cyngor Gwynedd, a gorsaf dân Tywyn gan arwain at gael 16 o drigolion allan yn ddiogel a llwyddiannus.

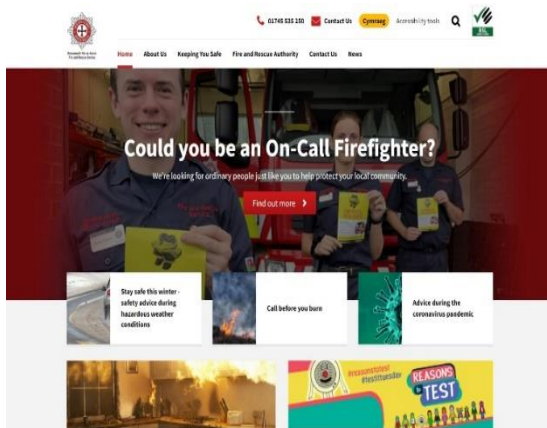
Digwyddiadau llifogydd am bob 10,000 o boblogaeth

Roedd nifer y digwyddiadau llifogydd am bob 10,000 o boblogaeth wedi codi fymryn yng Ngogledd Cymru ar ôl bod yn gymharol gyson dros gyfnod o bum mlynedd rhwng 2016/17 a 2020/21, gan ostwng dros dro yn is nag un digwyddiad am 10,000 o boblogaeth yn 2018/19.

Yn ôl y data diweddaraf sydd ar gael, mae Gogledd Cymru ochr yn ochr â De Cymru gyda dau ddigwyddiad yn ymwneud â llifogydd am bob 10,000 o boblogaeth yn 2020/21. Gwelodd y ddau Wasanaeth Tân ac Achub arall yng Nghymru gynnydd sylweddol yn nifer y digwyddiadau'n ymwneud â llifogydd yr aethpwyd atynt yn 2019/20 a 2020/21, gyda'r cynnydd yn y cyfnod diwethaf wedi digwydd oherwydd y tywydd mawr a'r llifogydd a darodd Cymru yn ystod Chwefror 2020.

Cam gweithredu: gweithio'n gydwethredol â chymunedau a diffoddwyr tân RDS i wella cadernid y gofal tân yn eu hardaloedd

Ar ddechrau 2021, roedd gwefan newydd y Gwasanaeth, a ddyluniwyd gan yr adran Cyfathrebiadau Corfforaethol, wedi mynd yn weithredol fel rhan o ymdrechion parhaus i sicrhau bod gwybodaeth a negeseuon diogelwch yn glir, yn syml ac yn hawdd eu cael, yn enwedig i ddarpar diffoddwyr tân ar-alwad. Hefyd, datblygwyd cyfres o fentrau ar y cyfryngau cymdeithasol ar gyfer cyfrifon Facebook gorsafodd unigol er mwyn hyrwyddo digwyddiadau recriwtio ar orsafodd, megis hysbysebu digwyddiadau 'Paned gyda'r criw', lle gall aelodau o'r cyhoedd eistedd gydag aelodau o'r criw cyfredol yn yr orsaf a thrafod sut beth yw bod yn ddiffoddwr tân.

Bu tîm recriwtio ac argaeledd y Gwasanaeth yn gweithio drwy gydol y flwyddyn i gyfathrebu'n well â gorsafoedd er mwyn datblygu mentrau recriwtio lleol gyda phwyslais ar orsafoedd blaenoriaethol lle mae angen mwy o staff. Hefyd, bu'r tîm yn mynychu ffeiriau swyddi, digwyddiadau gyrfaoedd a digwyddiadau cymunedol i hyrwyddo cyfleoedd ar-alwad a chyfleoedd eraill am gyflogaeth yn y Gwasanaeth.

Bu staff hefyd yn mynychu cyfarfodydd â swyddogion ymgysylltu cyflogaeth leol a chyflogwyr lleol i'w hannog i ystyried y manteision o gefnogi'r system dyletswydd ar-alwad drwy gytuno i ryddhau staff yn ystod oriau gwaith.

Cam gweithredu: cyflwyno Microsoft 365 fel ffordd o wella rhagor ar y gwaith o gyfathrebu ac integreiddio gyda phartneriaid

Roedd holl staff y Gwasanaeth wedi cael trwydded i'w galluogi i ddefnyddio Microsoft Teams. Cyn hyn, dim ond 120 o staff oedd â mynediad at drwydded Skype for Business. Defnyddiodd y Gwasanaeth strategaethau hyfforddi amlfoddol i sicrhau bod holl staff y sefydliad wedi cael y cyfle i ymgysylltu â Teams ac i deimlo'n hyderus yn mynychu cyfarfodydd ag asiantaethau eraill. Bu hyn o fudd arbennig i'n staff yn y Fforwm Cydnerthedd Lleol oherwydd o'r blaen byddai angen iddynt ofyn i un o'u cydweithwyr yn yr Heddlu gynnal cyfarfodydd.

Mae cyflwyno Dilysu Amlffactor wedi galluogi'r staff i agor negeseuon e-bost y Gwasanaeth o gartref. O'r blaen, dim ond staff a oedd wedi cael gliniaduron y Gwasanaeth oedd yn gallu gwneud hyn. Bu'r newid hwn o fudd mawr i staff ar-alwad a oedd o'r blaen yn methu ymateb i negeseuon e-bost nes byddent ar safleoedd y gwasanaeth tân.

Amcan 3: gweithredu mor effeithiol ac effeithlon â phosibl, gan wneud y defnydd gorau o'r adnoddau sydd ar gael

Oherwydd yr ansicrwydd ariannol, ynghyd â'r pandemig, a'r cynnydd posibl yn y galw am wasanaethau ymhob rhan o'r sector cyhoeddus, mae'n sicr y bydd yr Awdurdod yn wynebu heriau o ran gallu cynnal ei wasanaethau dros y degawdau i ddod. Mae'r pwysau ar wasanaethau tân ac achub yn debygol o ddod o sawl cyfeiriad gwahanol, gan gynnwys gallu recriwtio a chadw digon o ddiffoddwyr tân gweithredol sy'n bodloni'r safonau ffitrwydd angenrheidiol, yn ogystal â'r posibilrwydd o ehangu rôl diffoddwyr tân a allai gynyddu'r cyflog yn fawr.

Bydd rhesymoli costau'r Awdurdod ei hun, a chanfod ffordd gytbwys o ariannu'r Gwasanaeth dros yr ychydig flynyddoedd nesaf, yn gymorth i gynnal gwasanaethau tân ac achub i'r dyfodol, gan wneud yr ardal yn fwy cadarn rhag newidiadau demograffig a newidiadau eraill.

Cam gweithredu: darparu gwasanaethau tân ac achub yng Ngogledd Cymru o fewn y gyllideb y cytunwyd arni

Mae'r Awdurdod wedi parhau'n ymrwymedig i chwarae ei ran yn creu cymunedau cryfach a mwy diogel. Mae'n cydnabod bod angen hyblygrwydd ac arloesedd er mwyn paratoi ar gyfer yr heriau ariannol yn y dyfodol tra'n gallu cynnal y ddarpariaeth gwasanaethau.

Roedd yr asesiad cynllunio cychwynnol ar gyfer 2021/22 wedi nodi £37.07m o ofyniad net ar gyfer y gyllideb, o gymharu â £35.9m ar gyfer 2020/21; datblygwyd hwn gan ddefnyddio darpariaeth gyfredol y gwasanaethau, tra'n ystyried yr angen i gadw'r cynnydd mor isel â phosibl i'r awdurdodau cyfansoddol. Ym mis Tachwedd 2021 bu'r Aelodau'n meddwl am rai heriau allweddol a gafodd sylw drwy asesiad sefyllfaol y Prif Swyddog Tân newydd, a'r canlyniadau i gyllideb yr Awdurdod. Roedd y gyllideb refeniw a gymeradwywyd wedyn ym mis Rhagfyr 2021 yn cynnwys cynnydd o £1.3m i fynd i'r afael â'r heriau hynny.

Awdurdod	Cyfraniad 2020/21 £	Poblogaeth	Poblogaeth %	Cyfraniad 2021/22 £	Cynnydd yn y cyfraniadau £	Cynnydd %
Cyngor Sir Ynys Môn	3,689,651	69,864	10%	3,915,486	225,835	6.1%
Cyngor Gwynedd	6,596,692	125,220	18%	7,017,885	421,193	6.4%
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	6,230,520	118,320	17%	6,631,214	400,694	6.4%
Cyngor Sir Ddinbych	5,060,195	96,021	14%	5,381,432	321,236	6.3%
Cyngor Sir y Fflint	8,282,403	157,264	22%	8,813,821	531,418	6.4%
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	7,214,775	136,535	19%	7,652,042	437,266	6.1%
Cyfanswm	37,074,237	703,224	100%	39,411,879	2,337,642	6.3%

Yn ystod y flwyddyn, gwnaed gwaith sylweddol i ganfod ac adolygu'r holl wariant, yn enwedig costau rheoli'r fflyd a darparu hyfforddiant. Galluogodd hyn y Gwasanaeth i adrodd £0.07m o danwariant yn 2021/22, yn ogystal â chynnal gwerth £3.46m o gronfeydd a glustnodwyd ar gyfer pwysau hysbys yn y dyfodol.

Mae'r datganiad blynyddol manwl o gyfrifon sy'n rhoi crynodeb o berfformiad ariannol yr Awdurdod am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2022 ar gael ar wefan y Gwasanaeth ar ôl iddo gael ei gyhoeddi.

Yn gryno, dyma sefyllfa ariannol yr Awdurdod o ran ei gyllideb refeniw ar gyfer 2021/22:

	Cyllideb 2021/22 £000	Alldro 2021/22 £000	Amrywiad 2021/2022 £000
Costau Gweithwyr	28,379	26,916	-1,463
Safleoedd	2,725	2,579	-146
Cludiant	983	1,034	51
Cyflenwadau a Thaliadau i Drydydd Partion	5,005	4,837	-168
Incwm	-2,485	-3,041	-556
Cyllid Cyfalaf a Thaliadau Llog	2,467	2,305	-162
Trosglwyddiadau i mewn/allan o Gronfeydd wrth gefn	0	2,374	2,374
Cyfanswm y Refeniw	37,074	37,004	-70

Cam gweithredu: parhau i fynd ynglŷn ag arbedion effeithlonrwydd

Cafodd amryw o arbedion effeithlonrwydd i arbed costau eu rhoi ar waith yn ystod 2021/22, gan gynnwys;

- Cyflwyno goleuadau LED ac inswleiddio toeau er mwyn arbed ynni yn y tymor hir;
- Cynyddu nifer y cerbydau trydan a hybrid plygio-i-mewn yn y fflyd er mwyn lleihau'r defnydd o danwydd a hyrwyddo cynaliadwyedd ar gyfer y dyfodol;
- Parhau i ymestyn hyfforddiant dwyieithog mewnol ar y cyfryngau i fwy o staff er mwyn lleihau'r angen am adnoddau allanol.

Yn ogystal â sicrhau bod ei gyllideb refeniw'n cael ei rheoli'n ofalus, parhaodd yr Awdurdod i graffu ar ei raglen cyfalaf er mwyn sicrhau'r gwerth gorau. Roedd yr Awdurdod yn dal wedi ymrwymo i sicrhau bod ei asedau'n cael eu defnyddio'n effeithlon ac effeithiol, ac roedd yn parhau i ddadansoddi'r rhaglen gyfalaf mewn perthynas â goblygiadau negyddol posibl i'r refeniw.

Roedd y cynllun treialu cychwynnol o iTrent, y llwyfan hunanwasanaeth i weithwyr wedi dod i ben ym mis Hydref – ar ôl cael adborth cadarnhaol gan y rhai a fu'n cymryd rhan.

Hydref – ar ôl cael adborth cadarnhaol gan y rhai a fu'n cymryd rhan.

Roedd y cynllun yn treialu'r defnydd o'r Hunanwasanaeth i Weithwyr a'r Hunanwasanaeth i Reolwyr gyda grŵp bach o adrannau, gan alluogi asesiad rheoledig o effeithiolrwydd y llwyfan newydd a faint sy'n ei ddefnyddio.

Cam gweithredu: adeiladu ar fesurau cyfredol ar gyfer monitro perfformiad gweithredol gan griwiau tân cyn, yn ystod, ac ar ôl digwyddiadau

Parhaodd y Gwasanaeth i adeiladu ar fesurau cyfredol ar gyfer monitro pob agwedd ar berfformiad gweithredol, gan gynnwys darparu archwiliadau ar sail risg, sicrwydd gweithredol a rhannu'r arferion gorau. Parhaodd Archwiliadau Covid yn y Gweithle yn ystod misoedd cyntaf blwyddyn ariannol 2021/22, gan gynnwys 18 o archwiliadau rhwng 1^{af} Ebrill 2021 a 31^{ain} Awst 2021, yna cyfres o Arolygiadau Rheolaeth Strategol a oedd yn cynnwys o leiaf ddau aelod o Dîm Safonau Gwasanaeth Proffesiynol ynghyd â naill ai Brif Swyddog neu Reolwr Ardal. Newidiwyd hefyd y prosesau rheoli ffitrwydd sy'n cael eu dilyn gan y Gwasanaeth er mwyn cydymffurfio â rheoliadau Covid, a hynny yn unol â chanllawiau a osodwyd gan Gyngor Cenedlaethol y Prif Swyddogion Tân (NFCC).

Cam gweithredu: datblygu model mwy hyblyg ar gyfer darparu hyfforddiant a datblygiad, gan gynnwys darparu hyfforddiant yn fwy lleol er mwyn cefnogi anghenion diffoddwyr tân y System RDS/ar-alwad

Yn 2021, cynhaliodd adran Hyfforddi a Datblygu'r Gwasanaeth nifer o gyrsiau hyfforddi ar-alwad lleol, gan gynnwys digwyddiadau yn Llanberis, y Rhyl a Glannau Dyfrdwy. Fel arfer, byddai'r rhain wedi cael eu cynnal fel cyrsiau preswyl yn Nolgellau ond cawsant eu symud i orsafoedd tân yn agos i'r rhai a oedd yn eu mynychu er mwyn tarfu cyn lleied â phosibl a lleihau amser teithio. Hefyd, roedd gan y gwasanaeth nifer o ddechreuwyr newydd a oedd yn ymuno o wasanaethau tân ac achub eraill ac roedd hyn wedi galluogi'r Gwasanaeth i gynnig hyfforddiant mewn gorsafoedd amser cyflawn i weithio drwy'r rhaglenni datblygu pwrpasol.

Yn 2021, roedd y Gwasanaeth hefyd wedi cynnal dau gwrs arweinyddiaeth a rheolaeth oruchwyliaeth a ddarparwyd gan goleg lleol a'i gyflwyno ar-lein. Roedd y rhain yn agored i'r rhai mewn swyddi goruchwylol neu a oedd wrthi'n eu datblygu eu hunain ar gyfer swyddi goruchwylol. Aeth staff iddynt o bob system ddyletswydd, gan gynnwys nifer o staff o'r System RDS.

Yn dilyn ymweliad sicrwydd ansawdd allanol gan Sgiliau Er Cyfiawnder, roedd canolfan achrededig hyfforddi a datblygu'r Gwasanaeth wedi bodloni meini prawf cymhwysedd Sgiliau Er Cyfiawnder ac wedi cadw ei sgôr risg isel. Mae Sgiliau Er Cyfiawnder yn sefydliad nid-er-elw sy'n cefnogi cyflogwyr ledled y DU i ddatblygu strategaethau ar gyfer y gweithlu, arweinyddiaeth ac ymchwil er mwyn gwella a chadw staff medrus mewn Plismona, Gwasanaeth Prawf, Cystodiaeth a'r Ddalfa, Lluoedd Arfog, Tân ac Achub a Llywodraeth Leol. Dyfarnwyd gan Sgiliau Er Cyfiawnder fod gan y Ganolfan Achrededig swyddogion sicrhau ansawdd mewnol sy'n gymwys, medrus a gwybodus a bod systemau cadarn yn bodoli ar gyfer sicrhau ansawdd yn fewnol.

Cam gweithredu: canolbwyntio ar wella effeithiolrwydd y gofal a gaiff ei ddarparu drwy'r System RDS/Ar-Alwad (diffoddwyr tân ar-alwad)

Yn 2016, cafodd model newydd ei gyflwyno gan yr Awdurdod er mwyn cael gwell cydbwysedd rhwng ei adnoddau a'r risg. Roedd y model hwn yn galluogi ffordd newydd o gynllunio, a oedd yn sicrhau bod o leiaf 20 o griwiau tân wedi'u lleoli'n strategol ar gael yng Ngogledd Cymru ar adeg o risg gymharol isel, ac o leiaf 38 ar gael ar adeg o risg uwch. Ar draws y Gwasanaeth, bu rheolwyr gweithredol yn adolygu ffactorau lleol sy'n effeithio ar orsafoedd penodol er mwyn penderfynu a oes rhwystrau rhag recriwtio. O ran gorsafoedd a nodwyd fel rhai sy'n gritigol er mwyn darparu'r model 20/38, cynhaliwyd diwrnodau dethol pwrpasol a chafodd ymgeiswyr eu symud ymlaen yn gynt na rhai a oedd yn gwneud cais i orsafoedd â blaenoriaeth is.

Ceisiodd y Gwasanaeth gynyddu effeithiolrwydd y gwaith recriwtio diffoddwyr tân ar-alwad yn ystod 2021/22. Bu'r ymgyrch recriwtio ar-alwad 'A fedrwn chi lenwi'r esgidiau hyn' yn rhedeg am y drydedd flwyddyn ym mis Mawrth i gefnogi'r ymgyrch i recriwtio mwy o ddiffoddwyr tân ar-alwad ar draws y Deyrnas Unedig. Rhoddwyd datganiadau i'r wasg ar lwyfannau cyfryngau cymdeithasol y Gwasanaeth, a darparwyd baneri a phosteri i orsafoedd ar-alwad i'w dosbarthu yn yr ardaloedd lleol i ddenu sylw darpar recriwtiaid neu gyflogwyr sy'n barod i helpu.

Fel rhan o'r gwaith hwn, cynyddodd y staff ei hymdrechion i recriwtio diffoddwyr tân ar-alwad mewn nifer o ardaloedd i helpu i ddiogelu cymunedau ledled y rhanbarth – gan gynnwys gorsafoedd tân yn Aberdyfi, Abersoch, Amlwch, Bala, Benllech, Betws y Coed, Biwmares, Cerrigydrudion, Corwen, Harlech, Llanelwy Llangefni, Llanrwst, Porthaethwy, Porthmadog, y Rhyl, a Thywyn.

Cam gweithredu: adolygu'r gwaith Rheoli Parhad Busnes, a chynyddu gallu'r Gwasanaeth i ddelio â digwyddiadau mawr

Yn Ionawr 2022, bu staff o'r Gwasanaeth yn cymryd mewn digwyddiad hyfforddi HMEPO (Amddiffyniad Amgylcheddol Deunyddiau Peryglus) yn yr Awyrlu yn Fali, Ynys Môn.

Dyma Swyddog Arweiniol HMEPO yn y Gwasanaeth yn esbonio mwy:

"Mae Awyrlu'r Fali yn gyfleuster hyfforddi awyrennau jet cyflym sy'n darparu hyfforddiant uwch i beilotiaid sy'n defnyddio 30 o arwyrennau Hawk T2. Mae hefyd yn gartref

i faes awyr Ynys Môn sy'n gweithredu awyrennau masnachol i feysydd awyr yn y DU."

"Mae'r safle'n gartref i nifer o wahanol beryglon a risgiau y mae'r Gwasanaeth a'n timau diffodd tanau ar y safle yn cynllunio ac yn ymarfer ar eu cyfer, yn ogystal â bod yn gyflogwr mawr yn yr ardal."

"Roedd y digwyddiad yn cynnwys ymweliad risg â'r ardaloedd storio ffrwydron a thanwydd ar y safle, ac ymarferiad HAZMAT sy'n seiliedig ar ddamwain jet Hawk yn effeithio ar adeilad storio ffrwydron, a chyflwyniad ar y risg gynyddol o ddigwyddiadau sy'n cynnwys cerbydau a systemau storio â batri ion lithiwm. Hefyd, roedd sesiynau 'dangos a dweud' i ganolbwyntio ar alluedd a manteision defnyddio'r Pwmp Cyfaint Mawr a'r Uned Amddiffyn Amgylcheddol ar y safle."

Hefyd, cynhaliwyd Wythnos Ymwybyddiaeth o Barhad Busnes ym mis Mai 2021, ar y thema 'mae parhad busnes yn dechrau gyda chi'.

Roedd y sylw ar 'hanfodion', sef sut i godi ymwybyddiaeth, gwreiddio parhad busnes, a meithrin cadernid mewn sefydliadau.

Cam gweithredu: parhau i fonitro a gwerthuso effaith ac effeithiolrwydd rhaglenni a gyflawnir mewn partneriaeth â sefydliadau eraill

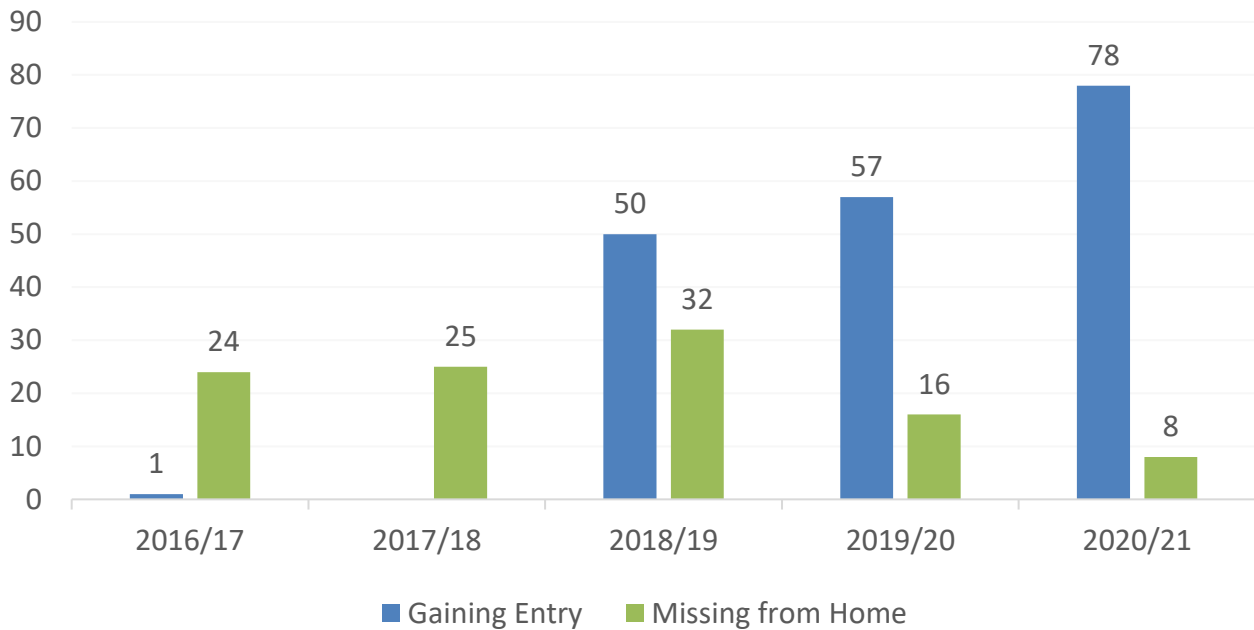
Mae ystadegau gan Heddlu Gogledd Cymru yn awgrymu eu bod yn cael eu hysbysu bod 3,000 o bobl yn mynd ar goll o gartref bob blwyddyn. Gall defnyddio adnoddau'n gynnar helpu i wella'r siawns o ddod o hyd i bobl a allai fod wedi mynd ar goll am amryw o resymau. Parhaodd y Gwasanaeth i gefnogi Heddlu Gogledd Cymru gyda'r cynllun 'Ar Goll o Gartref' pan fo staff y Gwasanaeth yn helpu yn y cyfnodau cynnar hanfodol o chwilio am bobl sydd ar goll. Bydd y criwiau'n aros ar-alwad ar gyfer digwyddiadau'r gwasanaeth tân, ond byddant yn ymateb i helpu'r Heddlu i ganfod pobl sydd ar goll o gartref (pan fo angen). Mae'r criwiau'n parhau i fod ar-alwad ar gyfer digwyddiadau'r gwasanaeth tân, ond yn ymateb i helpu'r heddlu i ganfod pobl sydd ar goll o gartref (fel y bo'r angen).

Cafodd y cynllun ei ehangu yn 2018/19 i gynnwys staff o bob un o'r 44 o orsafoedd tân sy'n gallu bod ar gael i roi cymorth, ac fel trefniant sy'n cael ei gydlynu'n ffurfiol, dyma'r cyntaf o'i fath yn y wlad.

Cyflwynwyd y cynllun 'Cael Mynediad' yn 2018/19 a pharhaodd drwy 2021/22, sef gallai criwiau gweithredol barhau i gefnogi Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwlans Cymru (YGAC) i gael mynediad i eiddo at bobl sydd angen gofal meddygol a'r rhai sy'n methu eu helpu eu hunain. Mae'r cynllun yn galluogi criwiau i gael mynediad yn amserol gan achosi llai o ddifrod i'r eiddo a gallu rhoi cloeon newydd ar y drysau er mwyn sicrhau bod yr eiddo'n ddiogel cyn gadael. Caiff yr hyfforddiant arbenigol hwn ei drefnu drwy Fwrdd Cydweithredu'r Gwasanaethau Brys, ac mae wedi cael ei ddarparu i'r holl staff amser cyflawn.

Mae'r graff isod yn dangos nifer yr adegau y galwyd allan i helpu gyda digwyddiadau 'Ar goll o gartref' a 'Cael Mynediad'. Mae'r Gwasanaeth wedi mynd at nifer gynyddol o ddigwyddiadau 'Cael Mynediad' flwyddyn ar ôl blwyddyn ers 2018/19.

Nifer yr adegau y galwyd allan i helpu gyda digwyddiadau 'Ar

Yn ystod y flwyddyn, roedd staff diogelwch cymunedol wedi gweld cynnydd yn nifer y digwyddiadau yr aethpwyd atynt mewn fflatiau uchel yn y Fflint. Er mwyn tynnu sylw at negeseuon diogelwch i drigolion yr ardal, cafodd sleidiau eu creu a'u dangos ar y byrddau digidol yn ardaloedd cyffredin yr adeiladau. Roedd hyd at 270 o drigolion wedi gweld y sleidiau a oedd yn cynnwys negeseuon am ddiogelwch gyda choginio, ysmegu a thrydan.

Bu'r Gwasanaeth yn helpu i hyrwyddo negeseuon am gadw ein cymunedau'n ddiogel, a hynny'n genedlaethol mewn fideo a grëwyd ar gyfer 'BBC Newsround', sydd i'w weld [yma](#).

Hefyd, bu'r RSPCA yn hyrwyddo'r ymgyrch #BangOutOfOrder i dynnu sylw at effaith tân gwyllt ar anifeiliaid – gellir gweld eu [fideo](#) i gael mwy o wybodaeth.

Cam gweithredu: datblygu system effeithiol i reoli asedau sy'n hyrwyddo dyrannu adnoddau yn y ffordd orau

Bu tîm Ystafell Reoli'r Gwasanaeth yn gweithio i symud ymlaen â'r gwaith o gyflwyno System Rheoli Cysylltiadau Integredig (ICCS) i gymryd lle'r system Airwave bresennol, a hynny er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â Rhwydwaith Gwasanaethau Brys y Swyddfa Gartref. Er mwyn sicrhau cydnawsedd, rhaid i ystafelloedd rheoli gwasanaethau brys gael ICCS gydnaws er mwyn cael cysylltiadau radio a theleffoni gyda rhanddeiliaid.

Roedd contract gyda Capita, a ddarparodd y dechnoleg, wedi dechrau ar gyfer y system newydd ym mis Medi 2020. Aeth cynllun prosiect drafft yn weithredol yn y Ganolfan Gyfathrebiadau ar y Cyd ym mis Mai 2012, ac yna cafodd ei osod ar safle'r Ail Ystafell Reoli yn y Rhyl ym Mehefin 2021. Sicrhawyd yr ICCS newydd yn unol â gwaith Grŵp Defnyddwyr Rhwydwaith Gwasanaethau Brys Cymru.

Amcan 4: parhau i ganfod cyfleoedd i annog mwy o ymgysylltiad â phobl, cymunedau, staff a rhanddeiliaid

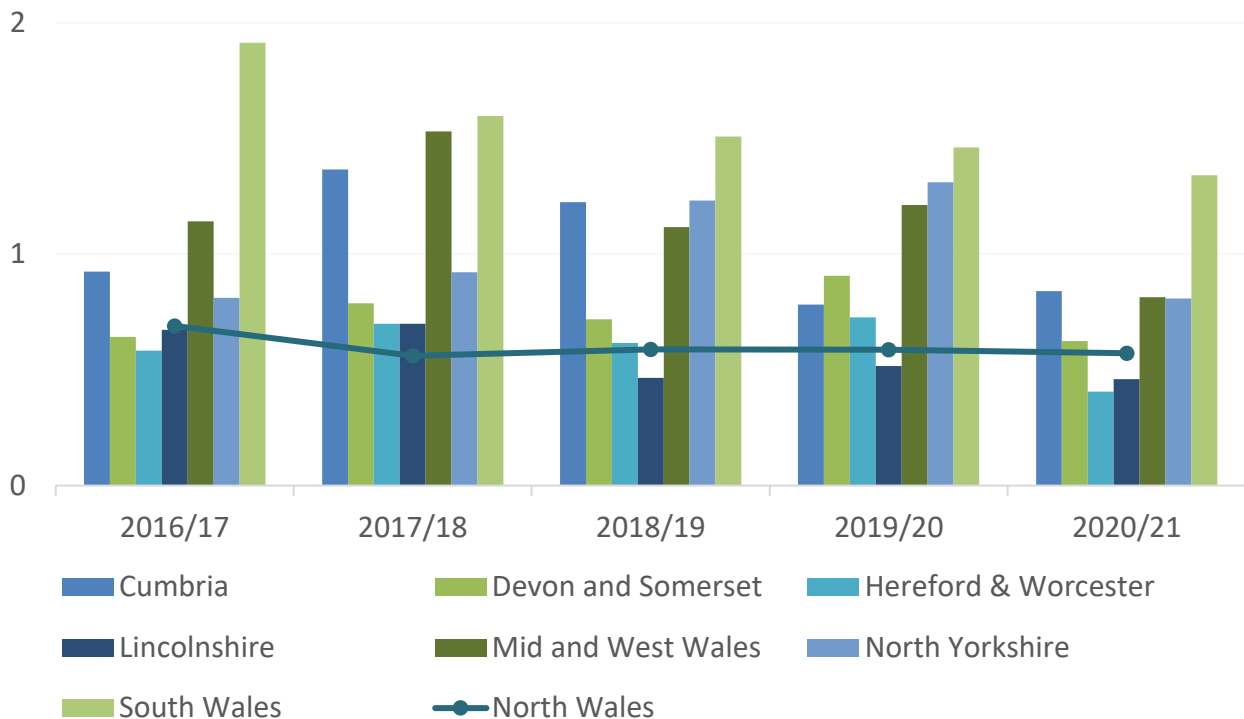
Yn ystod 2021/22, parhaodd yr Awdurdod i wella'r ffordd y mae'n cyfathrebu ac yn ymgysylltu â chymunedau am y gwasanaethau a ddarperir ganddo.

Roedd dull gweithredol gydag awdurdodau lleol, byrddau gwasanaethau cyhoeddus a rhanddeiliaid eraill yn sicrhau bod negeseuon diogelwch yn cael eu hyrwyddo'n gyson ac eang drwy gydol yr amgylchiadau heriol a brofwyd yn ystod 2021/22.

Cam gweithredu: codi ymwybyddiaeth a helpu i atal llosgi bwriadol a gostwng nifer y tanau bwriadol a'r galwadau diangen

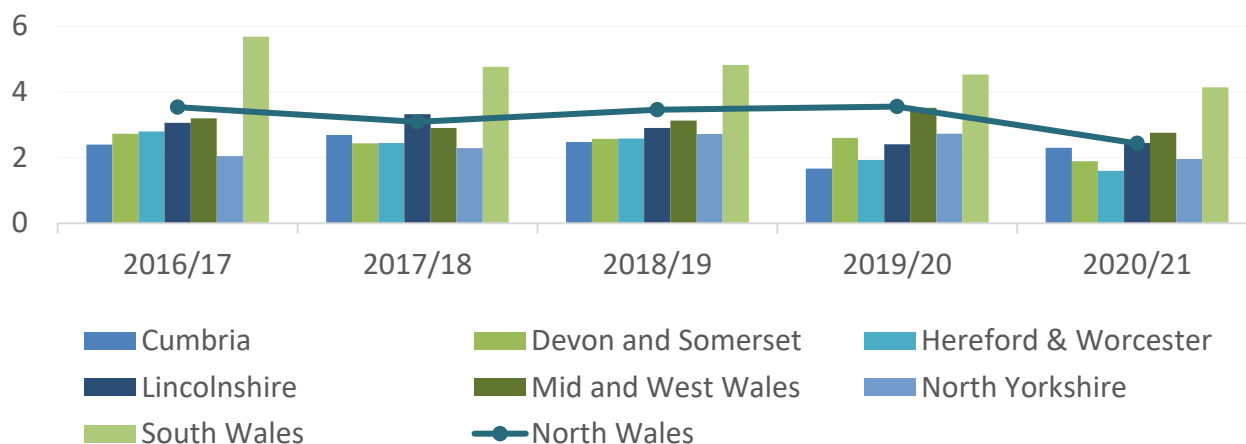
Mae galwadau diangen maleisus yn golygu risg sylweddol i gymunedau lleol, ac yn ddiangen maent yn peryglu'r adnoddau sydd ar gael i fynd i'r afael ag argyfyngau go iawn. Drwy gydol y cyfnod o bum mlynedd rhwng 2016/17 a 2020/21, mae GTAGC wedi ymateb yn gyson i lai nag un alwad ddiangen faleisus am bob 10,000 o boblogaeth. Mae'n bosibl fod gwaith ymgyrchu ac addysgu targedol ynghylch effeithiau galwadau diangen maleisus wedi cyfrannu'n gadarnhaol at y niferoedd isel. Yn fwy eang, fodd bynnag, da yw gweld gostyngiad cyson cyffredinol yn nifer y galwadau diangen maleisus yn y Gwasanaethau Tân ac Achub eraill dros y cyfnod o bum mlynedd, yn enwedig yng Nghanolbarth a Gorllewin Cymru.

Galwadau Diangen Maleisus am bob 10,000 o'r boblogaeth

Yn 2021/22, aeth y Gwasanaeth at 1,879 o danau, ac roedd 471 ohonynt wedi cael eu cynnu'n fwrriadol. Mae nifer y prif danau bwriadol yr aeth y Gwasanaeth atynt wedi aros yn gymharol sefydlog rhwng 2016/17 a 2020/21, gan amrywio rhwng tri a phedwar am bob 10,000 o boblogaeth. Mae hyn yn dangos pwysigrwydd strategaethau parhaus i atal llosgi bwriadol er mwyn atal cynnydd yn y dyfodol. Hefyd, rhoddodd y Gwasanaeth hyfforddiant i 5120 o recriwtiaid newydd yn Heddlu Gogledd Cymru mewn chwe sesiwn, a oedd yn cynnwys Swyddogion Cymorth Cymunedol a Swyddogion Heddlu. Roedd yr hyfforddiant yn canolbwyntio ar godi ymwybyddiaeth o'r materion sy'n ymwneud â thanau bwriadol, a'r gwaith a wneir gan y Gwasanaeth i ostwng nifer yr achosion o'r fath.

Prif danau bwriadol am bob 10,000 o'r boblogaeth

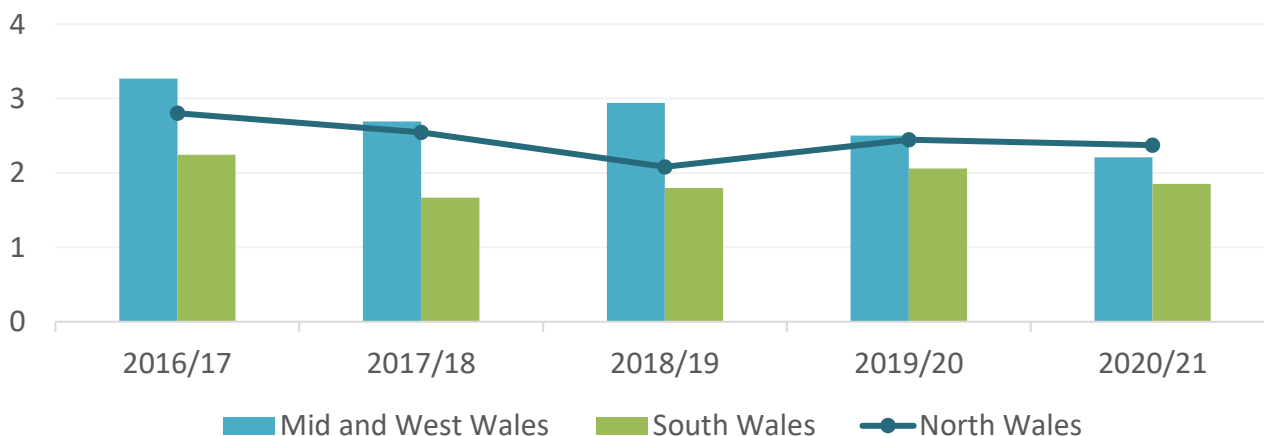
Cam gweithredu: ymgysylltu â chyflogwyr lleol, cymunedau a phobl y tân ac argyfyngau eraill yn effeithio arnynt, er mwyn datblygu gweithgareddau ac ymgyrchoedd ataliol

Ym mis Hydref 2021, cyfarfu'r Prif Swyddog Tân â chynrychiolwyr o ddarparwr tai cymdeithasol lleol, yn ogystal â chydweithwyr o'r Adran Diogelwch Cymunedol, i drafod y bartneriaeth gyda'r Gwasanaeth. Mae'r gwaith partneriaethol wedi cynnwys llofnodi partneriaeth newydd am dair blynedd, a sefydlwyd yn gyntaf saith mlynedd yn ôl, sy'n golygu bod Gweithiwr Cymorth Diogelwch yn y Cartref wedi'i wreiddio o fewn y tîm tai cymdeithasol, gan roi mynediad uniongyrchol ar 4,000 o'u heiddo ledled ardal Gogledd Cymru.

Roedd y Gwasanaeth hefyd wedi treialu partneriaeth newydd gyda darparwr cynnal a chadw tai cymdeithasol lleol, lle bydd Gweithiwr Cymorth Diogelwch yn y Cartref, mewn swydd sy'n cael ei rhan-ariannu, yn cysylltu'n uniongyrchol â thrigolion sy'n cael eu hatgyfeirio at y cynllun - mae hyn yn cynnwys pobl sydd wedi cael gwybodaeth er mwyn helpu i wneud eu cartrefi'n ddiogel cyn iddynt adael yr ysbyty. Hefyd, cafwyd menter yn 2021 pryd roedd y Gwasanaeth yn cysylltu â'r awdurdod lleol i ddefnyddio eu hadnoddau i helpu i gadw trigolion yn ddiogel.

Cam gweithredu: hyrwyddo ymgyrchoedd diogelwch cenedlaethol a lleol, gan sicrhau bod meysydd â'r risg mwyaf yn cael eu blaenoriaethu, er enghraifft, tanau a achosir gan ddulliau coginio

Tanau damweiniol yn y cartref a achoswyd gan ddulliau coginio am bob 10,000 y boblogaeth

Yn Ebrill 2021 fe wnaeth y Gwasanaeth gynnal 'Wythnos Cofrestru Cyfarpar', i atgoffa pobl i chwilio o gwmpas eu cartref a chofrestru eu cyfarpar ar registermyappliance.org.uk. Mae bron i 60 o frandiau blaenllaw ar y porthol, a ddatblygwyd gan y Gymdeithas Gwneuthurwyr Cyfarpar Domestig, gyda'r rhan fwyaf o wneuthurwyr yn croesawu manylion nwyddau hyd at 12 oed ac mae'n cynnwys cyngor ar sut i'w defnyddio'n ddiogel. Dywedir bod 49% o bobl heb gofrestru eu nwyddau, a nod y fenter oedd annog pawb, yn aelodau o'r cyhoedd a'r staff, i wneud eu cartrefi'n ddiogel drwy gofrestru eu cyfarpar.

Cam gweithredu: sicrhau bod y cytundebau presennol ar gyfer rhannu gwybodaeth yn dal yn gyfredol, a cheisio sefydlu cytundebau newydd pan fo'n briodol

Mae Cytundeb Cymru ar Rannu Gwybodaeth Bersonol (WASPI) yn cefnogi sefydliadau sy'n ymwneud yn uniongyrchol ag iechyd, addysg, diogelwch, atal troseddau, a llesiant cymdeithasol pobl yng Nghymru. Mae'r dull cyson a hyrwyddir gan WASPI wedi helpu'r Gwasanaeth i ddatblygu ffyrdd effeithiol o rannu gwybodaeth bersonol mewn modd effeithiol a chyfreithlon.

Mae'r Adran Diogelwch Cymunedol wedi adolygu, a phan fo angen, wedi diweddarau ei Chytundebau Datgelu Data gyda'r bwriad o'u trosglwyddo i gofrestr ganolog yn y Gwasanaeth ar ôl eu cwblhau.

Cyfarfu staff o'r Gwasanaeth â chydweithwyr o'r Centre of Sign, Sight and Sound (COS) i drafod parhau â'r bartneriaeth am ddwy flynedd arall o'r 1^{af} o Ebrill 2022 ymlaen. Mae'r bartneriaeth yn golygu bod staff o Dîm Diogelwch Cymunedol Conwy a Sir Ddinbych yn darparu hyfforddiant ac offer ymyrryd i staff COS er mwyn iddynt allu cynnal Archwiliadau Diogel ac Iach i drigolion yng Ngogledd Cymru sy'n byw â cholli synhwyrau.

Cam gweithredu: cynnal arolwg iechyd a llesiant ymysg yr holl staff, gan hyrwyddo gweithgareddau drwy gydol y Gwasanaeth

Cymerodd y Gwasanaeth nifer o gamau i sicrhau bod ffitrwydd, iechyd a llesiant yn cael eu hyrwyddo yn ystod 2021/22, gan sicrhau bod gweithwyr yn cael eu hannog i gael ffordd o fyw ffit ac iach. Cynhaliwyd arolwg iechyd a llesiant i helpu i weld beth oedd barn y gweithwyr am eu llesiant eu hunain.

Ym mis Mai 2021, ymrwymodd y Gwasanaeth i gefnogi wythnos ymwybyddiaeth o iechyd meddwl ar y cyd ag elusen Mind. Rhoddodd staff o'r tîm iechyd, ffitrwydd a llesiant wahanol weithgareddau i gydweithwyr ar Facebook y gweithle bob dydd, gan annog y staff i feddwl am eu hiechyd meddwl eu hunain a phwysigrwydd rhoi cefnogaeth i bob eraill a allai fod yn cael trafferthion. Yn ystod yr wythnos, cafodd y staff eu hannog i wneud amser i fynd ar dudalen 'Cymorth ar gyfer Iechyd Meddwl' ar y fewnwyd, i helpu i ddangos y ffordd iddynt at gyngor a chymorth ar gyfer iechyd meddwl, hyrwyddwyr iechyd meddwl y goleuadau las a'r rhaglen cymorth i weithwyr Care First. Hefyd, roedd llawer o'r staff wedi elwa ar sesiynau 'Meddylgarwch', yn ogystal â'r sesiynau ymarferion 'Centergy' a oedd yn cynnig 60 munud o ymarferion i'r meddwl a'r corff, gan gynnwys yoga a pilates.

Cam gweithredu: cwblhau adolygiad y Strategaeth Cyfathrebu Gorfforaethol

Cyhoeddwyd cynllun cyflenwi Cyfathrebu Corfforaethol ar gyfer 2021-24 yn dilyn adolygiad o'r Strategaeth Cyfathrebu Corfforaethol.

Mae'r cynllun cyflenwi yn amlinellu cyfeiriad a fframwaith i gefnogi ac ymgysylltu ag amrywiaeth eang o gynulleidfaedd mewnol ac allanol ac i wneud hynny'n glir ac effeithiol.

Cam gweithredu: datblygu arolwg treiglol generig / unigol ar-lein, sy'n adlewyrchu pob un o'r saith amcan corfforaethol y gellid eu defnyddio i gofnodi adborth gan yr holl randdeiliaid am y gwasanaethau a ddarperir gan yr Awdurdod

Parhaodd y gwaith i wella a datblygu gwefan yr Awdurdod er mwyn creu amgylchedd mwy rhyngweithiol ar gyfer arolygon ac ymgysylltu. Bydd y rhaglen waith hon yn parhau i mewn i 2022/23, gyda'r nod o drosi'r holl adroddiadau, cynlluniau ac asesiadau Corfforaethol i ran bwrsol ar y wefan yn hytrach nag fel dogfennau PDF wedi'u hatodi. Parhaodd yr Awdurdod wedi ymrwymo i sicrhau bod amcanion yn cael eu cyflawni drwy ymgysylltu.

Amcan 5: cynnal gweithlu addas o gadarn, medrus, proffesiynol a hyblyg

Parhaodd yr Awdurdod i ymestyn ei ymdrechion i ddenu, datblygu a chynnal gweithlu sy'n adlewyrchu'r amrywiaeth sydd o fewn y cymunedau a wasanaethir ganddo.

Mae cefnogi cydraddoldeb ac amrywiaeth yn ganolog i ddiwylliant a gwerthoedd craidd yr Awdurdod: ymrwymiad i amrywiaeth a chynhwysiant; awydd i ymdrechu i sicrhau rhagoriaeth; diogelu cymunedau; a gwerthfawrogi ei bobl. Mae gweithlu sy'n cael ei ddatblygu a'i hyfforddi'n briodol i fod yn ddiogel yn un sydd o fudd i bobl Cymru, ac mae fframwaith wedi'i ddatblygu'n dda i reoli perfformiad yn cefnogi'r rheolwyr i gyflawni gofynion eu swyddi.

Cam gweithredu: recriwtio, datblygu a chadw gweithlu medrus iawn, brwdfrydig a dwyieithog

Yn gynnar yn 2021, cyhoeddwyd y byddai adolygiad yn cael ei gynnal o'r broses ddyrchafiadau. Roedd dwy agwedd i'r gwaith, sef adolygiad o ddyrchafiadau dros dro a darn mwy hirdymor o waith sy'n ymwneud â dyrchafiadau parhaol. Ers i'r adolygiad gael ei gyhoeddi, roedd gwaith yn cael ei wneud i fynd i'r afael â'r materion a godwyd gan staff ac aelodau o undeb yr FBU i ddeall y pryderon yn well. Gwnaethpwyd y sylw canlynol gan y Prif Swyddog Tân:

'Wrth i'r adolygiadau barhau, rwy'n hyderus y bydd hyn yn arwain at welliant yn yr arferion ac at ffordd dderbyniol ymlaen i'r Gwasanaeth yn ei gyfanrwydd, gan sicrhau ein bod yn cynnal y safonau uchaf ar gyfer darparu gwasanaethau.'

Roedd y Gwasanaeth hefyd wedi cynnal diwrnodau gweithredu cadarnhaol ar 12^{fed} ac 17^{eg} Medi 2021 ar gyfer darpar ddiffoddwyr tân mewn grwpiau sy'n cael eu tangynrychioli, gan gynnwys merched a phobl o grwpiau LHDTG+, du a lleiafrifoedd ethnig.

Cam gweithredu: datblygu arferion cyflogaeth i geisio cynyddu rhagolygon cyflogaeth i bobl a allai fel arall ei chael yn anodd cael mynediad at waith, a blaenoriaethu camau gweithredu i hybu cydraddoldeb rhwng y rhywiau

Cafodd Grŵp y Gwasanaeth Tân Cynhwysol ar gyfer y Deyrnas Unedig gyfan ei sefydlu gan y Cydgyngor Cenedlaethol yn 2015 er mwyn ystyried materion yn ymwneud â chydraddoldeb, amrywiaeth a materion diwylliannol megis bwlio ac aflonyddu. Sefydlwyd is-grŵp trawsbynciol ar lefel leol yn y Gwasanaeth, ac mae'n cynnwys staff, cyrff cynrychioliadol ac uwch reolwyr. Parhaodd gwaith yr is-grŵp gyda blaengynllun gwaith i ail-gadarnhau a gwreiddio ymrwymiad y Gwasanaeth i gofleidio cynhwysiant. Roedd y gwaith yn cynnwys hyrwyddo'r grŵp fel ymateb i brotestiadau yn erbyn hiliaeth, gan atgoffa'r staff i gofleidio cynhwysiant ac i wrthod hiliaeth. Hyrwyddwyd digwyddiad ar-lein o'r enw 'Pride Inside' gan annog y staff i gymryd rhan ac i gefnogi mis 'Pride'.

Parhaodd tîm iechyd a llesiant y Gwasanaeth i gymryd rhan yn y broses recriwtio, gan ddarparu sesiadau ffitrwydd rhithiol a diwrnodau/digwyddiadau gweithredu cadarnhaol ar-lein i gefnogi grwpiau sy'n cael eu tangynrychioli. Roedd 'Ffitrwydd Tân' yn gyfle i ddatblygu merched sydd â diddordeb mewn ymuno â'r Gwasanaeth, ac roedd yn cynnwys ymgysylltu a helpu wrth arwain at y cyfnod recriwtio.

Ym mis Mawrth, dathlwyd diwrnod rhyngwladol y merched gan y Gwasanaeth, ac er mai'r thema gwreiddiol oedd 'Cydraddoldeb rhwng y rhywiau heddiw i gael yfory cynaliadwy', i geisio cydnabod merched sy'n gweithio tuag at greu dyfodol mwy cynaliadwy, addaswyd hyn yn ddiweddarach i fod yn 'Chwalu'r Rhagfarn'. Mae hyn yn golygu bod pob un ohonom yn bod yn fwy ymwybodol o'n rhagfarnau ymwybodol ac anymwybodol, a bod yn barod i gwestiynu ein hunain a phobl eraill. Mae'n golygu siarad dros newid a bod yn barod i feddwl yn wahanol, cyflogi'n wahanol a dyrchafu'n wahanol.

Cam gweithredu: mabwysiadu modelau gweithio ystwyth a hyblyg a fydd yn cyfrannu at gymdeithas garbon isel drwy leihau allyriadau sy'n gysylltiedig â theithio er mwyn gwaith

Ar ddiwedd 2021, cynhaliwyd adolygiad gan Archwilio Cymru ar gynnydd y Gwasanaeth tuag at sicrhau niwtraliaeth garbon. Fel rhan o'r daith hon, bu Archwilio Cymru yn pwysleisio'r angen i bawb ddeall yr heriau a'r cyfleoedd sy'n gysylltiedig â sicrhau niwtraliaeth garbon.

Cyflwynodd y Gwasanaeth bolisi gweithio ystwyth i'r staff y mae hyn yn addas iddynt, i'w galluogi i weithio o gartref yn ogystal ag o'r swyddfa gan gynnig trefniant hybrid, gan ostwng llawer ar nifer yr aelodau o'r staff sy'n cymudo bob dydd i safle Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.

Cam gweithredu: parhau i chwilio am gyfleoedd newydd i ddatblygu cynlluniau partneriaeth o fewn y Gwasanaeth

Ymunodd y cohort diweddaraf o brentisiaid â'r Gwasanaeth ym mis Mehefin 2021, ar ôl saib yn y gwaith recriwtio yn 2020 oherwydd y pandemig. Roedd y grŵp yn cynnwys cymysgedd o brentisiaid diffoddwyr tân a phrentisiaid arweinwyr y dyfodol, ac roeddent wedi dechrau ar eu taith ddysgu gyda chefnogaeth staff o'r adran hyfforddi a datblygu. Roedd eu modiwl datblygiad cyntaf yn cynnwys dysgu am rolau gweithredol a chyfrifoldebau, a chynhaliwyd sesiynau mewn gwahanol leoliadau hyfforddi. Yna, roedd y grŵp cyntaf o brentisiaid arweinwyr y dyfodol a ymunodd â'r Gwasanaeth ym mis Ebrill wedi mynd i'w lleoliadau ar wylfeydd amser cyflawn a chyfnodau'n cefnogi gwahanol adrannau ledled y Gwasanaeth, ynghyd â chofrestru ar gymwysterau academiaidd a galwedigaethol.

Cam gweithredu: mabwysiadu dull mwy cyfannol o wella llesiant gweithwyr, parhau i fuddsoddi mewn lleihau absenoldebau a chanolbwyntio ar hybu iechyd

Yn ystod mis Medi, cytunwyd yn ffurfiol ar bolisi 'Gweithio Ystwyth', a oedd yn cyflwyno dull cyfunol o weithio o'r swyddfa, o gartref ac o leoliadau eraill y Gwasanaeth.

"Mae'r symudiad hwn yn cefnogi uchelgais hirdymor Llywodraeth Cymru o weld 30% o weithwyr Cymru yn gweithio o gartref, neu'n nes at gartref, yn dilyn pandemig Covid-19. At hynny, mae'n adeiladu ar lwyddiant y trefniadau gweithio a sefydlwyd gennym yn sgil cyfyngiadau'r coronafeirws."

"Mae'r pandemig wedi gwneud i ni ailfeddwl llawer o'n harferion gweithio, gyda llawer ohonom hefyd yn ailasesu sut mae ein bywyd gartref yn ffitio gyda'n bywyd gwaith. Mae gweithio mewn ffordd ystwyth yn gam pwysig."

Cam gweithredu: adnewyddu ardystiad o'r Wobr Iechyd Corfforaethol Aur

Ym mis Mai 2021, roedd y Gwasanaeth wedi cael y Safon Iechyd Corfforaethol Blatinwm eto am 12 mis arall, yn dilyn asesiad ar-lein. Caiff y Safon Iechyd Corfforaethol ei ariannu fel rhan o raglen 'Cymru Iach ar Waith' Llywodraeth Cymru, a dyma'r wobwr a'r fframwaith ansawdd cenedlaethol i annog cyflogwyr i wella iechyd a llesiant yn y gweithlu ac o fewn cymunedau.

Mae'r Safon Iechyd Corfforaethol yn cynnwys pedair lefel o wobwr i gydnabod pob cam o'r gwaith datblygiadol ym maes iechyd a llesiant a wneir gan gyflogwyr. Y pedair lefel yw Efydd, Arian, Aur a Phlatinwm. Roedd y Gwasanaeth wedi cael Platinwm, sef y Safon uchaf, o'r blaen yn 2017.

Mae'r lefel Platinwm yn cydnabod cyflogwyr cyfrifol sy'n dangos ymrwymiad sefydliadol i gefnogi nid yn unig eu gweithwyr eu hunain, ond hefyd gyflogwyr eraill a'r gymuned leol. Caiff y Safon Platinwm ei ddyfarnu i gyflogwyr rhagorol sy'n dangos bod datblygu cynaliadwy yn rhan annatod o'u harferion busnes a'u diwylliant. Gellir ystyried mai datblygu cynaliadwy yw gwella llesiant cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol pobl a chymunedau er mwyn sicrhau ansawdd bywyd gwell i'n cenhedlaeth ein hunain a chenedlaethau'r dyfodol.

Rhoddodd yr Asesydd o Iechyd Cyhoeddus Cymru adborth eithriadol o ffafriol a chanmol gwaith y Gwasanaeth a'r Awdurdod, gan ddweud bod y mater o gynaliadwyedd yn un sy'n cael ei ystyried yn gynhwysfawr gan y Gwasanaeth.

Cam gweithredu: parhau i gyfrannu at 'Strategaeth Datblygu Pobl a Sefydliadau' Cymru gyfan

Parhaodd y gwaith ar weithredu'r Strategaeth Datblygu Pobl a Sefydliadau ar gyfer Cymru gyfan 2018/21. Roedd yr elfennau allweddol o'r strategaeth yn cynnwys sicrhau adnoddau, iechyd a llesiant, ffitrwydd, gweithleoedd cynhwysol (cydraddoldeb ac amrywiaeth), gwobrwyo a chydabod, systemau rheoli gwybodaeth, a hyfforddi a datblygu. Roedd y strategaeth yn tanatgu ymrwymiad y tri Gwasanaeth Tân ac Achub yng Nghymru i ddysgu gydol oes ac i gymhwysedd y gweithlu, gan gefnogi ffyrdd newydd o weithio er lles y cyhoedd yng Nghymru.

Cam gweithredu: gwella ffyrdd o gefnogi staff i fod yn arweinwyr y dyfodol

Yn ystod 2021/22, parhaodd y Gwasanaeth i ddatblygu ei broses recriwtio a dethol er mwyn sicrhau cadernid ar bob lefel. Cafodd prentisiaid diffoddwyr tân eu symud o gwmpas adrannau'r Gwasanaeth i'w helpu i gael dealltwriaeth gynhwysfawr o'r holl swyddogaethau a'u cyfrifoldebau.

Datblygwyd cynlluniau camu ymlaen pwrpasol ar gyfer ymgeiswyr ar raglen 'potensial uchel' y Gwasanaeth, a ddyluniwyd i gyflymu cynnydd ymgeiswyr dawnus. Cyflwynwyd yr ymgeiswyr i amrywiaeth o gyfleoedd i ddatblygu a chyfoethogi, megis dosbarthiadau meistr, er mwyn eu helpu i gamu ymlaen yn eu gyrfaedd ac i adeiladu ar eu setiau sgiliau.

Fel rhan o'r broses o ddatblygu staff i gefnogi a datblygu arweinwyr, cynhaliwyd dosbarth meistr ar reoli digwyddiadau i reolwyr dros dro a rheolwyr sydd newydd gael eu dyrchafu.

Roedd y sesiwn ryngweithiol yn canolbwyntio ar rôl y rheolwr tactegol, gan gynnwys sut i fod yn rheolwr digwyddiad hyderus, dulliau cyfathrebu nad ydynt yn llafar, yn ogystal â deall rhagfarn wrth wneud penderfyniadau a seicoleg penderfynu.

Roedd y dosbarth meistr hwn yn un elfen o amrediad cyfan o gyrsiau a chymorth sydd ar gael i aelodau o'r staff sy'n dymuno datblygu a symud ymlaen o fewn y Gwasanaeth.

Amcan 6: datblygu ffyrdd o fod yn fwy ymwybodol o'r amgylchedd er mwyn lleihau'r effaith y mae ein gweithgarwch yn ei chael ar yr amgylchedd

Yn 2017, gosododd Llywodraeth Cymru yr uchelgais o sicrhau sector cyhoeddus carbon-niwtral erbyn 2030. Ym mis Mawrth 2019, cyhoeddodd Ffyniant i Bawb: Cymru Carbon Isel, sy'n ceisio cefnogi'r sector cyhoeddus i bennu man cychwyn, monitro ac adrodd ynghylch cynnydd tuag at niwtraliaeth garbon.

Yn 2020/21, ail-gadarnhaodd yr Awdurdod ei ymrwymiad i wella'r perfformiad amgylcheddol a'i ystyried ymhob agwedd ar ei waith, o atal tanau i wneud yn siŵr ei fod yn ystyried technoleg sy'n garedig tuag at yr amgylchedd. Hefyd, ymrwymodd yr Awdurdod i adnewyddu ei weledigaeth amgylcheddol i fod yn sefydliad sy'n fwy ymwybodol ac yn fwy cyfrifol tuag at yr amgylchedd.

Cam gweithredu: sefydlu Bwrdd Strategol sydd â chyfrifoldeb dros ddatblygu Strategaeth Amgylcheddol ar gyfer yr Awdurdod

Mae'r Gwasanaeth yn parhau wedi ymrwymo i sefydlu Bwrdd Strategol â chyfrifoldeb dros ddatblygu Strategaeth Amgylcheddol gadarn. Yn dilyn yr heriau digynsail a gafwyd oherwydd COVID-19, a oedd wedi oedi'r cynnydd wrth ddatblygu'r strategaeth yn ystod 2020/21, mae'r oedi wedi parhau i 2021/22. Fodd bynnag, mae'r Awdurdod yn cydnabod y bygythion sylweddol yn sgil y newid yn yr hinsawdd ac mae wedi ymrwymo'n llwyr i ddatblygu'r strategaeth.

Parhaodd yr Awdurdod i fynd ynglŷn â'i gynllun gweithredu ar gyfer datblygu cynaliadwy, gyda gwaith cynnal a chadw arfaethedig i geisio lleihau'r defnydd o ynni a lleihau allyriadau carbon. Mae nifer o safleoedd wedi cael boeleri/cyfarpar newydd a gwaith uwchraddio ar ddeunyddiau'r adeiladau yn ystod 2021/22.

Cam gweithredu: archwilio cyfleoedd i leihau pecynnau plastig ar nwyddau sy'n dod i mewn i'r Gwasanaeth

Ar hyn o bryd, mae gan y Gwasanaeth Gytundeb Lefel Gwasanaeth gydag Adran Gaffael Heddlu Gogledd Cymru i ddarparu'r holl dendrau mawr felly mae'r holl dendrau â gwerth uwch yn cynnwys egwyddorion gwerth cymdeithasol a chaffael cynaliadwy yn unol â gofynion tendrau Heddlu Gogledd Cymru.

Roedd y Gwasanaeth yn ceisio cael nwyddau ailgylchadwy, er enghraifft prynu pensiliau pren mewn tiwbiau cardfwrdd i'w defnyddio gan staff diogelwch cymunedol wrth gyflwyno sesiynau ymyrryd ac ymgysylltu, yn ogystal â photeli chwistrell ail-lenwi a jêl dwylo i ymateb i'r prinder byd-eang o boteli chwistrellu. Mae'r Gwasanaeth yn bwriadu cadw'r rhain at y dyfodol fel ffordd o leihau gwastraff plastig.

Yn ystod y pandemig, cyflwynodd y Gwasanaeth archwiliadau diogel ac iach dros y ffôn i gartrefi â risg isel neu ganolog a allai osod eu larymau mwg eu hunain. Rhoddwyd cyngor am ddiogelwch i'r preswlydd dros y ffôn ac yna postiwyd y larwm mwg atynt. Roedd y pecynnau ar gyfer cludo'r larwm yn cael ei ddewis yn ofalus i sicrhau bod modd ei ailgylchu er mwyn lleihau'r effaith ar yr amgylchedd. Hefyd, roedd y defnydd o ynni gan gerbydau GTAGC wedi lleihau oherwydd y dull newydd o gynnal archwiliadau, ac arweiniodd hynny at ei fanteision amgylcheddol ei hun.

Cam gweithredu: canfod ffyrdd o ddefnyddio cyflenwadau dŵr mor gyfrifol â phosibl

Gosodwyd systemau defnyddio dŵr glaw yng ngorsafoedd tân Nefyn a Thywyn fel rhan o waith adeiladu newydd (yn 2014 a 2015 yn eu trefn). Defnyddir y dŵr glaw o'r system i gyflenwi dŵr anyfadwy yn y ddwy orsaf i helpu i leihau'r galw ar y prif gyflenwadau dŵr.

Mae holl adeiladau'r Gwasanaeth wedi cael eu hasesu o ran eu hygyrchedd yn unol â gofynion Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011. Yn ystod y degawd diwethaf, mae'r wrinalau wedi cael eu tynnu o'r rhan fwyaf o'r safleoedd a thoiledau fflysh isel wedi cael eu gosod yn eu lle, ac mae 'tapiau taro' hefyd wedi cael eu gosod mewn ystafelloedd ymolchi ac ystafelloedd newid.

Mae'r mesurau cyfunol hyn wedi arwain at ostyngiad yn y galw am ddŵr o'r prif gyflenwad yn y safleoedd dan sylw gan nad yw wrinalau'n fflysiol'n rheolaidd (ni waeth beth yw lefel y feddiannaeth yn yr adeilad) ac nid yw tapiau'n cael ei gadael i redeg heb eisiau.

Cam gweithredu: chwilio am gyfleoedd i leihau faint o wastraff y mae'r Awdurdod yn ei anfon i dirllenwi

Mae'r Gwasanaeth yn mynd ati'n gyson i geisio aildefnyddio ac ail-bwrpasu eitemau yn lle eu taflu i ffwrdd, gyda'r holl focsys danfon a dderbynnir gan y Gwasanaeth yn cael eu haildefnyddio i gludo nwyddau i orsafoedd a swyddfeydd ledled y rhanbarth. Caiff hangeri cotiau metal a ddarperir gan y cwmni sychlanhau lifrai eu dychwelyd i'w haildefnyddio, ac ailgylchir y cardfwrdd a ddefnyddir ganddynt i siapio siacedi. Mae cyfarpar amddiffyn personol na ellir ei ail-bwrpasu yn cael ei anfon i gynwysyddion ailgylchu ym Mhencadlys yr Heddlu ym Mae Colwyn. Caiff lifrai fel crysau-t, trowseri a menig diffoddwyr tân eu hailbwrpasu i'w defnyddio gan y rhai sy'n mynd i ganolfan hyfforddi'r Gwasanaeth yn Nolgellau, ac fel lifrai wrth gefn os bydd eu hangen. Caiff blychau cardfwrdd a chetris peiriannau argraffu a ddsberthir i safleoedd y Gwasanaeth eu hailgylchu ar ôl eu defnyddio. Drwy gadw'r pecynnau gwreiddiol, gall unigolion ddychwelyd y cetris i safle canolog, a threfnir i'w casglu am ddim yn fisol.

Cam gweithredu: canfod ffyrdd o gynyddu bioamrywiaeth ar safleoedd

Parhaodd yr Awdurdod i fynd ynghlŷn â'i gynllun gweithredu bioamrywiaeth, a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2019. Roedd contract wedi dechrau ym mis Mai, i sicrhau gwaith cynnal a chadw tiroedd a gwella bioamrywiaeth er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. O ganlyniad i hynny, dechreuodd gwaith cynnal a chadw tiroedd ar bob safle, gan barhau drwy gydol 2021/22.

Cam gweithredu: gweithio gyda Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus ledled Gogledd Cymru i ddeall newid yn yr hinsawdd o safbwynt rhanbarthol

Sefydlwyd grwpiau newydd (e.e. Datgarboneiddio Gogledd Cymru) yn ogystal â mecanweithiau adrodd newydd (e.e. cyfrifyddu Carbon Llywodraeth Cymru) er mwyn cyflawni'r cam gweithredu hwn. Fel rhan o'r agenda ehangach ar gyfer newid hinsawdd, parhaodd Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru i hyrwyddo dull rhanbarthol. Oherwydd y pwysigrwydd cynyddol a'r pwyslais ar newid hinsawdd, cytunodd Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych y byddai'n werth gwneud ychydig o waith er mwyn mapio'r gwahanol fentrau a grwpiau sy'n gweithio ar gyfer yr agenda hwnnw a chanfod beth yw'r ffyrdd gorau i Fyrddau ychwanegu gwerth. Mae gwaith wrthi'n cael ei wneud i ddatblygu dull rhanbarthol o leihau ôl troed carbon. Mae'r tabl isod yn dangos sut mae grwpiau diddordeb ar gyfer datgarboneiddio yn cyfrannu at ei gilydd:

ADEILADAU	TIR	FFLYD	CAFFAEL	
Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol				Fforwm Prif Weithredwyr Gogledd Cymru
Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru – Bwrdd Rhaglen Ynni Carbon Isel/Bwrdd y Prosiect				
Grŵp Adferiad Economaidd				
Fframwaith Economaidd Rhanbarthol – Economi Carbon Sero				
Grŵp Swyddogion Cynllunio Gogledd Cymru				
Strategaeth Ynni Gogledd Cymru – Grŵp Gorchwyl a Gorffen				
Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus				
(Is-grŵp Newid Hinsawdd Gwynedd a Môn)	(Grŵp Cadernid Amgylcheddol Conwy a Sir Ddinbych)	(Grŵp Amgylcheddol Sir y Fflint a Wrecsam)		
Grŵp Cynghorol Swyddogion Datgarboneiddio Gogledd Cymru				
Cymdeithas Arolygwyr Sirol (CSS) Cymru (sy'n cynnwys goleuadau stryd, cludiant, rheoli asedau a gwastraff)				Grwpiau Gweithredol Allwedd: Cenedlaethol Rhanbarthol
Ystadau Cymru (Llywodraeth Cymru yn arwain)		Grŵp Rheolwyr Fflyd Cymru gyfan	Penaethiaid Caffael Cymru gyfan (WLGA yn arwain)	
Consortiwm Awdurdodau Lleol Cymru (CLAW)		Grŵp Rheolwyr Fflyd Gogledd Cymru	Fforwm Caffael Gogledd Cymru (Traws-sector) (hwylusir gan NPS a Llywodraeth Cymru)	
Grŵp Gogledd Cymru o Ystadau Cymru (Heddlu GC yn cadeirio)			Penaethiaid Caffael Gogledd Cymru	
Grŵp Newid Hinsawdd RSL				
Grŵp Materion Ynni Gogledd Cymru				

Cam gweithredu: gweithio gyda thirfeddianwyr i leihau nifer yr achosion o danau yn yr awyr agored ac annog hysbysu am losgi dan reolaeth

Cyn gŵyl y banc ym mis Ebrill 2022, fe wnaeth Rheolwr Diogelwch Cymunedol y Gwasanaeth ar gyfer Conwy a Sir Ddinbych recordio fideo pwerus ar safle tân yn yr awyr agored yn Nantmor, gan apelio ar drigolion a thirfeddianwyr i osgoi llosgi sbwriel a gwastraff gardd. Cafodd y neges ei chyfleu hefyd dros benwythnos gŵyl y banc i annog trigolion i feddwl ddwywaith am losgi yn eu gerddi, ac roedd y fideo'n dangos yn glir mor rhwydd y gall tanau bach ledaenu.

Cam gweithredu: cael unedau achub technegol newydd er mwyn sicrhau mwy o effeithlonrwydd ynni a llai o allyriadau injan

Cafwyd gwybodaeth werthfawr yn dilyn ymgynghoriad â defnyddwyr drwy'r Grŵp Adnoddau Cerbydau. Bu hyn yn gymorth i reolwyr yn yr adran Gweithrediadau ac adran y Fflyd i ddod i gytundeb a chael cyd-weledigaeth o'r math o gerbyd sydd ei angen. Bydd hyn yn gymorth i lunio manyleb y bydd ei hangen ar gyfer y broses gafael. Cynhelir adolygiad i ystyried addasrwydd y cerbyd a'r gofynion o ran cyfarpar.

Cam gweithredu: adrodd ynghylch y defnydd o ynni a lleihau caron yn adeiladau GTAGC, gan gynnwys datblygu cronfa 'Buddsoddi i Arbed ar gyfer prosiectau lleihau carbon yn y dyfodol

Dyrannodd yr Awdurdod £110k i oleuadau LED ac inswleiddio toeau, ymysg strategaethau eraill i arbed ynnig. Gan fod goleuadau LED yn defnyddio llawer llai o drydan na bylbiau eraill, a gyda'r argyfwng ynni cynyddol a ddechreuodd yn 2021, bydd hyn yn hyrwyddo effeithlonrwydd a chynaliadwyedd ar gyfer y dyfodol yn adeiladau Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn ogystal ag arbed costau.

Isod, ceir tabl yn dangos manylion cerbydau trydan a hybrid plygio-i-mewn a ychwanegwyd at y fflyd ochr yn ochr â'r pum ar hugain o gerbydau hybrid a oedd eisoes yn rhan o'r fflyd.

Gwneuthuriad, model a nifer y cerbydau	Sgôr Effeithlonrwydd	CO2 g/km
BMW i3 Range extender x3	A	13
Nissan Leaf Acenta x1	A	1
Kia Soul EV Automatic x1	A	1
Renault Zoe I Dynamique Nav ZE 40 Automatic x1	A	1
Kia E-Niro Electric Estate 150kW 364 kWh 5dr Automatic x1	A	1
BMW 3 Series Saloon 330e Sport Pro 4dr Automatic x1	A	37
Kia Nitro Estate 1.6 GDi PHEV 3 5dr DCT x3	A	31

Amcan 7: sicrhau bod gwerth cymdeithasol a chynaliadwyedd yn cael eu hystyried, gan gynnwys yn ystod prosesau caffael.

Gwerth cymdeithasol yw'r gwerth y mae pobl yn ei roi ar newidiadau y maent yn eu profi yn eu bywydau. Yn ystod 2021/22 parhaodd yr Awdurdod i ddatblygu ei werth cymdeithasol a sicrhau bod materion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol yn cael eu hystyried fel rhan o'i weithgareddau, gan gynnwys cefnogaeth i Gymdeithas y Diffoddwyr Tân Ifanc (YFA) a Phrosiect y Ffenics.

Cam gweithredu: parhau i chwilio am gyfleoedd i ychwanegu gwerth cymdeithasol i gymunedau

Parhaodd y Gwasanaeth i ganolbwyntio ar ostwng nifer yr achosion o losgi bwriadol wrth hybu gwerth cymdeithasol yn 2021/22.

Ym mis Rhagfyr 2021, bu'r Tîm Diogelwch Tân Cymunedol yn helpu'r banc bwyd yn Llanfairfechan i ddanfôn parseli bwyd i'r gymuned leol. Caiff y banc bwyd ei redeg gan wirfoddolwyr i ddarparu bwydydd sylfaenol, nwyddau ymolchi a danteithion achlysurol. Maent yn dibynnu'n bennaf ar roddion gan y gymuned. Cafodd y bartneriaeth ei sefydlu oherwydd bod aelodau'r Tîm Diogelwch Cymunedol wedi bod mewn cysylltiad â Chynghorau Sir a Thref ledled Gogledd Cymru i agor drysau i grwpiau sy'n gweithio yn eu hardaloedd. Roedd y bobl a oedd yn derbyn y parseli bwyd wedi cael cyngor am ddiogelwch tân hefyd, ynghyd â'r dewis i gael archwiliad diogel ac iach yn eu cartrefi.

Cam gweithredu: datblygu Strategaeth ar gyfer Gwerth Cymdeithasol a Chaffael Cynaliadwy

Er bod y cynnydd tuag at gytuno ar Strategaeth Gwerth Cyhoeddus a Chaffael Cynaliadwy i'r Awdurdod wedi profi oedi oherwydd yr heriau a ddaeth gan y pandemig, mae'r Gwasanaeth yn cydnabod pwysigrwydd datblygu strategaeth caffael cynaliadwy a moesegol. Er gwaethaf y cynnydd cyfyngedig, roedd cynaliadwyedd yn dal i chwarae rhan allweddol mewn penderfyniadau ynglŷn â chaffael a phrynu, fel y gwelir yn yr amcan hwn ac amcan chwech.

Fel rhan o'r broses gynllunio ar gyfer ychwanegu cerbydau sy'n fwy effeithlon o ran tanwydd i'r fflyd, mae unrhyw broses dendro'n mynd ati fel mater o drefn i ystyried y budd o gael cyflenwyr lleol sy'n cyflawni gofynion y Gwasanaeth.

Cam gweithredu: archwilio opsiynau i gaffael yn lleol drwy gydweithio'n genedlaethol/rhanbarthol, a hynny o fewn y sector tân ac achub ac ar draws asiantaethau golau glas eraill

Yn dilyn treialon helaeth ac adborth gan ddefnyddwyr, Ballyclare Ltd oedd y gwneuthurwr llwyddiannus a ddewiswyd i gyflenwi'r tri Gwasanaeth Tân ac Achub yng Nghymru gyda chit tân strwythurol. Mae cit tân Xenon yn ysgafn ac yn darparu'r amddiffyniad mwyaf, i geisio lleihau'r risg o straen gwres - sy'n gallu effeithio ar benderfyniadau - drwy leihau'r baich ffisiolegol ar y sawl sy'n ei wisgo.

Mae'r dyluniad arloesol yn darparu'r lefelau uchaf o gyfforddusrwydd, y gallu i anadlu a'r rhyddid i symud, tra'n sicrhau amddiffyniad thermol rhagorol sy'n cynnwys gwrthsefyll dŵr a sychu'n gyflym.

Cam gweithredu: sicrhau bod fframweithiau caffael a chontractau yn mesur gwerth cymdeithasol a chynaliadwyedd yn ystod prosesau tendro

Cynhaliwyd treialon perfformiad ar gyfer cit tân newydd Xenon yn ôl ym mis Ebrill 2019 yn Earlswood, lle bu criwiau ar lefel Cymru gyfan yn cymryd rhan yn y treialon helaeth â defnyddwyr. Cynhaliwyd y gwerthusiadau cynhwysfawr dros gyfnod o bum diwrnod, gyda pob set o git yn cael ei werthuso mewn nifer o feysydd allweddol drwy senarios ymarferol. Roedd y rhain yn cynnwys: gwrthdrawiadau traffig ar y ffyrdd, gweithio'n uchel, agor pibell, gweithio

mewn llefydd cyfyng ac mewn sefyllfaoedd tân. Yn dilyn y treialon perfformiad helaeth, aeth y citiau a oedd ar y rhestr fer drwy dreialon ar orsafoedd. Y cam olaf oedd cynnal technegau helaeth diffodd tanau mewn cydrannau a gweithdrefnau mewn amgylchiadau hynod heriol yn y Cyfleuster Ymddygiad Tân yn Nolgellau.

Cam gweithredu: datblygu rhagor ar gyfleoedd i weithio gyda 'Fire Aid' i sicrhau bod cyfarpar yn cael ei ailgylchu pan fo modd

Ymwelodd diffoddwr tân o Wrecsam â Gorllewin Affrica ym mis Mawrth 2022, ar daith elusennol i helpu i greu gwasanaeth tân ac ambiwlans mewn ardal wledig yn Gambia. Esboniodd:

"Cefais fy newis gan yr elusen NPAC a'r Gymdeithas Heddlu Ryngwladol (IPA) i gymryd rhan yn Ymgyrch Zephyr i ddanfôn 35 o ambiwlansiau, peiriannau tân a cherbydau cymorth i Gambia yng Ngorllewin Affrica.

"Ar hyn o bryd, Gambia sydd â chyfradd marwolaeth babanod uchaf yn y byd, lle nad yw 1 mewn 5 o blant yn byw ymhellach na 4 wythnos oed, ac ni fydd 1 mewn 20 yn byw ymhellach na 5 mlwydd oed.

"Nid ambiwlansiau sy'n ciwio y tu allan i brif ysbytai'r dinasoedd ond merched mewn berfa ar fin esgod, a bydd Mulod ac Asynnod yn cludo pobl o'r pentrefi gwledig dros 50 milltir i gael cymorth meddygol.

"Nid yw cyflwr y gwasanaeth tân ac achub fawr gwell, ac mae'r brif orsaf dân ganolog yn Banjul yn cynnwys tri pheiriant tân ac un o'r rheini newydd daro yn erbyn HGV, y llall wedi torri i lawr sbel yn ôl felly dim ond un peiriant sydd ar ôl, sy'n dyddio o'r 1980au ac yn dal yn weithredol. Mae'r diffoddwyr tân yn cysgodi rhag yr haul o dan eu peiriannau tân, yn gobeithio y gallant ymateb i argyfwng gyda'r cyfarpar prin sydd ganddynt.

"Nod y confoi ydy darparu cerbydau brys sy'n gweithio, cyfarpar PPE, radios, cyfarpar meddygol a hyfforddiant i'r wlad Affricanaidd hon, sef gwlad sy'n datblygu ond sy'n dal yn dlawd iawn. Mae ein teuluoedd yn y gwasanaethau brys angen ein help."

Cam gweithredu: datblygu pecyn hyfforddi ymwybyddiaeth o gaffael

Parhaodd yr Awdurdod i ddwyn ynghyd enghreifftiau o arferion da o ran caffael cynnyrch cynaliadwy yn 2021/22. Cafwyd gwaith hefyd i ailddefnyddio cyfarpar er mwyn dangos arferion da o ran caffael nwyddau a gwasanaethau mewn modd cynaliadwy. Caiff hyn ei ddefnyddio i ddatblygu pecyn hyfforddi ar gyfer adrannau, i brynu nwyddau a chyflenwadau.

Cam gweithredu: sicrhau bod y gwaith o gaffael cyfarpar gweithredol newydd yn cynnwys ystyried gwaredu'n 'llwyr ar ddiwedd oes'

Roedd yr Awdurdod o blaid sefydlu grŵp caffael Cymru gyfan sy'n cynnwys y tri gwasanaeth yng Nghymru. Roedd hyn yn adnabod cyfleoedd ar gyfer caffael ar y cyd, ac yn ystod 2021/22 cwblhawyd y gwaith o gyflwyno'r cit tân newydd. Hefyd, roedd y Gwasanaeth wedi caffael nifer o beiriannau tân drwy ddefnyddio'r fframwaith ar gyfer Cymru gyfan. Roedd gwaith sylweddol ar y cyd i'w weld yn ystod Covid, gyda Gwasanaeth Tân ac Achub Swydd Gaint yn darparu llwyfan cenedlaethol ar gyfer caffael cyfarpar PPE. Mae prosiectau ar gyfer y dyfodol yn cynnwys caffael gwisgoedd a buddion i weithwyr ar lefel Cymru gyfan.

Cam gweithredu: hybu gwerth cymdeithasol a chynaliadwyedd o fewn y Gwasanaeth

Dros haf 2021, roedd Pennaeth Diogelwch Cymunedol y Gwasanaeth wedi rhannu fideo i gyflwyno'r tîm Diogelwch Cymunedol, i annog cyfathrebu, ac i sicrhau dull cyson o gynnal Archwiliadau Diogel ac Iach. Bu'r fideos yn gymorth i sicrhau bod cydweithwyr yn cael yr wybodaeth ddiweddaraf a buont yn dangos hyblygrwydd a dyfeisgarwch er mwyn parhau â gwaith ataliol er gwaethaf yr heriau yn sgil Covid-19.

Ym mis Ionawr 2022, fe wnaeth y Gwasanaeth ailafael hefyd yn y gweithgareddau ieuenctid wyneb yn wyneb, gan gynnwys ymweliadau ag Ysgolion, cyrsiau'r Ffenics, cyfarfodydd y Cadetiaid, Effeithiau Marwol a sesiynau FACE / Firesafe.

Penderfynwyd ddiwedd mis Rhagfyr (2021) i ohirio sesiynau wyneb yn wyneb am y tro i helpu i ddiogelu ein pobl ifanc a'n staff wrth i newyddion am amrywiolyn newydd ddod i'r amlwg. Unwaith eto, roedd y staff wedi addasu'n rhagorol, gan roi darpariaeth ar-lein i helpu i gadw pawb yn ddiogel – fodd bynnag, ni ellir gorbwysleisio mor bwysig yw rhyngweithio wyneb yn wyneb weithiau.

O ran gwaith arall, bu datblygu rhyngweithiadau ar-lein yn llwyddiant mawr, gan arwain at benderfyniad y Gwasanaeth i barhau â chyfuniad o ddarpariaeth ar-lein ac wyneb yn wyneb.

MONITRO CYDYMFFURFIAETH Â SAFONAU'R GYMRAEG

Cefndir

Roedd Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 yn disodli Deddf yr Iaith Gymraeg 1993, ac fel rhan o'r ddeddfwriaeth hon, mae gan y Gymraeg a'r Saesneg statws cyfreithiol yng Nghymru, a rhaid peidio â thrin y naill na'r llall yn llai ffafriol. Erbyn hyn, nid oes angen i'r Awdurdod ddatblygu a gweithredu Cynlluniau Iaith Gymraeg, yn hytrach rhaid iddo gydymffurfio â chyfres o Safonau'r Gymraeg.

Roedd Comisiynydd y Gymraeg wedi rhoi ei Hysbysiadau Cydymffurfio i'r awdurdodau tân ac achub ar 30 Medi 2016. Mae'r ddogfen hon yn rhestru pa Safonau, fel y maent wedi'u rhestru'n llawn yn Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 5) 2016, y mae'n rhaid i Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru gydymffurfio â nhw, ynghyd ag unrhyw eithriadau a'u dyddiadau gweithredu.

Rhaid i'r Awdurdod gyhoeddi ei adroddiad blynyddol ar Safonau'r Gymraeg 2021-22 erbyn 30 Medi 2022 a rhoi cyhoeddusrwydd priodol i hyn.

Mae'r Awdurdod wedi ymrwmo i sicrhau y dylai'r Gymraeg a'r Saesneg, wrth gynnal busnes cyhoeddus yng Nghymru, gael eu trin yn gyfartal er mwyn cydnabod a gwerthfawrogi amrywiaeth gyfoethog y cymunedau, ynghyd â threftadaeth naturiol a diwylliannol arwyddocaol.

Mae'r Awdurdod hefyd yn cydnabod ei ddyletswydd tuag at ei staff. Mae llawer ohonynt yn byw yng Ngogledd Cymru, ac maent eu hunain yn adlewyrchu cyfansoddiad ieithyddol a diwylliannol eu cymunedau. Drwy gydnabod ei ddyletswyddau moesol a chyfreithiol i ddiogelu treftadaeth ddiwylliannol yr ardal, ac i gwrdd â disgwyliadau'r gymuned leol, mae'r Awdurdod yn parhau i weithio tuag at sicrhau ei fod yn cynnal ei fusnes cyhoeddus yn y ddwy iaith.

Yn ystod 2021-22, parhaodd yr Awdurdod i gydymffurfio â'r set o Safonau'r Gymraeg a roddwyd yn yr Hysbysiad Cydymffurfio ar 30 Medi 2016. Ym mis Ionawr 2022, llwyddodd y Gwasanaeth i benodi i swydd Swyddog Iaith Gymraeg, sef swydd lawn amser newydd sydd wedi cael ei chreu, gan ddangos ymrwymiad parhaus yr Awdurdod i hyrwyddo'r Gymraeg. Fodd bynnag, er gwaethaf tair ymgais i recriwtio Cyfieithydd drwy hysbysebion eang yn ystod y cyfnod, ni lwyddodd y Gwasanaeth i benodi. O ganlyniad, ceisir cael gwasanaeth cyfieithu allanol drwy broses dendro gystadleuol.

Mae'r Awdurdod hefyd yn parhau i weithio ar y cyd â grwpiau iaith allanol drwy'r Swyddog Iaith, yn ogystal â chyflwyno Grŵp Llywodraethu'r Gymraeg sy'n ateb y diben o wneud y canlynol:

- Cydlynu rhwng adrannau ynghylch materion yn ymwneud â'r Gymraeg
- Craffu a chynnig arweiniad er mwyn gwella unrhyw agwedd ar y ddarpariaeth ddwyieithog
- Cydweithio ar sut i ddatrys unrhyw heriau neu gwynion
- Sicrhau bod y Gymraeg yn cael ei thrin mor ffafriol â'r Saesneg o fewn y Gwasanaeth.

Mae'r Awdurdod hefyd yn parhau i gydweithio â'r ddau wasanaeth tân ac achub arall yng Nghymru, gyda phartneriaid megis Heddlu Gogledd Cymru ac awdurdodau lleol, a gyda'r NFCC (Cyngor Cenedlaethol y Prif Swyddogion Tân) er mwyn rhannu gwybodaeth am yr arferion gorau.

**Sefydlu Grŵp Llywodraethu
ar gyfer y Gymraeg**

**Mynd ymhellach na'r ddarpariaeth drwy
barhau i hwyluso galwadau brys yn Gymraeg**

**Mae gan 82% o'n staff rywaint
o sgiliau Cymraeg**

**Mae 36% o'n staff yn siaradwyr
Cymraeg rhugl**

**Sesiynau galw heibio i ddysgwyr ac eraill
ddefnyddio'r Gymraeg yn y gwaith**

**Recriwtio Swyddog Iaith Gymraeg - swydd
newydd i ddangos ymrwymiad i'r Gymraeg**

Safonau cyflenwi gwasanaethau

Mae'r Hysbysiad Cydymffurfio sy'n rhestru'r safonau hyn i'w weld ar [wefan](#) Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru. Trefnwyd i gwrdd â'r Safonau Cyflenwi Gwasanaethau a ddaeth i rym, gan gynnwys y canlynol:

Safonau 8-17 – Mae'r holl staff wedi cael gwybod am y gofyniad i barchu dewis iaith wrth ddelio â galwadau ffôn i a gan aelodau o'r cyhoedd.

Hefyd, mae'r Awdurdod yn cydnabod gwerth a mantais cynnig dewis iaith felly mae wedi parhau i weithredu Ystafell Reoli/Canolfan Gysylltiadau ar y Cyd, er nad oes gofyniad statudol i ateb galwadau 999 yn ddwyieithog. Yn ogystal â chydabod ei ddyletswydd foesol a moesegol i ddelio â galwadau 999 yn gyflym ac effeithiol yn newis iaith y sawl sy'n galw, mae penderfyniad yr Awdurdod i fynd y tu hwnt i ofynion y Safonau yn cydnabod hefyd y manteision o ran diogelwch mewn sefyllfaoedd brys pan fo rhai galwyr yn gallu cyfathrebu'n fwy effeithiol yn Gymraeg.

Caiff swyddi gwag yn yr Ystafell Reoli eu hysbysebu fel rhai â gofyniad Lefel 4 er mwyn sicrhau bod dewis iaith yn cael ei gynnig i unrhyw un sy'n galw ac eisiau siarad Cymraeg.

Rhaid cael sgiliau Cymraeg ar Lefel 4 neu uwch er mwyn gallu cynnig dewis iaith yn rhagweithiol. Caiff data ei gasglu ynghylch faint o ddefnyddwyr y Gwasanaeth sy'n cysylltu â ni ar gyfer dibenion monitro a gwerthuso. Yn ystod blwyddyn 2021/22, ymdriniwyd â 2.8% o alwadau (343) yn Gymraeg. Mae'r rhan fwyaf o'r galwadau hyn yn cyfateb i ddiwedd y cyfnod llosgi dan reolaeth. Mae gweithredwyr yr Ystafell Reoli yn defnyddio cyfarchiad dwyieithog safonol wrth ateb galwad, a dylai hynny ddangos bod pobl yn gallu parhau yn Gymraeg os ydynt yn dymuno. Fodd bynnag, gan fod y cyswllt cyntaf gyda switsfwrdd 999 yn uniaith Saesneg, gallai hynny fod yn rhwystr rhag parhau yn Gymraeg. Rhoddir mwy o ystyriaeth i gynnal ymgyrchoedd ymwybyddiaeth i dynnu sylw at y ffaith fod ein gweithredwyr yn yr Ystafell Reoli yn ddwyieithog. Darperir hyfforddiant i sicrhau bod staff yn gallu ac yn fodlon delio â galwadau yn Gymraeg.

Safonau 32, 36, 58-60 - Caiff pob deunydd cyhoeddus ei arddangos yn ddwyieithog, gan gynnwys gwefan y Gwasanaeth a chyfrifon Cyfryngau Cymdeithasol corfforaethol. Mae unrhyw bosteri, taflenni a deunydd cyhoeddusrwydd arall yn ddwyieithog hefyd. Ac eithrio arwyddion gweithredol, mae'r holl arwyddion yn ddwyieithog.

Safonau 62-64 - Mae polisi'r Gwasanaeth yn nodi bod rhaid i staff sydd â swyddi sy'n wynebu'r cyhoedd fod yn rhugl yn y Gymraeg (Lefel 4 ac uwch). Nodwyd bod 91 o swyddi yn rhai sy'n wynebu'r cyhoedd. Fodd bynnag, mae nifer o aelodau o staff o fewn y swyddi hyn wedi cael eu cyflogi gan y Gwasanaeth ers cyn y gofyniad hwn felly maent yn cael cymorth ynghylch materion Cymraeg pan fo angen. Mae hyn yn gymorth i fonitro cydymffurfiaeth ac i ganfod unrhyw fylchau posibl mewn sgiliau. Hefyd, gellir gweld deunyddiau cyhoeddusrwydd Cymraeg mewn derbynfydd i annog staff i ddefnyddio'r Gymraeg.

Safonau 73-77 – Mae hysbysebion pob tendr yn ddwyieithog. O ran Deddf yr Iaith Gymraeg, os bydd cyflenwr yn dewis gohebu yn Gymraeg gellir trefnu hyn; ni fydd unrhyw dendr neu ddogfennau cysylltiedig a gyflwynir yn Gymraeg yn cael eu trin yn llai ffafriol na rhai a gyflwynir yn Saesneg. Byddem yn cyhoeddi tendr yn Gymraeg os bydd angen, e.e. Hyfforddiant Cymraeg. Caiff y ddwy iaith eu trin yn gyfartal (nodir nad oes llawer o dendrau'n cael eu cyflwyno i ni yn Gymraeg ond weithiau bydd rhannau ohonynt yn Gymraeg). Mae defnyddio gwasanaethau cyfieithu Cymraeg allanol yn gymorth i gydymffurfio â safon 76.

Safonau gweithredol

Mae modd gweld yr Hysbysiad Cydymffurfio sy'n rhestru'r safonau hyn ar [wefan](#) GTAGC. Gwnaethpwyd trefniadau i gwrdd â'r Safonau Gweithredol a ddaeth i rym, gan gynnwys y canlynol:

Safonau 96-101 – Mae gan staff hawl sy'n cael ei hyrwyddo a'i gyfathrebu iddynt allu derbyn unrhyw ohebiaeth berthnasol yn Gymraeg neu'n ddwyieithog. Mae ffurflenni perthnasol ar gael yn ddwyieithog am amryw o resymau yn gysylltiedig â'u cyflogaeth. Gall y staff weld y rhain ar y wefan

wybodaeth i'r staff. Cedwir cofnod o'r iaith y mae'r staff yn dewis derbyn gohebiaeth ynddi.

Safonau 102 -108 – Caiff polisïau newydd a diwygiedig eu cyhoeddi'n fewnol yn Gymraeg ac yn Saesneg, a rhaid i bob polisi gael asesiad effaith integredig cysylltiedig er mwyn canfod ei effaith ar y Gymraeg ac i ganfod a hyrwyddo ffyrdd o greu effaith gadarnhaol ac osgoi effaith negyddol.

Safonau 125 – 132 – O ran datblygu sgiliau Cymraeg, fel y soniwyd, mae'r Gwasanaeth yn cynnig cyrsiau ar Lefel 1, 2 a 3 gan ddefnyddio deunyddiau dysgu Cymraeg mewnol. Gall y staff gael cefnogaeth gan y Swyddog Iaith neu un o Hyrwyddwr y Gymraeg. Cynigir sesiynau sgwrsio, a sesiynau un-i-un i hyrwyddo a chefnogi'r staff i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg.

Cynigir cyrsiau dysgu Cymraeg i'r holl staff drwy'r gwasanaeth Dysgu Cymraeg a thrwy ddarpariaeth Coleg Cambria. Cynigir hyfforddiant Ymwybyddiaeth iaith mewn dwy ffordd: naill ai wyneb yn wyneb, fel arfer i staff gweithredol sy'n ymuno mewn grwpiau, neu darperir modiwl ar-lein drwy LearnPro. Rhoddir cyhoeddusrwydd i'r gofyniad i gynnwys y Gymraeg mewn llofnodion e-bost a negeseuon 'allan o'r swyddfa'. Mae enghreifftiau ar gael ar ein gwefan wybodaeth i'r staff, ynghyd â logos perthnasol. O ran hyfforddiant, mae modiwlau hanfodol a dymunol ar gael yn ddwyieithog ar system hyfforddiant ar-lein LearnPro.

Safon 143 - Mae cwynion yn destun monitro a sylw gan yr Adran Adnoddau Dynol a'r Uned Cymorth Busnes. Caiff cwynion a llythyrau o werthfawrogiad eu hadrodd bob blwyddyn i'r Awdurdod Tân. Ni ddaeth unrhyw gwynion i law o ran y Gymraeg yn 2021-22. Mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru wedi cyhoeddi gweithdrefn gwynion ar ei wefan, a hefyd mae ganddo bolisi mewnol ar gyfer y staff ynglŷn â sut i fynegi pryder neu gŵyn.

Safon 147 - Ar 31 Mawrth 2022, roedd 692 o weithwyr allan o 843 (82%) yn gallu dangos bod ganddynt sgiliau Cymraeg (Lefel 1 ac uwch), sy'n ymwneud â nifer y staff, sef cyfrif pobl unwaith pan fo ganddynt fwy nag un swydd. Roedd cyfanswm o 307 o weithwyr wedi'u categorio'n siaradwyr rhugl (Lefel 4 ac uwch), sy'n cyfateb i 36% o'r holl staff.

Safonau 150,151 - Yn y gorffennol, roedd gallu ieithyddol ymgeiswyr yn cael ei asesu yn y cyfnod o lunio rhestr fer, ond yn fwy diweddar, oherwydd niferoedd yr ymgeiswyr ac argaeledd yr adnoddau i gynnal asesiadau, dim ond ymgeiswyr llwyddiannus sy'n cael cynnig swyddi sy'n cael eu hasesu i gadarnhau ei lefel yn Gymraeg ac i benderfynu faint o gymorth sydd ei angen arnynt i gyrraedd y lefel ofynnol yn ystod eu cyfnod prawf. Weithiau, bydd hyn yn digwydd yn yr ychydig wythnosau cyntaf os nad ydynt wedi cael asesiad yn ystod y broses recriwtio.

Cynigir cymorth drwy adnoddau dysgu Cymraeg GTAGC, sesiynau galw heibio gyda'r Swyddog Iaith, cymorth gan un o Hyrwyddwyr y Gymraeg, yn ogystal â chynnig i ddilyn cyrsiau Lefel 2 gyda Choleg Cambria.

Mae'r dull hwn wedi llwyddo i weld y staff sy'n ymuno heb fawr ddim Cymraeg neu heb ddim o gwbl yn cyrraedd Lefel 2 neu 3.

Penodiadau diweddar

Mae pob swydd yn gofyn am ryw lefel o Gymraeg, a'r lefel ofynnol isaf yn y Gwasanaeth yw sgiliau siarad a gwranddo ar Lefel 2.

Yn ystod 2021-22 penodwyd sawl aelod o staff gweithredol uwch pan fo angen i'r ymgeiswyr llwyddiannus ddangos Lefel 3 yn Gymraeg wrth gael eu penodi neu o fewn eu cyfnod prawf.

Mae'r tabl isod yn dangos nifer y penodiadau gweithredol mewn gwahanol swyddi, a'r nifer a oedd yn bodloni'r gofynion Cymraeg wrth gael eu penodi.

Rôl	Nifer benodwyd a	Nifer a oedd ar Lefel 3 pan gawsant eu penodi
Rheolwr Ardal	4	2
Rheolwr Grŵp	6	5
Rheolwr Gorsaf	12	10
Rheolwr Gwylfa	18	18
Rheolwr Criw	15	15

Hefyd, mae'r tabl isod yn dangos nifer y staff cefnogol a benodwyd ac a oedd yn bodloni'r gofynion Cymraeg pan gawsant eu penodi.

O'r 19 o staff cefnogol a benodwyd	Lefel Ofynnol	Nifer a benodwyd a oedd â'r lefel ofynnol o sgiliau pan gawsant eu penodi
11	O leiaf Lefel 2	4
12	O leiaf Lefel 4	8

Hefyd, cafodd tri aelod o staff eu recriwtio i'r Ystafell Reoli a phob un â'r Lefel 4 neu uwch sy'n ofynnol pan gawsant eu penodi. At hynny, yn ystod proses ddirchafu fewnol o fewn yr Ystafell Reoli, penodwyd un Rheolwr Gorsaf a chwe Rheolwr Gwylfa ac roedd pob un â'r lefel ofynnol.

Penodwyd i bedair swydd ar gyfer staff uwch, ac roedd tri o'r rheini â'r Lefel 3 sy'n ofynnol pan gawsant eu penodi.

Yn gyffredinol, pan nad yw staff a benodwyd â'r lefel ofynnol o sgiliau Cymraeg, byddant yn cael eu cefnogi i gyrraedd y lefel ofynnol o fewn eu cyfnod prawf.

Monitro, Hyrwyddo a Datblygu'r Gymraeg o fewn y Gwasanaeth

Mae'r gwaith o fonitro a hyrwyddo'r Gymraeg ymysg staff o fewn y Gwasanaeth yn cael ei wneud yn fewnol mewn amryw o ffyrdd gwahanol, gan gynnwys:

- Ym mis Ionawr 2022, penodwyd Swyddog Iaith am y tro cyntaf, gan ddangos yr ymrwymiad parhaus i hyrwyddo'r Gymraeg ac i fonitro cynnydd.
- Caiff system fonitro Adnoddau Dynol, sef iTrent, ei ddefnyddio i gadw golwg ar sgiliau Cymraeg y staff, gan gynnwys eu Lefel (ar raddfa 0-5 gyda 4 yn rhugl) a monitro asesiadau Cymraeg (naill ai yn ffurfiol neu drwy hunanasesiad).
- Mae'r cynllun Hyrwyddwyr y Gymraeg yn cynnig lwfans ariannol i aelodau o'r staff sy'n ymrwymo i hyrwyddo'r Gymraeg o fewn eu hadrannau neu orsafoedd tân. Mae Hyrwyddwyr y Gymraeg i'w cael ledled ardaloedd ac adrannau'r Gwasanaeth, ac maent yn hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg yn y gwaith, yn cefnogi'r staff gydag asesiadau Cymraeg, ac yn hyrwyddo gweithgareddau Cymraeg gyda staff eraill. Caiff Hyrwyddwyr y Gymraeg eu gwobrwyo am eu hymdrechion ac maent yn cyflwyno ffurflen dasgau bob chwarter i nodi eu llwyddiannau er mwyn derbyn lwfans.

- Mae'r bwletin misol 'Mercher Marfer' yn rhannu gwybodaeth am y Gymraeg, dysgu Cymraeg, a defnyddio'r Gymraeg fwy o ddydd i ddydd. Ynndo, mae adran yn atgoffa'r staff am safonau allweddol yn ymwneud â'r Gymraeg a ffyrdd o gydymffurfio, e.e. llofnodion e-bost dwyieithog a negeseuon 'allan o'r swyddfa'.
- Mae sesiwn Gymraeg wythnosol galw-heibio ar gael ar Microsoft Teams bob dydd Gwener ar gyfer staff sydd eisiau manteisio ar y cyfle i ddefnyddio'r Gymraeg gydag aelod arall o'r staff neu i gael help neu gyngor am ddatblygu'r Gymraeg.
- Yn ystod Rhagfyr 2021, cymerodd y Gwasanaeth ran mewn ymgyrch ar y cyfryngau cymdeithasol i hyrwyddo Diwrnod Hawliau'r Gymraeg ac i hyrwyddo ei ymrwymiad i sicrhau bod y staff yn ymwybodol o'u hawliau o ran y Gymraeg.
- Mae'r Swyddog Iaith yn cynnig sesiynau siarad Cymraeg un-i-un, sydd ar gael i aelodau o'r staff i helpu i fagu hyder a pharatoi'r staff i ddefnyddio eu sgiliau Cymraeg gydag eraill o fewn y Gwasanaeth.
- Mae amryw o gyrsiau a sesiynau ar hyder ieithyddol wedi cael eu cynnig i'r staff, gan gynnwys cwrs Cadernid y Gymraeg sy'n dysgu strategaethau newid ymddygiad i siaradwyr ddefnyddio mwy o Gymraeg.
- Hefyd, yn ystod 2021, roedd aelodau o'r staff wedi cwblhau eu treial o Say Something in Welsh ac yn ôl yr adborth roedd y dull cyflwyno yn rhagorol a'r unig rwystr rhag gwneud cynnydd oedd cyfyngiadau amser. Mae estyniad i'r gwasanaeth dan ystyriaeth ar gyfer staff newydd a darpar aelodau o'r staff a allai fod yn dymuno gwella eu Cymraeg.
- Mae'r Gwasanaeth wedi mynychu digwyddiadau cymunedol Cymraeg megis Eisteddfod yr Urdd yn Ninbych eleni. Rhoddodd hyn gyfle i'r staff weithio ar y stondin a defnyddio eu sgiliau Cymraeg gydag aelodau o'r cyhoedd. Roedd aelod o'r cyhoedd wedi tynnu sylw at bwysigrwydd defnyddio'r bathodyn 'Dwi'n Siarad Cymraeg', dywedodd ei fod wedi rhoi hyder iddo ddefnyddio'r Gymraeg gyda'r staff.
- Mae Cyfrifon Cyfryngau Cymdeithasol corfforaethol dwyieithog yn parhau i gael ei gweithredu ar wahanol lwyfannau, e.e. Facebook, Instagram a Twitter, lle caiff gwybodaeth ei rhannu am ein gwasanaethau ledled Gogledd Cymru. Pan fo'n briodol, bydd staff yn cofnodi fideos cyhoeddusrwydd neu fideos gwybodaeth dwyieithog er mwyn cael darpariaeth fwy rhyngweithiol.
- Caiff y staff eu hannog i gymryd rhan mewn digwyddiadau cenedlaethol Cymreig, e.e. roedd dathliadau Dydd Gŵyl Dewi yn 2022 yn cynnwys annog pobl i gwblhau heriau Cymraeg er mwyn ennill hamper. Llwyddodd hyn i gyflwyno'r staff i amrywiaeth o ffyrdd o allu defnyddio'r Gymraeg yn eu gweithgareddau bob dydd, gyda'r cyfle i ennill hamper o gynnyrch Cymreig i gymell y staff i gymryd rhan tra hefyd yn cefnogi busnesau Cymreig lleol.
- Mae gwobr 'Cyfraniad i'r Gymraeg' wedi'i gynnwys fel rhan o'r seremoni Gwobrau Cymunedol ar gyfer 2022, pan fydd aelod o'r staff yn cael gwobr am ei wasanaeth yn hyrwyddo'r Gymraeg neu am ragoriaeth yn llwyddo i ddysgu Cymraeg. Yn ystod y pandemig, bu'n rhaid gohirio neu gyfyngu'n llym ar y Seremoni Wobrwo, felly'r seremoni yn 2022 fydd y cyfle cyntaf i gyflwyno'r wobwr ers 2019.
- Un o'r prif feysydd o'r Gwasanaeth sy'n wynebu'r cyhoedd yw gwaith ein Gweithwyr Cymorth Diogelwch yn y Cartref. Maent yn gyfrifol am ddarparu cyngor am ddiogelwch, arweiniad a chyfarpar yng nghartrefi grwpiau targedol er mwyn cyfrannu at eu hiechyd, diogelwch a lles. Maent hefyd yn cefnogi'r gwaith o gyflwyno gweithgareddau ymwybyddiaeth o ddiogelwch yn y cartref ac ymgyrchoedd diogelwch. Oherwydd hyn, cynigir dewis iaith yn ystod y pwynt cyswllt cyntaf os nad yw hynny wedi'i nodi eisoes ar ffurflen atgyfeirio gan asiantaeth bartneriaethol. Mae llawer o'r rhai sy'n derbyn Archwiliad Diogel ac Iach yn bobl fregus lle mae cynnig dewis iaith yn bwysicach fyth. Yn ystod 2021-22, cynhaliwyd cyfanswm o 14,062 o Archwiliadau Diogel ac Iach, a chynhaliwyd 1,679 (11.9%) o'r rheini yn Gymraeg.

Datblygu'r Gymraeg

Mae'r Adran Hyfforddi a Datblygu yn cadw cofnod o'r holl gyrsiau Cymraeg sy'n cael eu mynychu ac o'r asesiadau sy'n cael eu cynnal gan y staff, ac mae'n cofnodi'r canlyniadau ar ei system gofnodi fewnol. Yn dilyn asesiad Cymraeg, mae gallu'r staff yn cael ei gofnodi wedyn ar y system iTrent, lle mae gwybodaeth am staff mewnol yn cael ei chadw, megis ceisiadau am wyliau a thafleuni amser. Hefyd, mae'r Adran Hyfforddi a Datblygu yn hwyluso cyrsiau Cymraeg mewnol a ddarperir gan Goleg Cambria, a chaiff aelodau o'r staff eu hannog i wneud cais am gyrsiau yn ystod eu gwerthusiad blynyddol.

Caiff y defnydd o'r Gymraeg ei annog ymysg staff ar y cyfryngau cymdeithasol, yn enwedig ar gyfrifon cyfryngau cymdeithasol gorsafoedd tân unigol. Mae ymadroddion allweddol a pheycyn cymorth ar gyfer cyfryngau cymdeithasol ar gael i dynnu sylw at bwysigrwydd defnyddio'r Gymraeg mewn postiadau neu drydariadau ar y cyfrifon hyn.

Yn ystod y broses ddiweddar i recriwtio Diffoddwyr Tân Amser Cyflawn, cynigiwyd opsiwn dwyieithog i ymgeiswyr yn ystod cam y prawf ffitrwydd corfforol. Gwnaethpwyd hyn i annog darpar aelodau o'r staff i sefydlu'r Gymraeg fel iaith ddiodyn gyda siaradwyr Cymraeg eraill. Mae tystiolaeth dda mai dyma'r brif ffordd o gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg rhwng siaradwyr Cymraeg yn hytrach na newid ymddygiadau ac arferion ieithyddol yn nes ymlaen. Mae hwyluso hyn yn cydymffurfio hefyd â safonau'r Gymraeg.

Bydd yr Awdurdod yn parhau i ganolbwyntio ei ymdrechion ar annog mwy o geisiadau gan siaradwyr Cymraeg, yn ogystal ag annog pobl i fod yn hyderus wrth nodi eu sgiliau ieithyddol.

Bydd yr Awdurdod yn parhau i edrych ar ffyrdd newydd o ymgysylltu â'i gymunedau er mwyn tyngu sylw at y gwasanaethau Cymraeg sy'n cael eu cynnig, ac i bwysleisio bod y Gymraeg yn sgil gwerthfawr yn ei weithle.

Cyfleoedd yn y Dyfodol

Mae'r adroddiad hwn wedi dangos bod capasiti dwyieithog gweithlu'r Gwasanaeth yn fwy na thirlun dwyieithog Gogledd Cymru ac yn sicrhau bod gwasanaeth dwyieithog cymwys yn cael ei ddarparu i bawb. Nodwyd y blaenoriaethau a'r cyfleoedd canlynol:

- Mabwysiadu technegau i wella'r defnydd anffurfiol o'r Gymraeg yn y gweithle ac o'i gwmpas, ac i sicrhau bod staff rheng flaen yn bod yn rhagweithiol wrth ddarparu gwasanaeth cyhoeddus Cymraeg – gan gynnwys archwilio ffyrdd eraill o hyrwyddo'r defnydd o'r iaith gan ddefnyddio cysylltiadau â fforymau a grwpiau allanol.
- Archwilio ffyrdd newydd o godi ymwybyddiaeth o'r ffaith fod derbynwyr galwadau Cymraeg ar gael i ddefnyddwyr y Gwasanaeth, a helpu i recriwtio gweithredwyr galwadau i sicrhau ymrwymiad parhaus i'r gofyniad am sgiliau Cymraeg ar Lefel 4.
- Parhau i adeiladu ar gyfleoedd i hwyluso'r parhad o'r defnydd o'r Gymraeg gan y staff ar ôl cyrraedd y lefel ofynnol. Yn ogystal â hyn, darparu'r un cyfleoedd i aelodau o'r staff sy'n siaradwyr Cymraeg hyderus ddefnyddio eu dewis iaith yn naturiol yn y gwaith.
- Mae'r Gwasanaeth mewn trafodaethau ag ymchwilwyr o Brifysgol Bangor i weithredu methodoleg newid ymddygiad ARFer. Nod ARFer yw newid arferion iaith drwy helpu cydweithwyr sy'n gallu siarad Cymraeg (ond sydd wedi sefydlu'r arfer o ddefnyddio'r Saesneg) i ddefnyddio mwy o Gymraeg yn y gwaith.

Caiff dangosyddion perfformiad allweddol eu monitro i weld tueddiadau ac i'n galluogi i ystyried ble gellir gwneud unrhyw newidiadau, er enghraifft;

- Mae un dangosydd yn monitro capasiti dwyieithog y Gwasanaeth felly gellir ei fonitro i weld a oes cynnydd neu ostyngiad pan fo penodiadau neu ymddiswyddiadau/ymddeoliadau.
- Mae un arall yn olrhain y defnydd o'n gwasanaethau Cymraeg rheng flaen; yn enwedig y defnydd o Archwiliadau Diogel ac Iach yn Gymraeg a galwadau Cymraeg i'n Hystafell Reoli.
- Felly, mae'r Gwasanaeth yn awyddus i wneud cynnydd o ran cyflawni rwyngedigaethau statudol fel bod modd gwella rhagor ar wasanaethau i ddefnyddwyr Gwasanaethau sy'n siarad Cymraeg yn eu dewis iaith.

Y CYNNYDD MEWN PERTHYNAS AG AMCANION CYDRADDOLDEB STRATEGOL

Beth mae'r Ddeddf yn mynnu bod yr Awdurdod yn ei wneud

Mae'r Ddeddf Cydraddoldeb (2010) yn mynnu bod yr Awdurdod yn ysgrifennu cynllun cydraddoldeb bob pedair blynedd. Mae Cynllun Cydraddoldeb Strategol yr Awdurdod 2020/2024 yn nodi pum blaenoriaeth. Mae'r blaenoriaethau hyn wedi'u rhannu'n chwe amcan cydraddoldeb y mae'r Awdurdod eu heisiau er mwyn helpu i wneud Cymru yn wlad fwy teg i fyw ynddi. Nod y Ddeddf Cydraddoldeb yw sicrhau bod gan bawb yr hawl i'r canlynol:

- cael eu trin yn deg;
- cael yr un cyfleoedd â phobl eraill;
- bod yn rhydd o gamwahaniaethu.

Mae categorïau'r amcanion yn seiliedig ar y penawdau maes sydd yn y ddogfen "Pa mor deg yw Cymru" a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol. Mae'r penawdau hyn yn gyson hefyd â Chynllun Cydraddoldeb Strategol Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru; mae hyn yn golygu bod modd cynnwys cyd-amcanion yng nghynlluniau cydraddoldeb strategol sefydliadau unigol y sector cyhoeddus.

Ar ôl nodi'r amcanion hyn, mae dyletswydd ar yr Awdurdod i gymryd pob cam rhesymol i fynd ynglŷn â nhw ac i adrodd yn gyhoeddus ar ôl diwedd pob blwyddyn ariannol ynghylch y cynnydd y mae wedi'i wneud. Mae'r Ddeddf Cydraddoldeb yn rhestru nifer o nodweddion y mae'n rhaid eu hystyried wrth benderfynu ar y camau a fydd yn cael eu cymryd. Dyma'r 'nodweddion gwarchoddedig':

- Oedran;
- Anabledd;
- Ailbennu rhywedd;
- Priodas a phartneriaeth sifil;
- Beichiogrwydd a mamolaeth;
- Hil;
- Crefydd neu gred/dim cred;
- Rhyw;
- Cyfeiriadedd rhywiol;
- Statws economaidd-gymdeithasol a'r anghydraddoldeb sy'n gysylltiedig â hynny.

Datblygwyd nifer o ffynonellau i ddatblygu amcanion cydraddoldeb strategol yr Awdurdod:

- asesiadau effaith cydraddoldeb;
- amcanion cyfunol ar gyfer lleihau risg a gwella;
- cynlluniau busnes gan benaethiaid adrannau;
- strategaethau a chynlluniau sy'n bodoli eisoes;
- canlyniadau gweithgareddau ymgysylltu.

Mae deddfwriaeth yn caniatáu i amcanion gael eu newid unrhyw bryd, felly gwneir gwaith ymgysylltu er mwyn sicrhau bod amcanion yn parhau'n gyfredol. Mae'r Awdurdod yn mynd ati'n barhaus i edrych ar y dulliau ymgysylltu mwyaf effeithiol drwy gysylltiadau sydd ganddo eisoes â sefydliadau a grwpiau cymunedol, ac mae'n ymdrechu i sefydlu cysylltiadau â grwpiau newydd a chymunedau lleol. Rhaid i'r Awdurdod gyhoeddi'r asesiad hwn o'i berfformiad ei hun am 2021/2022 erbyn 31 Mawrth 2023.

Blaenoriaeth 1 – Bywyd ac Iechyd

Amcan Cydraddoldeb 1

Gostwng nifer y tanau mewn anheddau a'r anafusion cysylltiedig drwy strategaeth ataliol gynhwysfawr sy'n mynd ati'n benodol i dargedu pobl sy'n byw yng Ngogledd Cymru y gellir dangos bod ganddynt fwy o risg oherwydd y gallent fod yn rhannu un neu ragor o nodweddion penodol.

Wrth weithio i gyflawni'r amcan hwn, mae'r Awdurdod wedi gwneud y canlynol:

- Parhawyd i adeiladu ar ei berthynas â'i bartneriaid strategol drwy gytunebau rhannu data y cytunwyd arnynt er mwyn galluogi'r Awdurdod i ganolbwyntio ar y rhai sydd fwyaf mewn angen. Mae hyn yn cefnogi cynnal Archwiliadau Diogel ac Iach sy'n targedu'r rhai sydd â'r risg mwyaf yn y gymuned.
- Cydweithiwyd â Gofal a Thrwsio, gan roi mynediad uniongyrchol i'r Awdurdod at aelodau bregus o'r gymuned cyn iddynt ddychwelyd i'w cartrefi o'r ysbyty. Mae hyn yn galluogi'r Awdurdod i fynd ati'n rhagweithiol i sefydlu ymyriadau, gan wneud eu cartrefi'n ddiogel. Wrth i gymunedau ddod allan o gyfnod Covid-19, mae'r rhaglen ailymgysylltu wedi dechrau ac wedi arwain at gynnydd yn nifer yr atgyfeiriadau â risg uwch a gawn gan ein hasiantaethau partneriaethol.
- Yn ychwanegol at adroddiad CFOTG 2007 (diwygiwyd 2009), mae'r Awdurdod wedi parhau i ganfod/adolygu ei ddull o ymdrin â'i gynulleidfa darged. Mae hyn yn cynnwys themâu mewnbyn ehangach o Gofrestr Risgiau Cymunedol Gogledd Cymru, Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Oedolion (SARB) yng Nghymru a Chyngor Cenedlaethol y Prif Swyddogion Tân (NFCC). Mae Rheolwyr Partneriaeth wedi gwreiddio mewn partneriaethau lleol, sy'n galluogi'r Awdurdod i ymgysylltu'n uniongyrchol â'r rhai sydd â'r risg mwyaf, er enghraifft gorgasglu, fel aelod o Grŵp Gorgasglu Gogledd Cymru.
- Lansiodd nifer o offer rhyngweithiol Diogelwch Tân (asesiad rhithiol o risgiau tân mewn gweithle) (i berchnogion busnesau) ac ystyrir a oes modd ei ddefnyddio yn Gymraeg ac yn Iaith Arwyddion Prydain.

Blaenoriaeth 2 – Cyflogaeth

Amcan Cydraddoldeb 2

Drwy ein harferion cyflogaeth, ein rhaglenni a'n cynlluniau ein hunain, rydym yn ceisio cynyddu'r rhagolygon cyflogaeth i bobl a allai fel arall ei chael yn anodd cael mynediad cyfartal at fyd gwaith. Byddwn yn blaenoriaethu camau gweithredu i hybu cydraddoldeb rhwng y rhywiau yng Ngogledd Cymru.

Wrth weithio i gyflawni'r amcan hwn, mae'r Awdurdod wedi gwneud y canlynol:

- Cynhaliwyd digwyddiadau gweithredu cadarnhaol wyneb yn wyneb yn ystod y flwyddyn ar ôl cyfnod o'u gohirio yn sgil Covid-19 yn ystod 2020/21. Hysbysebwyd y rhain ac roeddent yn agored i ferched, pobl LGBTQ+, pobl ddu a lleiafrifoedd ethnig a phobl ag anableddau. Cynhaliwyd y digwyddiadau cyn yr ymgyrch recriwtio ar gyfer diffoddwyr tân amser cyflawn, gan annog darpar ymgeiswyr 'nad oes mo'r fath beth â diffoddwr tân nodweddiadol'.
- Roedd tîm prosiect yr NFCC wedi gofyn i'r Awdurdod ddarparu gwybodaeth ar gyfer astudiaeth achos

am y gweithgareddau a gynhelir ar gyfer digwyddiadau gweithredu cadarnhaol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn. Ar ôl iddi gael ei gwblhau, bydd yn cael ei rhannu fel astudiaeth achos o arferion da i wasanaethau tân ac achub eraill ei gweld.

- Lluniwyd llyfrynnau canllawiau ffitrwydd i ddiffoddwyr tân sydd wedi cael eu rhannu â darpar ymgeiswyr i wella eu ffitrwydd. Mae'r rhain wedi cael eu rhannu ag aelodau'r dudalen Ffitrwydd Tân ar Facebook. Cafodd Pecynnau Cymorth Ffitrwydd eu creu a'u darparu i bawb sy'n ymholi cyn y broses recriwtio diffoddwyr tân amser cyflawn.
- Dathlwyd wythnos niwroamrywioldeb, a oedd yn cynnwys cyfweiliadau ag aelodau o'r staff i godi ymwybyddiaeth ac i roi cefnogaeth.
- Roedd y Grŵp Llywio Ffitrwydd Tân (Get Fire Fit) wedi gweithredu'n rhithiol drwy Facebook Workplace i rannu syniadau i wella ffitrwydd a chyrraedd safonau ar gyfer bod yn ddiffoddwr tân. Mae'r fideos ymarfer Ffitrwydd Tân wedi cael eu rhannu cyn y broses recriwtio diffoddwyr tân amser cyflawn ac maent wedi cael eu defnyddio'n barhaus i hyrwyddo prosesau recriwtio diffoddwyr tân y system RDS.
- Sefydlwyd gweithgor i adolygu a llunio polisi a gweithdrefn ddrafft sy'n amlinellu'r broses i'w dilyn ar gyfer proses recriwtio a dyrchafu staff gweithredol amser cyflawn a rheolwyr criw ac uwch. Hefyd, cynhaliwyd proses recriwtio rheolwyr gwylfa a rheolwyr criw gan ddilyn strwythur y polisi a'r weithdrefn ddrafft. Arweiniodd hyn at benodi 9 rheolwr gwylfa ac 16 o reolwyr criw yn barhaol. Cynhaliwyd sesiwn werthuso ac adborth gyda'r gweithgor ac aelodau o'r panel cyfweld i ganfod unrhyw feysydd sydd angen eu gwella.
- Cwblhawyd rhagor o brosesau dyrchafu ar gyfer pob lefel o swyddi rhwng Ionawr a Mawrth 2022. Roeddent yn cynnwys cwestiwn addas i'r lefel yn ymwneud â chydaddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant, a hynny yn unol â'n Gwerthoedd Craidd.
- Datblygwyd llyfryn gwybodaeth recriwtio, i'w ddefnyddio wrth hysbysebu swyddi cefnogol gan ddarparu cynnig mwy deniadol a difyr i ymgeiswyr o bob cefndir, gyda'r buddion a'r wybodaeth allweddol am y swydd mewn un lle.
- Crewyd rhestr 'hawl i weithio', yn unol ag Asiantaeth Ffiniau'r DU gyda dogfen gyfarwyddyd a rhestr wirio i reolwyr. Mae hyn yn helpu rheolwyr i wirio dogfennau gwreiddiol a ddarperir gan ymgeiswyr ar ddechrau eu cyflogaeth, ac mae'n sicrhau bod yr Awdurdod yn cydymffurfio â phrosesau statudol os bydd ymgeiswyr ymhellach i ffwrdd yn cael eu denu.
- Mae'r Awdurdod wedi cyflwyno contract RDS newydd, yn ychwanegol at y contract presennol, er mwyn galluogi ymgeiswyr sy'n gallu cynnig argaeledd o'u gweithleoedd i gael eu hystyried am swydd RDS. Nod y newid hefyd yw denu gweithlu mwy amrywiol, a rhagwelir y bydd hyn yn gymorth hefyd i wella'r argaeledd yn ystod y dydd ar orsafoedd tân y system RDS.
- Parhawyd i gasglu gwybodaeth monitro cydraddoldeb gan bob ymgeisydd yn y cam ymgeisio ymhob proses recriwtio, fel bod modd casglu data i fonitro a sicrhau bod hysbysebion swyddi yn effeithiol. Roedd hyn hefyd yn cynnwys gofyn i'r ymgeiswyr ble roeddent wedi gweld yr hysbyseb er mwyn sicrhau bod swyddi'n cael eu hysbysebu yn y llefydd mwyaf priodol.
- Casglwyd data cydraddoldeb ymhob cam o ymgyrchoedd recriwtio mawr er mwyn monitro ac olrhain cynnydd ymgeiswyr o grwpiau sy'n cael eu tan-gynrychioli drwy gydol ein prosesau recriwtio.
- Bydd Adroddiad Monitro Cyflogaeth Cynllun Cydraddoldeb Strategol yr Awdurdod yn cael ei gwblhau

a'i osod ar y wefan yn rhyngwladol yn hydref 2022. Bydd yr adroddiad yn sail i gynllunio parhad, a bydd yn sbardun i ganfod pwy sy'n gweithio i ni. Dyma wybodaeth ddefnyddiol wedi'i dadansoddi yn ôl oedran, anabledd, hil, crefydd, rhyw a chyfeiriadedd rhywiol. Mae'r adroddiad yn gymorth hefyd i ganfod tan-gynrychiolaeth ymysg y staff yn y gwahanol fathau o waith (sef Staff Gweithredol, Staff Cefnogol a Staff yr Ystafell Reoli). Mae'r gwaith hwn yn dal yn flaenoriaeth allweddol i'r Awdurdod, er bod oedi wedi digwydd o ganlyniad i'r pandemig. Fodd bynnag, mae'r gwaith wedi aildechrau ac mae'n parhau'n flaenoriaeth i'r Pwyllgor Llywio Cynhwysiant, Amrywiaeth a Chydraddoldeb yn ystod y flwyddyn i ddod.

- Roedd anawsterau'n gysylltiedig â Covid-19 wedi parhau i effeithio ar fynychu digwyddiadau recriwtio, gyda rhai digwyddiadau gyrfa wedi cael eu gohirio ar fyr-rybudd oherwydd bod lefelau trosglwyddo wedi codi mewn cymunedau. Er mwyn addasu a goresgyn hyn, roedd y Gwasanaeth wedi cofleidio'r defnydd o dechnoleg electronig i ddarparu mewnbwn i ffeiriau recriwtio rhithiol pan roedd modd.
- Cyflwynwyd strwythur trefniadaethol newydd, sy'n cynnwys Rheolwyr Recriwtio ac Argaeledd ledled tair ardal y rhanbarth (Gorllewin, Canol a Dwyrain). Byddant yn gyfrifol am fynychu digwyddiadau recriwtio.
- Er bod cyfyngiadau Covid wedi parhau i gyflwyno heriau i'r Gwasanaeth yn hanner cyntaf y flwyddyn, parhaodd y Pwyllgor Adnoddau Gweithredol i ddefnyddio'r cyfryngau cymdeithasol a chyfryngau electronig i gysylltu â darpar recriwtiaid i'r Gwasanaeth. Rhannwyd gwybodaeth dros rwydweithiau a chysylltiadau personol er mwyn annog grwpiau amrywiol, gan gynnwys timau chwaraeon, i ymgysylltu a chymryd rhan.
- Cynhaliwyd digwyddiadau gweithredu cadarnhaol ym mis Mawrth 2022 cyn yr ymgyrch recriwtio Diffoddwyr Tân Amser Cyflawn, gan ailenwi'r digwyddiadau'n Sesiynau Blasau. Roedd hysbysebion y sesiynau yn egluro bod y digwyddiadau wedi'u hanelu at grwpiau sydd wedi'u tan-gynrychioli ac mai'r pwrpas oedd chwalu'r rhwystrau rhag gwneud cais yn hytrach na sicrhau cynnig o gyflogaeth.
- Ym mis Medi 2021, roedd yr Awdurdod Tân wedi cael gwybodaeth am waith Grŵp y Gwasanaeth Tân Cynhwysol (IFSG) ac wedi'i integreiddio i fusnes dyddiol yr adrannau. Roedd yn cynnwys y 27 o amcanion a oedd yn Rhaglen Waith i'r Grŵp yn 2019-22 a sut roedd pob un naill ai wedi cael ei gyflawni neu ei wreiddio. Bellach, sefydlwyd Grŵp Llywio newydd ar gyfer Cynhwysiant, Amrywiaeth a Chydraddoldeb, i adeiladu ar y gwaith hwn er mwyn rheoli'r perfformiad o ran cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant yn yr Awdurdod.
- Cynigiwyd coetsio a mentora drwy wefan Academi Wales, tra roedd coetswyr / mentoriaid mewnol wedi cwblhau cymwysterau priodol. Hefyd, chwiliwyd am gyfleoedd yn dilyn cyflwyno Porthol a Phhecyn Adnoddau Coetsio a Mentora'r NFCC, cyn gwneud rhagor o waith i greu diwylliant coetsio ar draws y sefydliad yn y flwyddyn i ddod.
- Datblygwyd dau becyn dysgu electronig ar gyfer Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant i staff ar y system rheoli dysgu sydd gan y Gwasanaeth. Nawr, bydd cyfres o ddigwyddiadau arweinyddiaeth a rheolaeth yn cael eu cynnal yn ystod 2022/23 i adeiladu ar yr hyn a ddysgir a hefyd ar y meysydd o ddiddordeb a ganfuwyd drwy arolwg diwylliannol y Gwasanaeth a gwerthusiadau'r staff.
- Cyflwynwyd cwrs hyfforddi sgiliau hanfodol i reolwyr goruchwyliol/rheolwyr timau, yn dilyn cynllun treialu cychwynnol. Mae'n cynnwys mwy o ymarferion yn seiliedig ar senarios yn ymwneud â bwlio, aflonyddu a modelau rôl.
- Ar gyfer pob digwyddiad camau ymlaen a datblygu, gofynnir i'r ymgeiswyr a myfyrwyr a oes ganddynt

unrhyw anghenion penodol y byddai angen addasu'r digwyddiad neu'r broses ar eu cyfer. Gofynnir am gyngor drwy ein swyddogaeth Adnoddau Dynol i benderfynu pa addasiadau rhesymol y gellir eu gwneud a pha mor briodol yw'r addasiadau hynny ar gyfer pob achos.

- Sicrhawyd bod Gwerthoedd Craidd y Gwasanaeth yn ganolog i'r holl ddigwyddiadau datblygu a gynhelir gan y swyddogaeth hyfforddi a datblygu, gydag aelodau o staff hyfforddi a datblygu yn fodelau rôl drwy eu gweithredoedd a'u hymddygiadau.
- Gwreiddwyd y Gwerthoedd Craidd o fewn y digwyddiadau datblygu a drefnwyd ar Sgiliau Hanfodol i Reolwyr Llinell.

Amcan Cydraddoldeb 3

Byddwn yn hybu diwylliant cynhwysol lle mae arweinwyr a staff yn dangos eu hymrwymiad i hyrwyddo cydraddoldeb a chefnogaeth ar gyfer gweithlu teg a chynhwysol.

Wrth gyflawni'r amcan hwn, mae'r Awdurdod wedi gwneud y canlynol:

- Cynigwyd cyrsiau coetsio a mentora i hyfforddi aelodau o staff fel coetswyr a mentoriaid drwy brosesau arfarnu. Pan ganfuwyd cefnogaeth goetsio a mentora i gefnogi datblygiad neu pan ofynnwyd amdano yn benodol, mae staff wedi cael eu cyfeirio at y coetswyr sy'n darparu cymorth i'r sector cyhoeddus yng Nghymru drwy Borthol Dysgu Academi Wales.
- Mae'r modiwlau LearnPro ar Herio Ymddygiad Annerbyniol a Chydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant wedi cael eu cwblhau ac maent ar gael ar-lein i'r holl staff eu cwblhau.
- Darparwyd hyfforddiant i gyfeillion LHDTTC+ a rheolwyr, gyda'r gwaith yn mynd ymlaen ar lunio cyfres o ddigwyddiadau arweinyddol i'w cynnal yn 2022/23 a fydd yn cynnwys rheoli timau amrywiol a hyrwyddo diwylliant cynhwysol.
- Newidwyd y prosesau dyrchafu ar bob lefel yn ystod 2021/22, gan gwblhau'r adolygiad mewn ymgynghoriad â chyrrff cynrychioliadol ac adborth gan grwpiau staff. Roedd cydraddoldeb, tryloywder a thegwch yn ganolog i'r prosesau hyn, ac mae adolygiad o'r prosesau i fod i gael ei gynnal eto yn 2022/23.
- Roedd yr Awdurdod wedi penodi dau Reolwr Datblygu Polisi, sy'n gyfrifol am adolygu polisiau ar draws y Gwasanaeth a symleiddio'r broses o ysgrifennu polisiau, sicrhau ansawdd a chymeradwyo. Rhagwelir y bydd hyn yn gwella prydoldeb y gwaith adolygu polisiau, sy'n gwreiddio dadansoddi cydraddoldeb o fewn y gwaith o'u datblygu.
- Mae'r polisi recriwtio a'r polisi cwynion cyflogaeth wedi cael eu diweddarau er mwyn adlewyrchu'r arferion cyfredol, ac maent wedi'u cyhoeddi ar y fewnwyd. Mae sawl polisi arall wrthi'n cael ei adolygu ar adeg ysgrifennu'r adroddiad diweddarau hwn.
- Gwnaethpwyd gwaith ar bolisiau disgyblu, a bydd yn y gwaith o symud ymlaen â nhw yn rhan o gylch gwaith y tîm Polisiau. Hefyd, penodwyd Swyddog Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant yn dilyn ymddeoliad y swyddog presennol, a bydd yn gyfrifol am symud ymlaen ag unrhyw bolisiau sy'n ymwneud â chydraddoldeb.
- Cwblhawyd rhagor o waith i sicrhau bod y gwasanaeth yn lleihau'r blwch cyflog rhwng y rhywiau. Mae hyn wedi digwydd gan fod mwy o ferched yn cael ei recriwtio i'r gwasanaeth, gan gynnwys i swyddi gweithredol. Cyflwynwyd data i'r llywodraeth am fylchau rhwng y rhywiau am 2021/22, a chafodd ei gyhoeddi ar ei gwefan yn unol â'r gofynion deddfwriaethol ar gyfer adrodd.

- Caiff yr Adroddiad Monitro Cyflogaeth ei gyhoeddi yn hydref 2022. Bydd yn cynnwys yr holl ddata cyflogaeth a nodwyd yn y Ddyletswydd Cydraddoldeb ar gyfer Cymru 2011, gan sicrhau ei fod yn cael ei adrodd yn ôl y math o gontract, contractau parhaol a chyfnodau sefydlog, llawn amser, rhan amser a threfniadau gweithio hyblyg eraill. Mae'r wybodaeth hon yn galluogi'r Awdurdod i fonitro amrywiaeth ei weithlu ac i gynllunio gweithgareddau gweithredu cadarnhaol yn briodol.

Amcan Cydraddoldeb 4

Drwy raglen gynhwysfawr o addysg a chyngor wedi'i deilwra ac a ddarperir yn unigol ac ar y cyd, grymuso pobl sy'n byw, yn gweithio ac yn ymweld â Gogledd Cymru i barhau i ostwng eu lefel eu hunain o risg rhag tân a pheryglon eraill drwy gydol y gwahanol gyfnodau o'u bywydau.

Wrth weithio i gyflawni'r amcan hwn, mae'r Awdurdod wedi gwneud y canlynol:

- Ailddechreuwyd y rhaglen o ymgysylltu â chymunedau/ysgolion/collegau penodol. Bydd maint y gwaith ymgysylltu yn cael ei benderfynu gan lefelau Covid yn y cymunedau wrth i ni ddod allan o'r pandemig.
- Mae adnoddau ar gyfer Cymru gyfan yn parhau i gael eu datblygu a'u cysoni â'r cwricwlwm newydd. Pan fydd problemau wedi'u canfod mewn ardal, bydd y gwaith ymgysylltu'n cynnwys y mater hwnnw. Mae'r holl sesiynau yn cynnwys cynlluniau gwersi sy'n bwrpasol neu wedi'u teilwra. Mae aelod o'r staff wedi cwblhau lefel 1 mewn Iaith Arwyddion Prydain, sy'n gymorth i ddarparu diogelwch cymunedol. Mae gwaith yn mynd yn ei flaen i ddatblygu amrywiaeth o ddeunyddiau ar gael drwy lwyfan addysgol StayWise Cymru.
- Roedd yr effaith y gallai'r argyfwng costau byw ei chael ar y grwpiau mwyaf bregus yn ein cymunedau wedi cael ei chynnwys yn ystod gweithgareddau diogelwch cymunedol, yn ogystal ag unrhyw effeithiau pellach yn sgil yr ymchwiliad i dân Tŵr Grenfell.
- Gosodwyd cyfres o daflenni gwybodaeth am gydraddoldeb ar wefan yr Awdurdod o dan pob un o'r nodweddion gwarchoddedig, gyda gwybodaeth yn esbonio'r Model Cymdeithasol o Anabledd ar y dudalen cydraddoldeb ar y fewnwyd.

Blaenoriaeth 4 – Diogelwch Personol

Amcan Cydraddoldeb 5

Lleihau'r risg o farwolaeth neu anaf oherwydd tanau yng Ngogledd Cymru drwy ddarparu gwasanaethau ataliol ac amddiffynnol effeithiol ac ymateb tân ac achub mewn argyfwng.

Wrth weithio i gyflawni'r amcan hwn, mae'r Awdurdod wedi gwneud y canlynol:

- Parhawyd i gyflwyno hyfforddiant yn y Gymraeg i'r staff, gyda'r bwriad o barhau â chynllun hyfforddi i ddechreuwr newydd a hyfforddiant gloymi i aelodau presennol o'r staff.
- Cyflwynwyd hyfforddiant i bob adran a gweithwyr newydd ar ddiogelu'r bobl fwyaf bregus yn ein cymuned, ynghyd ag adolygiadau rheolaidd i nodi'r arferion gorau ac i ddatrys unrhyw broblemau a welir. Mae'r Awdurdod hefyd wedi cwblhau hunanasesiad Diogelu'r NFCC, ac mae'n paratoi i gynnal adolygiad cymheiriad ar lefel Cymru gyfan.

- Parhawyd i gynyddu nifer yr ymweliadau wyneb yn wyneb yn y gymuned, tra'n cael ei adolygu'n barhaus ac yn cael gwybod am gyngor ac arweiniad Llywodraeth Cymru ar Covid-19.

Blaenoriaeth 5 – Cyfranogiad a Chyfathrebu

Amcan Cydraddoldeb 6

Drwy fod yn agored ac atebol am yr hyn a wnawn a beth yw ein cynlluniau, annog pobl i gymryd rhan yn y broses o benderfynu ar y ffordd y caiff gwasanaethau tân ac achub eu cynnal yng Ngogledd Cymru, a cheisio cynyddu'r amrywiaeth o leisiau cynrychiadol sy'n cyfrannu at y broses honno.

Wrth weithio i gyflawni'r amcan hwn, mae'r Awdurdod wedi gwneud y canlynol:

- Mae'r Ymgynghorydd Cydraddoldeb wedi arwain at negeseuon ac ymgyrchoedd addas ac wedi cydlynu ein presenoldeb mewn digwyddiadau gyda grwpiau sy'n cael eu tan-gynrychioli, sydd wedi cofleidio a datblygu cysylltiadau yn ein cymunedau.
- Bod yn rhan o Rwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru, sydd wedi bod yn cwrdd bob yn ail fis ac wedi nodi bod ymgysylltu â grwpiau sy'n cael eu tan-gynrychioli yn un o'u hamcanion allweddol ar gyfer 2022/23. Bydd y cydweithrediad hwn yn ehangu mynediad ac yn cynyddu'r gallu i gysylltu â gwahanol grwpiau cymunedol ledled Gogledd Cymru.
- Aethpwyd ati i ymgysylltu â grwpiau sy'n cael eu tan-gynrychioli drwy ei bartneriaid strategol ac asiantaethau eraill. Mae'r gwaith hwn wedi cael ei gefnogi gan y Swyddog Cydraddoldeb, a bydd yn parhau gyda chefnogaeth rhwydweithiau staff, i greu cysylltiadau gwell gyda chymunedau fel ffordd o gyflawni ein hamcanion a'n canlyniadau cydraddoldeb strategol yn barhaus.
- Parhawyd i ddod allan o gyfnod Covid-19 gyda mwy a mwy o ymgysylltiadau wyneb yn wyneb yn y gymuned, er mwyn datblygu rhaglen ailymgysylltu barhaus a hir sydd wedi arwain at dderbyn atgyfeiriadau gan fwy na 60 o asiantaethau partneriaethol drwy gytundebau rhannu data.
- Cynhliawyd ymgyrchoedd diogelwch cymunedol drwy'r Grŵp Llywio Ymgyrchoedd, sydd wedi cael eu trefnu ac wedi cael yr adnoddau priodol cyn y flwyddyn i ddod, ynghyd ag amcanion clir a gwerthusiadau dilynol.
- Ystyriwyd dulliau cyfathrebu priodol fel rhan o'r strategaethau a fabwysiadwyd, gan gydweithio â phartneriaid yng Ngogledd Cymru a gyda phartneriaid yng Ngwasanaethau Tân ac Achub Cymru, fel y bo'n briodol.
- Mae Cyfathrebiadau Corfforaethol wedi cefnogi gwaith sy'n ymwneud ag edrych ar y ffyrdd gorau o gyflwyno Archwiliadau Diogel ac Iach a rhaglenni addysgiadol, tra'n cyflawni amcanion cydraddoldeb ac amrywiaeth fel rhan o'r gwaith.
- Roedd taflen 'diogel ac iach' newydd, hawdd ei darllen wedi cael ei datblygu gyda chymorth arbenigwyr allanol yn y maes – cafodd ei threialu'n llwyddiannus ac erbyn hyn mae wedi cael ei mabwysiadu ledled Gogledd Cymru.
- Cynyddwyd ein gwaith ymgysylltu gyda mwy o gymunedau lleol drwy ddigwyddiadau lleol,

digwyddiadau recriwtio a diwrnodau agored y Gwasanaeth. Cafwyd cynnydd sylweddol yn y gwaith ymgysylltu, gydag aelodau lleol o'r cyhoedd yn helpu i godi ymwybyddiaeth o'n negeseuon diogelwch yn ogystal â chyfleoedd i recriwtio. Caiff y gwaith hwn ei gefnogi gan becyn digwyddiadau newydd fel canllaw i'r staff ar y ffyrdd gorau o gymryd rhan mewn digwyddiadau lleol neu drefnu digwyddiadau ar orsafoedd er mwyn sicrhau cysondeb yn y dulliau.

- Cynhaliwyd archwiliad o hygyrchedd ein gwefan, gan gadarnhau bod ein safonau hygyrchedd y rhai uchaf posibl, a bydd hyn yn parhau i gael ei adolygu'n rheolaidd.
- Parhawyd i ddefnyddio llwybrau caffael cyhoeddus, drwy'r fframweithiau amrywiol sydd ar gael. Mae gwaith caffael ar y cyd yn parhau rhwng y tri gwasanaeth tân ac achub yng Nghymru.
- Ystyriwyd y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol mewn perthynas â phenderfyniadau trefniadaethol strategol, a chafodd ei hymgorffori yn y templed sydd gan y Gwasanaeth ar gyfer Aseidiadau Effaith Integredig.

Yn unol â gofynion Deddf Cydraddoldeb 2010, mae gwybodaeth benodol am gyflogaeth o ran gweithwyr ac ymgeiswyr rhwng 1^{af} Ebrill 2021 a 31^{ain} Mawrth 2022 wedi'i chyhoeddi ar ein gwefan.

Er mwyn hybu cyfle cyfartal a mynediad cyfartal, cysylltwch â'n Swyddog Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant os ydych eisiau cael yr adroddiad hwn mewn print bras, iaith wahanol a/neu fformat gwahanol.

CRYNODEB O WYBODAETH AM BERFFORMIAD

Roedd Gorchymyn Awdurdodau Tân ac Achub (Dangosyddion Perfformiad) (Cymru) 2015 yn cyflwyno tri dangosydd perfformiad statudol sy'n cyd-fynd â dangosyddion a gasglwyd yn lleol am y sector.

DANGOSYDDION STATUDOL:		2020/21		2021/22	
		Nifer	Cyfradd	Nifer	Cyfradd
RRC/S/001i	Tanau yr aethpwyd atynt	1,770	25.34	1,879	26.70
RRC/S/001ii	Galwadau diangen yr aethpwyd atynt	2,314	33.13	2,517	35.79
RRC/S/001iii	Gwrthdrawiadau traffig ar y ffyrdd	105	1.50	207	2.94
RRC/S/001iiv	Digwyddiadau brys eraill yr aethpwyd atynt	509	7.29	751	10.68
Pan fo'r gyfradd yn seiliedig ar 10,000 o bobl					
RRC/S/002i	Marwolaethau ac anafiadau oherwydd tân	50	7.11	58	8.25
RRC/S/002ii	Marwolaethau ac anafiadau yn deillio o danau a gafodd eu cynnau'n ddamweiniol	47	6.68	50	7.11
Pan fo'r gyfradd yn seiliedig ar 100,000 o bobl					
RRC/S/002iii	Tanau mewn anheddau a gyfyngwyd i'r ystafell wreiddiol	339	87.60	375	87.62
Fel canran o nifer y tanau mewn anheddau yr aethpwyd atynt					

DANGOSYDDION Y SECTOR:		2020/21		2021/22	
		Nifer	Cyfradd	Nifer	Cyfradd
SEC/FI/001i	Tanau bwriadol	446	6.38	471	6.70
SEC/FI/001ii	Tanau damweiniol (neu nad yw'r cymhelliad yn hysbys)	1,324	18.93	1,408	20.02
Pan fo'r gyfradd yn seiliedig ar 10,000 o bobl					
SEC/IN/002i	Marwolaethau yn gysylltiedig â tân	5	0.72	7	1.00

SEC/IN/002ii	Anafiadau a achoswyd gan danau	42	6.01	51	7.25
SEC/IN/002iii	Marwolaethau'n gysylltiedig â thân mewn Tanau damweiniol mewn anheddau	4	0.57	5	0.71
SEC/IN/002iv	Marwolaethau'n gysylltiedig â thân mewn Tanau bwriadol mewn anheddau	0	0	0	0
SEC/IN/002v	Anafiadau'n gysylltiedig â thân mewn Tanau damweiniol mewn anheddau	32	4.57	39	5.54
SEC/IN/002vi	Anafiadau'n gysylltiedig â thân mewn Tanau bwriadol mewn anheddau	1	0.14	5	0.71
Pan fo'r gyfradd yn seiliedig ar 100,000 o bobl					
SEC/Fl/001iii	Tanau mewn anheddau	387	11.78	428	12.99
SEC/Fl/001iv	Tanau damweiniol mewn anheddau	360	10.96	400	12.14
SEC/Fl/001v	Tanau bwriadol mewn anheddau	27	0.82	28	0.85
SEC/FA/003ii	Galwadau diangen oherwydd larymau tân awtomatig mewn anheddau	940	28.62	1,100	33.40
Pan fo'r gyfradd yn seiliedig ar 10,000 o bobl					
SEC/Fl/001vi	Tanau mewn safleoedd annomestig	145	4.53	156	4.74
SEC/FA/003i	Galwadau diangen gan larymau tân awtomatig ar safleoedd annomestig	273	8.54	295	8.95
Pan fo'r gyfradd yn seiliedig ar 1,000 o safleoedd annomestig					
SEC/SA/004i	Tanau mewn anheddau yr aethpwyd atynt lle nad oedd larwm mwg yno	61	15.76	58	13.55
Fel canran o nifer y tanau mewn anheddau yr aethpwyd atynt					

Y SIARTER YMATEB I DANAU MEWN ANHEDDAU YN 2021/22

Yn ystod 2012, aeth y tri awdurdod tân ac achub yng Nghymru ati ar y cyd i ddatblygu Siarter Cymru gyfan i sicrhau bod pobl, ni waeth ble maent yn byw yng Nghymru, yn gallu disgwyl cael eu helpu a'u cefnogi i aros yn ddiogel rhag tân yn eu cartrefi ac os bydd tân yn cynnau y byddant yn derbyn ymateb brys yn brydlon, effeithiol a phroffesiynol i'w galwad am gymorth.

Mae'r Siarter yn gwneud saith ymrwymiad penodol y bydd yr Awdurdod Tân ac Achub yn gwneud y canlynol:

1. Cymryd yr awenau wrth ostwng nifer y tanau sy'n digwydd mewn anheddau a lleihau eu heffaith ar bobl.
2. Ymateb yn gyflym ac effeithlon bob tro y cawn alwad frys 999 i fynd at dân mewn annedd.
3. Cyrraedd tanau mewn anheddau yn gyflym gyda'r cyfarpar cywir i ymdrin â nhw.
4. Ymdrin yn effeithiol, effeithlon a phroffesiynol â thanau mewn anheddau.
5. Cyfrannu at gael pethau'n ôl i drefn mewn cymunedau ar ôl tanau mewn anheddau.
6. Ymchwilio i'r hyn sy'n achosi tanau mewn anheddau a dal y bobl berthnasol i gyfrif pan fo'n briodol gwneud hynny.
7. Ymdrechu i gynnal safonau uchel a gwella agweddau ar yr hyn a wnawn.

Mae'r tudalennau canlynol yn rhoi gwybodaeth ynglŷn â'n cydymffurfiaeth â'r ymrwymïadau hyn yn ystod 2021/22.

Er cysondeb, rydym yn defnyddio naratif safonol ar gyfer adrodd ynglŷn â'r Siarter bob blwyddyn, a dim ond y ffigyrau yn y fframwaith naratif y byddwn yn eu diweddarau.

1. Byddwn ni'n cymryd yr awenau i ostwng nifer y tanau mewn anheddau sy'n digwydd ac i leihau eu heffaith ar bobl.

Rydym wedi ymrwymo i gymryd yr awenau o ran cynnal tueddiad am i lawr yn nifer yr achosion o danau mewn anheddau a'r anafusion sy'n gysylltiedig â'r rheini yng Nghymru.

Yn 2020/21, rydym wedi rhoi cyngor ac anogaeth i bobl ynglŷn â sut gallant atal tanau rhag digwydd yn eu cartref a sut gallant eu cadw eu hunain yn ddiogel rhag tân. Roedd ein gwaith ataliol yn cynnwys cynnal 14,036 o Archwiliadau Diogel ac Iach i gartrefi, a rhoddwyd sgwrs am ddiogelwch tân i 8,279 o blant a phobl ifanc yng nghamau allweddol 1 – 4.

Yn ystod 2021/22, aethom at 399 o danau damweiniol mewn anheddau. O ganlyniad i'r tanau hynny, colodd pump o bobl eu bywydau a chafodd 39 arall anafiadau. Mae nifer y tanau damweiniol mewn anheddau yn ardal yr ATA wedi tueddu am i fyny, ac aethpwyd at 327 o danau damweiniol yn ystod 2018/19.

Yn anffodus, mae nifer y tanau damweiniol mewn anheddau yn ardal yr ATA dros y pum mlynedd ddiwethaf, a oedd wedi gostwng yn 2018/19 o gymharu â 2017/18, wedi tueddu am i fyny.

2. Byddwn ni'n ymateb yn gyflym ac effeithlon bob tro y cawn alwad frys 999 i fynd at dân mewn annedd.

Rydym wedi ymrwymo i ymateb yn gyflym ac effeithlon pan fydd galwadau 999/112 yn cael eu rhoi drwedd i ni gan y gweithredwr.

Mae ein hystafell reoli yn dal ar gael bob awr o'r dydd a'r nos drwy gydol y flwyddyn, ac mae trefniadau arbennig ar gael ar gyfer trosglwyddo galwadau'n llyfn o un ystafell reoli i'r llall os bydd rhywbeth difrifol yn tarfu neu gynydd yn nifer y galwadau sy'n cyrraedd ar yr un pryd.

Mae systemau mapio ac electronig soffistigedig yn ein helpu i wneud y canlynol: a) canfod lleoliad y digwyddiad dan sylw a b) anfon yr adnodd mwyaf priodol sydd ar gael at y digwyddiad.

Yn 2020/21, roeddem wedi delio â chyfanswm o 12,470 o alwadau brys 999/112. Roeddem yn gallu cael digon o wybodaeth am danau mewn cartrefi i hysbysu'r ymateb cychwynnol priodol o fewn 90 eiliad ar 89.2% o'r adegau, a rhwng 91 a 120 eiliad ar 6.6% o adegau.

Fodd bynnag, gwyddom nad y cyflymder wrth ddelio â galwadau – er bod hynny'n bwysig – yw'r unig llyn mesur. Mae gwybod ble mae angen ein gwasanaethau yn gofyn am sgiliau arbenigol i gael yr wybodaeth yn effeithiol gan y sawl sy'n galw a allai, er enghraifft, fod yn anghyfarwydd â'r ardal, yn ofnus neu mewn trallod, yn ifanc iawn, neu ag anawsterau cyfathrebu neu ieithyddol.

Sgil bwysig arall yw gwybod pryd mae'r sawl sy'n galw yn camddefnyddio'r system 999/112 drwy honni'n ffug fod argyfwng pan nad oes un mewn gwirionedd. Mae'n drosedd i wneud galwadau diangen bwriadol i'r gwasanaethau brys. Yn anffodus, nid ymddengys fod hynny'n atal lleiafrif o bobl rhag cymryd amser ar y llinellau 999 a chadw gwasanaethau draw oddi wrth bobl a allai fod mewn sefyllfaedd peryglus go iawn. Bob tro y byddwn yn troi allan at un o'r galwadau diangen maleisus hyn, mae'n gwastraffu amser ac arian ac yn golygu bod gweddill y gymuned mewn mwy o berygl.

Yn 2020/21, roeddem wedi derbyn 80 o alwadau ffug maleisus. Yn 45% o'r achosion, roeddem wedi gallu canfod nad oedd y galwadau hyn yn ddiwyll felly fe wnaethom ni osgoi anfon adnoddau allan yn ddiangen.

3. Byddwn ni'n cyrraedd tanau mewn anheddau yn gyflym gyda'r offer cywir i ymdrin â nhw. Pan fyddwn ni wedi ateb yr alwad frys 999/112 ac wedi dyrannu'r adnoddau mwyaf priodol i gyrraedd y digwyddiad yn gyntaf, ein blaenoriaeth nesaf yw cyrraedd y digwyddiad yn gyflym a diogel gyda'r offer cywir i ymdrin â'r digwyddiad.

Yn 2021/22, roeddem wedi ymateb i 10% o danau mewn anheddau o fewn 1-5 munud, 53% o fewn 5-10 munud, 20% o fewn 10-15 munud a 17% mewn mwy na 15 munud. Mae'r adegau hyn yn cynnwys yr amser i'r staff gyrraedd yr orsaf dân yn ogystal â'r amser teithio. Felly gall nifer o bethau effeithio ar gyflymder y ffigyrau ymateb, gan gynnwys daearyddiaeth drefol/wledig a natur rhwydweithiau'r ffordd yn yr ardal.

Mae cyflymder yr ymateb i danau mewn anheddau yn bwysig tu hwnt, ond ni allwn orbwysleisio mor bwysig yw atal y tanau hynny rhag digwydd yn y lle cyntaf, a bod ag o leiaf un larwm mwg sy'n gweithio a chynllun dianc wedi'i gynllunio ymlaen llaw rhag ofn y bydd tân yn digwydd. Fodd bynnag, os oes tân mewn annedd wedi digwydd, rydym yn sicrhau bod gan ein criwiau diffodd tân yr offer cywir i ddelio â hynny.

Mae ein diffoddwyr tân yn cael cyfarpar PPE a chyfarpar diffodd tân o ansawdd uchel. Rydym yn mynnu eu bod yn ffit ac iach yn weithredol ac yn rydym yn sicrhau bod eu sgiliau'n cael eu profi a'u hymarfer yn rheolaidd. Rydym hefyd yn gwirio'n rheolaidd bod y ffordd y mae ein criwiau wedi delio â digwyddiadau yn cyd-fynd â gweithdrefnau diffodd tân arferedig.

Mae diogelwch ein diffoddwyr tân yn bwysig iawn i ni, oherwydd y gwaith a wneir ganddynt. Yn 2021/22, aeth ein criwiau at 1,878 o danau mewn amryw o wahanol fathau o safleoedd ac mewn lleoliadau awyr agored. Wrth ddiffodd y tanau hynny, nid oedd unrhyw aelod o'r staff gweithredol wedi cael anaf.

4. Byddwn yn ymdrin â thanau mewn anheddau yn effeithiol, effeithlon a phroffesiynol.

Rydym wedi ymrwmo i ymdrin â thanau'n effeithiol, effeithlon a phroffesiynol. I wneud hyn, rydym yn rhoi'r sgiliau, gwybodaeth, offer diffodd tân a'r gefnogaeth reolaethol i'n criwiau tân sydd wedi cael lefel uchel o hyfforddiant. Felly, ni waeth beth yw amgylchiadau'r tân mewn annedd, byddant wedi cael eu paratoi'n gywir i ymdrin â hynny.

Yn 2021/22, o'r holl danau mewn anheddau yr aethom atynt, llwyddwyd i gadw 89% ohonynt i'r ystafell lle bu iddynt gychwyn heb ledaenu ymhellach. Er y gallai nifer o ffactorau sy'n cyfrannu at yr ystadegyn hwn fod y tu hwnt i reolaeth y criw, megis pa mor hir gymerodd hi i rywun ddarganfod y tân yn y lle cyntaf, a oedd drysau mewnol wedi cau ai peidio er mwyn helpu i atal y tân rhag lledaenu, a pha mor bell o orsaf dân yr oedd yr annedd, rydym yn dal yn ystyried bod hwn yn ddangosydd rhesymol o'n llwyddiant yn diffodd tanau.

Rydym yn cydnabod pwysigrwydd gwelliannau ym maes ymchwil ac offer, ac rydym yn sicrhau ein bod yn buddsoddi amser ac ymdrech i ddilyn y datblygiadau diweddaraf.

Rydym hefyd yn cymryd delwedd broffesiynol y gwasanaeth tân ac achub o ddifri. Rydym yn rhoi pwys mawr ar nodweddion personol a phriodweddau ein holl staff gweithredol, yn ogystal â'u ffitrwydd corfforol a seicolegol a'r safon uchel i'w hyfforddiant gweithredol a rheolaethol.

Rydym yn annog ein holl staff i gadw at set o werthoedd craidd a fabwysiadwyd yn genedlaethol gan y gwasanaeth tân ac achub yn y Deyrnas Unedig. Mae hynny'n fynegiant o'n hymrwymiad i roi gwerth ar wasanaeth i'r gymuned, i bobl, i amrywiaeth ac i welliant.

5. Byddwn ni'n cyfrannu at gael pethau yn ôl i drefn mewn cymunedau ar ôl tanau mewn anheddau.

Rydym wedi ymrwymo i gyfrannu at gael pethau'n ôl i drefn mewn cymunedau ar ôl tanau mewn anheddau.

Gall tân yn y cartref adael pobl yn teimlo'n eithriadol o fregus. Pan fo pobl wedi colli eu heiddo, bydd angen iddynt gael cymorth ymarferol yn ogystal ag emosiynol. Pan fo pobl wedi cael eu hanafu neu eu lladd yn y tân, gall y profiad effeithio ar gymunedau cyfan yn ogystal â'r unigolyn a'i deulu a'i ffrindiau agosaf. Felly, ni fydd gwaith y gwasanaeth tân ac achub yn cefnogi cymunedau yn dod i ben fo'r tân wedi cael ei ddiffodd a bod cyfrif wedi'i roi am bawb.

Ymhob achos, ymchwilir i'r hyn a achosodd y tân a chofnodir hynny'n fanwl. Cofnodir pob manylyn o sut a ble cychwynodd y tân, pa mor bell y lledaenodd, unrhyw amgylchiadau arbennig, unrhyw ffactorau penodol a gyfrannodd at y tân, a hynny ar gyfer dysgu, ymchwilio, a monitro yn y dyfodol.

Os oes rheswm i gredu i'r tân gael ei gynnu'n fwriadol mewn annedd, naill ai gan rywun sy'n byw yno neu gan rywun arall, bydd yr heddlu a'r asiantaethau perthnasol eraill yn mynd ynglŷn â hyn.

Ar rai safleoedd, megis blociau o fflatiau neu dai lle mae nifer o wahanol denantiaid yn byw, gallai'r ymchwiliadau ar ôl y digwyddiad ddangos bod landlord wedi methu sicrhau'r lefel angenrheidiol o ddiogelwch tân. Yna, gallai ein hymchwiliwyr tân arbenigol fod yn rhan o ymchwiliad troseddol ac achos llys.

Os canfyddir bod tân wedi cynnu'n ddamweiniol, mae'n bosibl y byddwn yn cynnal rhyw fath o weithgarwch neu ymgyrch diogelwch tân yn y cyffiniau, i gynnig cyngor a sicrwydd drwy Archwiliadau Diogel ac Iach yn rhad ac am ddim.

6. Byddwn ni'n ymchwilio i'r hyn sy'n achosi tanau mewn anheddau ac yn dal y bobl berthnasol i gyfrif pan fo'n briodol gwneud hynny.

Byddwn ni bob amser yn ymchwilio i'r hyn sy'n achosi tanau mewn anheddau. Mewn llawer o achosion, bydd y tarddiad a'r hyn a achosodd y tân yn glir a syml iawn, ond bydd angen ymchwiliad fforensig manylach ar gyfer rhai eraill er mwyn canfod beth sy'n fwyaf tebygol o fod wedi achosi'r tân. Yn 2021/22, cofnodwyd bod 25 o danau mewn anheddau ag achos anhysbys.

Os amheuir trosedd, caiff yr ymchwiliad i'r tân ei gynnal gyda'r heddlu. Mae pobl a amheuir o roi annedd ar dân yn fwriadol yn debygol o wynebu achos troseddol, ond mewn rhai achosion efallai nad dyma fydd yr unig lwybr sydd ar gael, er enghraifft os cafodd y tân ei gynnu gan blentyn ifanc neu gan rywun yn ceisio cyflawni hunanladdiad.

Yn 2021/22, aethom at 428 o danau mewn anheddau, a chanfuwyd bod 29 ohonynt wedi cael eu cynnu'n fwriadol.

Mewn rhai safleoedd preswyl, megis fflatiau a thai amfeddiannaeth, mae'r rhannau cymunol a chyffredin yn dod dan reolaethau sy'n mynnu bod pwy bynnag sy'n gyfrifol am y safle (megis y landlord neu reolwr y safle) yn sefydlu trefniadau da ar gyfer diogelwch tân. Gall methu â gwneud hynny arwain at gau'r safle ac erlyn y sawl sy'n gyfrifol, gyda'r siawns o garchar a/neu ddirwy heb gyfyngiad.

Fel awdurdod gorfodi, rydym yn sicrhau bod personau cyfrifol yn cyflawni'r rhwymedigaethau sydd

arnynt o dan y ddeddfwriaeth hon, a gallant ddethol o blith amryw o opsiynau gorfodi sydd ar gael i ni, gan ddibynnu ar ddifrifoldeb a'r risg a achosir gan y methiant.

Yn 2021/22, ni chyflwynwyd yr un hysbysiad gorfodi na hysbysiadau gwahardd ffurfiol, ac ni chwblhawyd unrhyw erlyniadau yn ystod y flwyddyn.

7. Byddwn ni'n ymdrechu i gynnal safonau uchel ac i wella agweddau ar yr hyn a wnawn.

Rydym yn ymdrechu'n gyson i gynnal safonau uchel a gwella agweddau ar yr hyn a wnawn.

Dan y ddeddfwriaeth, mae awdurdodau tân ac achub yn cael eu categoreiddio'n 'Awdurdodau Gwella Cymreig' a disgwylir iddynt fynd ati'n rheolaidd i adolygu ac i wella eu perfformiad yn barhaus drwy broses ffurfiol o osod, gweithredu ac adrodd mewn perthynas ag amcanion gwella blynyddol.

Nid ydym yn cyfyngu ar ein gweithgareddau gwella i'r broses flynyddol ffurfiol hon; mae safonau uchel a gwelliant parhaus yn rhan annatod o'r modd rydym yn rhedeg y Gwasanaeth Tân ac Achub o ddydd i ddydd.

Dyma enghreifftiau o weithgareddau gwella sy'n cael eu cynnal:

- Ymateb yn gadarnhaol i adolygiadau gan gymheiriaid, archwiliadau ac arolygiadau;
- Ymateb yn gadarnhaol i ymatebion i ymgynghoriadau, adborth gan randdeiliaid, cwynion a chanmoliaeth;
- Dysgu o'n profiadau, megis o ôl-drafodaethau ar ôl digwyddiadau, adroddiadau am ddamweiniau neu ddamweiniau a oedd bron â digwydd;
- Cyfrannu at weithgorau, rhannu arferion da, a dysgu o'r ymchwil a gynhaliwyd;
- Manteisio ar gyfleoedd i ddysgu gan, a gyda, sefydliadau eraill drwy bartneriaethau, pwyllgorau, byrddau a chymdeithasau proffesiynol;
- Cynllunio ar gyfer heriau posibl er mwyn cynnal ein gweithrediadau, megis drwy brosesau rheoli parhad busnes;
- Cynllunio ar gyfer heriau posibl i'r gwaith o ddarparu gwasanaethau yn y dyfodol, megis drwy fforymau cydnerthedd lleol;
- Mynd ati'n barhaus i ddatblygu sgiliau technegol a phroffesiynol ein staff;
- Cynnal ac adnewyddu ein hasedau ffisegol a chyfrifiadurol, megis ein cyfarpar, cerbydau, adeiladau a thechnoleg.

BETH DDYWEDWYD GAN ERAILL AMDANOM

[Archwilio Cymru – Adolygiad o Gynhwysiant 2019/20](#)

Roedd adroddiad 2019/20 gan Archwilio Cymru yn canolbwyntio ar ddull a rheolaeth yr Awdurdod o gynnwys rhanddeiliaid wrth gynnig newidiadau i wasanaethau a pholisïau, ac wrth ddylunio gweithgareddau. Daeth yr adroddiad i'r casgliad fod gan yr Awdurdod bocedi o weithgarwch ymgysylltu da ond nid yw eto wedi symud i ddull strategol integredig o ymdrin â chynhwysiant.

[Archwilio Cymru – Cadernid Corfforaethol 2020/21](#)

Roedd yr adroddiad mwyaf diweddar gan Archwilio Cymru yn adolygu dull yr Awdurdod o ddelio â chadernid corfforaethol er mwyn rhoi sicrwydd ynglŷn â pha mor dda y mae'n mynd i'r afael â'r heriau ariannol a'r heriau o ran capasiti sy'n wynebu cyrff cyhoeddus. Canfu'r adroddiad fod yr Awdurdod wedi dangos ei gadernid byrdymor ond mae angen iddo wneud rhai penderfyniadau mawr er mwyn parhau'n gadarn yn y dyfodol:

- Cyllid: Mae'r Awdurdod wedi rheoli cyllidebau'n dda, ond mae angen mynd i'r afael â rhai risgiau allweddol er mwyn parhau'n gynaliadwy yn ariannol;
- Llywodraethu: Mae gan yr Awdurdod fframwaith da ar gyfer llywodraethu, ond mae angen i'r Aelodau chwarae rhan fwy canolog yn delio â'r risgiau mawr sy'n wynebu'r Gwasanaeth Tân ac Achub;
- Gweithlu: Mae gan yr Awdurdod weithlu cadarn ac mae wedi delio'n dda â'r heriau uniongyrchol, ond mae angen rheoli rhai risgiau tymor canolog er mwyn sicrhau bod gwasanaethau'n gynaliadwy;
- Asedau: Mae gan yr Awdurdod enghreifftiau da o'r modd y mae'n integreiddio asedau ac yn datblygu ei ddefnydd o dechnoleg ond mae angen mynd i'r afael â rhai heriau hirsefydlog er mwyn helpu i gefnogi cadernid yn y dyfodol;
- Parhad busnes: Mae cynlluniau'r Awdurdod ar gyfer parhad busnes wedi helpu i gynnal cadernid corfforaethol a gweithredol wrth ymateb i'r pandemig.

GWYBODAETH ARALL

Mae **Deddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004** yn egluro dyletswyddau a grymoedd yr Awdurdod i wneud y canlynol:

- hybu diogelwch tân;
- diffodd tanau;
- amddiffyn pobl ac eiddo rhag tanau;
- achub pobl o ddamweiniau traffig ar y ffyrdd;
- ymateb i risgiau penodedig eraill, megis digwyddiadau cemegol;
- ymateb i argyfyngau mawr, megis ymosodiadau terfysgol.

Mae **Gorchymyn Gwasanaethau Tân ac Achub (Argyfyngau) (Cymru) 2007 a Gorchymyn (Diwygio) 2017** yn gosod dyletswyddau ar yr Awdurdod mewn cysylltiad ag argyfyngau sy'n cynnwys halogyddion cemegol, biolegol neu ymbelydrol; strwythurau'n cwmpo; trenau, tramiau neu awyrennau; ac argyfyngau llifogydd a dŵr mewndirol pan fyddant yn golygu perygl marwolaeth, anaf difrifol neu salwch.

Mae **Deddf Argyfyngau Sifil 2004** yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod gynllunio ar gyfer, ac ymateb i, argyfyngau mawr sy'n bygwth niwed difrifol i les dynol, yr amgylchedd neu i ddiogelwch.

Mae **Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005** yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod orfodi diogelwch tân mewn safleoedd annomestig, gan gynnwys y rhannau cyffredin mewn blociau o fflatiau a thai amlfeddiannaeth.

O dan **Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009** rhaid i'r Awdurdod osod amcanion i fynd ati'n barhaus i wella'r hyn mae'n ei wneud a chyhoeddi gwybodaeth am ei welliannau a'i berfformiad.

Mae **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015** yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod weithio tuag at wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol cenedlaethau o bobl yng Nghymru yn y dyfodol, a hynny'n unigol ac fel aelod statudol o'r Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus yng Ngogledd Cymru.

Mae **Deddf Cydraddoldeb 2010** yn gosod dyletswyddau ar yr Awdurdod i roi sylw dyledus i ddileu camwahaniaethu, aflonyddu a fictimeiddio, i hybu cyfle cyfartal ac i feithrin perthynas dda rhwng pobl sydd â gwahanol nodweddion gwarchoddedig.

Roedd **Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011** yn disodli Deddf yr Iaith Gymraeg 1993, ac fel rhan o'r ddeddfwriaeth newydd, mae gan y Gymraeg yng Nghymru statws cyfreithiol cyfartal â'r Saesneg a rhaid peidio â'i thrin yn llai ffafriol. Erbyn hyn, nid oes angen i gyrrff cyhoeddus ddatblygu a gweithredu Cynlluniau Iaith Gymraeg, rhaid iddynt gydymffurfio â chyfres o Safonau cenedlaethol ar gyfer y Gymraeg.

Cyflwynwyd **Deddf Diogelu Data y DU 2018** i foderneiddio deddfau diogelu data ac i ddiwallu anghenion economi a chymdeithas sy'n mynd yn fwyfwy digidol. Mae'n darparu fframwaith cyfreithiol ar gyfer diogelu data, mae'n gweithredu safonau GDPR ar draws yr holl waith prosesu data cyffredinol ac mae'n sicrhau bod y Deyrnas Unedig yn parhau i gael deddfwriaeth briodol ar gyfer diogelu data ar ôl iddi adael yr Undeb Ewropeaidd.

Llywodraeth Cymru – Pobl a Chymunedau

<http://gov.wales/topics/people-and-communities/communities/safety/fire/?lang=en>

Archwilio Cymru

Mae Archwilio Cymru yn cyhoeddi adroddiadau ar ran yr Archwilydd Cyffredinol, sy'n gorfod asesu'r tebygolrwydd y bydd yr Awdurdod yn parhau i wella ac a yw'r Awdurdod yn cyflawni ei ddyletswyddau ac yn gweithredu yn unol â'r cyfarwyddyd perthnasol a gyhoeddwyd. Hefyd, bydd archwilydwr yn gweithio gyda'r Awdurdodau Tân ac Achub ledled Cymru i gyflawni rhaglen o archwiliadau ariannol ac archwiliadau gwerth am arian.

Trwydded i Atgynhyrchu Gwybodaeth y Sector Cyhoeddus

Caiff deunydd hawlfraint y Goron ei atgynhyrchu yn y ddogfen hon o dan Drwydded Rhif C2010002320.

Ffynonellau gwybodaeth allanol a ddefnyddiwyd wrth lunio'r ddogfen hon

Ystadegau Digwyddiadau Tân ac Achub Cymru: [Digwyddiadau tân \(llyw.cymru\)](#)

Ystadegau Digwyddiadau Tân ac Achub Lloegr:

[Tablau data ystadegau tân - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)

Adroddiad Llywodraeth Cymru ar Dueddiadau'r Dyfodol 2017:

<https://gov.wales/sites/default/files/statistics-and-research/2018-12/170505-future-trends-report-2017-en.pdf>

YMYRRYD OS OES METHIANT, NEU'R POSIBILRWYDD O FETHIANT, I GYDYMFFURFIO:

Mae gan Lywodraeth Cymru rymoedd i ymyrryd:

- o dan adran 22 o **Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004**, os yw o'r farn fod Awdurdod Tân ac Achub yn methu, neu'n debygol o fethu, gweithredu yn unol â'r Fframwaith Cenedlaethol. Mewn achosion o'r fath, byddai adran 23 - Protocol Ymyrryd yn gymwys;
- o dan adran 29 o **Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009**, os yw o'r farn fod Awdurdod Tân ac Achub yn methu, neu'n debygol o fethu, cydymffurfio â'r Mesur. Fodd bynnag, ymhob un ond yr amgylchiadau mwyaf eithriadol, ni chaiff Gweinidogion Cymru ymyrryd hyd oni fyddant wedi cynnig cymorth gwirfoddol i'r Awdurdod o dan adran 28 o'r Mesur.

YMGYNGHORIADAU:

Bob blwyddyn, bydd yr Awdurdod yn ceisio barn a safbwyntiau'r cyhoedd yng Ngogledd Cymru a rhanddeiliaid eraill fel rhan o'i broses o ddatblygu ei gynlluniau strategol a'i amcanion.

Dyma'r ymgynghoriadau diweddar:

Teitl	Ymgynghoriad	Cyhoeddi	Ar gyfer
Amcanion Gwella a Llesiant ar gyfer 2020/21 ac ymlaen (Strategaeth Amgylcheddol newydd)	Hydref/Gaeaf 2019	Mawrth 2020	2020/21
Amcanion Gwella a Llesiant ar gyfer 2019/20 ac ymlaen	Haf/Hydref 2018	Mawrth 2019	2019/20
Amcanion Gwella a Llesiant ar gyfer 2018/19 ac ymlaen	Hydref 2017	Mawrth 2018	2018/19
Amcanion Gwella a Llesiant ar gyfer 2017/18 ac ymlaen	Hydref 2016	Mawrth 2017	2017/18
Amcanion Gwella 2016/17	Hydref 2015	Mawrth 2016	2016/17
Amcanion Gwella 2015/16	Hydref 2014	Mawrth 2015	2015/16

GEIRFA / DIFFINIADAU

- **Tanau**

Mae pob tân yn cael ei roi mewn un o dri chategori, sef prif dân, tân eilaidd neu dân simnai.

- **Prif Danau**

Tanau nad ydynt yn danau simnai, ac sy'n digwydd mewn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio adfail), cerbydau, carafanau ac ôl-gerbydau, storfeydd y tu allan, peiriannau, eiddo amaethyddol a choedwigaeth, a strwythurau eraill y tu allan megis pontydd, blychau postio, twneli ac ati.

Mae tanau yn unrhyw le yn cael eu categoreiddio'n brif danau os ydynt yn cynnwys anafusion, achub neu ddianc, yn ogystal â thanau yn unrhyw le yr aeth pump neu fwy o beiriannau tân atynt.

- **Tanau Eilaidd**

Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn danau simnai nac yn brif danau. Fel arfer, tanau eilaidd yw'r rhai a fyddai'n digwydd ar dir agored, mewn coed unigol, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n cael eu hystyried yr un modd ag eiddo amaethyddol neu goedwigaeth fel prif danau), dodrefn y tu allan, goleuadau traffig.

Nid yw tanau eilaidd yn cynnwys anafusion, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd atynt.

- **Tanau Simnai**

Tanau mewn adeiladau sydd wedi'u meddiannu, lle mae'r tân wedi'i gyfyngu i'r simnai ei hun, hyd yn oed os oes gwres neu ddifrod oherwydd mwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simnai ei hun.

Nid yw tanau simnai yn cynnwys anafusion, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd atynt.

- **Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig (digwyddiadau brys eraill)**

Digwyddiadau lle nad oes tân a lle mae angen peiriant neu swyddog i ddod, ac maent yn cynnwys:

- argyfyngau lleol e.e. llifogydd, digwyddiadau traffig ar y ffyrdd, achub pobl, gwneud sefyllfa 'yn ddiogel' ac ati;
- trychinebau mawr;
- digwyddiadau domestig e.e. dŵr yn gollwng, pobl wedi'u cloi i mewn neu allan ac ati;
- trefniadau ymlaen llaw i fynd i ddigwyddiadau, a allai gynnwys darparu cyngor ac archwiliadau.

- **Marwolaethau Tân (yn gysylltiedig â tân)**

Pan fo person y mae ei farwolaeth wedi'i phriodoli i dân hyd yn oed os digwyddodd y farwolaeth wythnosau neu fisoedd yn ddiweddarach. Hefyd, mae ambell achos pan ddaw i'w amlwg wedyn nad tân achosodd y farwolaeth. Felly, mae'r ffigyrau hyn yn agored i'w diwygio.

- **Anafiadau Tân**

Er cysondeb, ar ôl Ebrill 2009 drwy'r Deyrnas Unedig, caiff anafusion tân eu cofnodi o dan bedwar categori difrifoldeb:

- i) aeth y dioddefwr i'r ysbyty, mae'r anafiadau'n ymddangos yn ddifrifol;
- ii) aeth y dioddefwr i'r ysbyty, mae'r anafiadau'n ymddangos yn fach;
- iii) rhoddwyd cymorth cyntaf i'r dioddefwr yn y fan a'r lle yn unig, ac nid oedd angen rhagor o driniaeth;
- iv) argymhellwyd archwiliad rhagofalus – aeth y person i'r ysbyty neu cafodd gyngor i weld meddyg rhag ofn, ond nid oedd unrhyw anaf neu drallod amlwg.

- **Galwadau Diangen (canllaw cyffredinol)**

Pan fo'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynd i leoliad gan gredu bod digwyddiad yno, ond o gyrraedd mae'n gweld nad oes digwyddiad o'r fath yn bodoli neu wedi bodoli.

Sylwch: os bydd y peiriant yn cael ei 'droi'n ôl' gan yr Ystafell Reoli cyn cyrraedd y digwyddiad, ni chyfrifir ei fod wedi mynd yno, ac nid oes angen adrodd yn ei gylch.

- **Galwadau Diangen – Maleisus**

Galwadau a wneir gyda'r bwriad o gael y Gwasanaeth Tân ac Achub i fynd i ddigwyddiad nad yw'n bodoli, gan gynnwys rhai bwriadol a lle amheuir eu bod yn faleisus.

- **Galwadau Diangen – Didwyll**

Galwadau a wneir yn ddidwyll pan gredir y byddai'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn wir yn mynd at dân neu ddigwyddiad gwasanaeth arbennig.

- **Galwadau Diangen – Larymau Tân Awtomatig**

Galwadau a ddaw gan larwm tân ac offer diffodd tân. Maent yn cynnwys larwm yn canu drwy ddamwain neu pan fo larwm yn canu a rhywun yn galw'r Gwasanaeth Tân ac Achub fel mater o drefn oherwydd trefniant sefydlog, heb 'benderfyniad', er enghraifft gan alwadau galwadau diogelwch neu rywun wedi'i enwebu o fewn sefydliad.

FERSIYNAU ERAILL A SUT MAE CYSYLLTU Â NI

Mae fersiynau eraill ar gael o'r ddogfen hon:

- ar bapur ac mewn fformatau electronig;
- yn Gymraeg ac yn Saesneg;
- fel taflen gryno o'r prif bwyntiau;
- mewn fformatau hygyrch drwy ein gwefan.

Manylion Cyswllt:

Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
(GTAGC)
Pencadlys y Gwasanaeth Tân ac Achub
Ffordd Salesbury
Parc Busnes Llanelwy
Llanelwy
Sir Ddinbych
LL17 0JJ

01745 535 250

www.gwastan-gogcymru.org.uk

Gallwch chi hefyd ein dilyn ni ar:

@northwalesfire

www.facebook.com/northwalesfireservice

GWAHODDIAD I GYFRANNU AT Y GWAITH O WELLA EIN GWASANAETHAU

Mae Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru yn wastad yn chwilio am ffyrdd o wella ei weithrediadau a sut mae'n darparu gwasanaethau. Drwy gyhoeddi gwybodaeth ystyrlon yn rheolaidd, gobeithio y gallwn ddenu lefel uwch o ymgysylltiad â'r bobl a'r cymunedau sy'n dibynnu ar ein gwasanaethau.

Felly, os oes gennych sylwadau am yr asesiad hwn, neu am sut y gallem wella ein hasesiadau perfformiad blynyddol yn y dyfodol, byddai'n dda iawn clywed gennych.